# PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS

(otrā palāta paplašinātā sastāvā)

2005. gada 21. septembrī*

Lieta T-306/01

***Ahmed Ali Yusuf***, kura dzīvesvieta ir Sponga [*Spånga*] (Zviedrija),

***Al Barakaat International Foundation***, Sponga,

ko pārstāv L. Silberskis [*L. Silbersky*] un T. Olsons [*T. Olsson*], advokāti,

prasītāji,

pret

**Eiropas Savienības Padomi**, ko pārstāv M. Vicendzats [*M. Vitsentzatos*], I. Rodestade [*I. Rådestad*], E. Karlsone [*E. Karlsson*] un M. Bišops [*M. Bishop*], pārstāvji,

un

* Tiesvedības valoda — zviedru.

**Eiropas Kopienu Komisiju**, ko pārstāv A. van Solinge [*A. Van Solinge*], J. Enegrens [*J. Enegren*] un C. Brauns [*C. Brown*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētājas,

ko atbalsta

**Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste**, ko sākotnēji pārstāvēja Dž. Kolinss [*J. Collins*], pēc tam R. Kodvela [*R. Caudwell*], pārstāvji, kam palīdz S. Mūra [*S. Moore*], *barrister*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

persona, kas iestājusies lietā,

par prasību sākotnēji atcelt, pirmkārt, Padomes 2001. gada 6. marta Regulu (EK) Nr. 467/2001, ar ko aizliedz eksportēt noteiktas preces un pakalpojumus uz Afganistānu, pastiprina lidojumu aizliegumu un attiecina uz Afganistānas *Taliban* līdzekļu un citu finanšu resursu iesaldēšanu, un ar kuru tiek atcelta Regula (EK) Nr. 337/2000 (OV L 67, 1. lpp.), un, otrkārt, Komisijas 2001. gada 12. novembra Regulu (EK) Nr. 2199/2001, ar ko ceturto reizi groza Regulu (EK) Nr. 467/2001 (OV L 295, 16. lpp.), un prasību atcelt Padomes 2002. gada 27. maija Regulu (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, un ar kuru atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 467/2001 (OV L 139, 9. lpp.).

EIROPAS KOPIENU PIRMĀS INSTANCES TIESA
(otrā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs N. Dž. Forvuds [*N. J. Forwood*], tiesneši J. Pirungs [*J. Pirrung*], P. Mengoci [*P. Mengozzi*], A. V. H. Meijs [*A. W. H. Meij*] un M. Vilars [*M. Vilaras*],

sekretārs H. Jungs [*H. Jung*],

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2003. gada 14. oktobrī,

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

### Atbilstošās tiesību normas

1 Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Statūtu, kas parakstīti 1945. gada 26. jūnijā Sanfrancisko (ASV), 24. panta 1. punktu Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) dalībvalstis "uzliek Drošības padomei galveno atbildību par starptautiskā miera un drošības uzturēšanu un piekrīt, ka, pildot pienākumus, kas izriet no šīs atbildības, Drošības padome darbojas viņu vārdā".

2 Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Statūtu 25. pantu "[ANO] Dalībvalstis piekrīt saskaņā ar šiem Statūtiem pakļauties Drošības padomes lēmumiem un tos pildīt".

3 Atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu 48. panta 2. punktam Drošības padomes lēmumus attiecībā uz starptautiskā miera un drošības uzturēšanu "Apvienoto Nāciju Dalībvalstis pilda tieši un ar attiecīgo starptautisko institūciju, kuru dalībvalstis tās ir, starpniecību".

4 Saskaņā ar Apvienoto Nāciju Statūtu 103. pantu "gadījumā, ja Apvienoto Nāciju Dalībvalsts pienākumi saskaņā ar šiem Statūtiem izrādīsies pretrunā ar jebkāda cita starptautiska nolīguma pienākumiem, lielāks spēks ir pienākumiem, kas noteikti šajos Statūtos".

5 Atbilstoši LES 11. panta 1. punktam:

"Savienība izstrādā un īsteno kopējo ārpolitiku un drošības politiku, kas aptver visas ārpolitikas un drošības politikas jomas, un tās mērķi ir:

— sargāt Savienības kopējās vērtības, pamatintereses, neatkarību un integritāti saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem;

— visādi stiprināt Savienības drošību;

— saglabāt mieru un stiprināt starptautisko drošību saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem [..]."

6 Saskaņā ar EKL 301. pantu:

"Ja kopēja nostāja vai kopīga rīcība, kas paredzēta saskaņā ar noteikumiem, kuri ietverti Līgumā par Eiropas Savienību un attiecas uz kopējo ārpolitiku un drošības politiku, paredz Kopienai daļēji vai pilnīgi pārtraukt vai sašaurināt ekonomiskās attiecības ar vienu vai vairākām trešām valstīm, Padome veic vajadzīgos steidzamos pasākumus. Padome pēc Komisijas priekšlikuma pieņem lēmumu ar kvalificētu balsu vairākumu."

7 EKL 60. panta 1. punkts nosaka:

"Ja 301. pantā paredzētajos gadījumos izrādās vajadzīga Kopienas rīcība, Padome saskaņā ar 301. pantā paredzēto procedūru var veikt steidzamus pasākumus attiecībā uz kapitāla apriti un maksājumiem, kuri skar attiecīgās trešās valstis."

8 Saskaņā ar EKL 307. panta pirmās daļas noteikumiem:

"Šis Līgums neietekmē tiesības un pienākumus, ko uzliek nolīgumi, kurus pirms 1958. gada 1. janvāra un — attiecībā uz kandidātvalstīm — pirms to pievienošanās dienas viena vai vairākas dalībvalstis, no vienas puses, noslēgušas ar vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses."

9 Visbeidzot, EKL 308. pants nosaka:

"Ja izrādās, ka Kopienai, lai sasniegtu kādu tās mērķi kopējā tirgus darbībā, jārīkojas, bet šis Līgums nepiešķir vajadzīgās pilnvaras, Padome pēc Komisijas priekšlikuma, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, ar vienprātīgu lēmumu veic attiecīgus pasākumus."

**Prāvas priekšvēsture**

10 1999. gada 15. oktobrī Apvienoto Nāciju Drošības padome (turpmāk tekstā — "Drošības padome") pieņēma Rezolūciju 1267 (1999), ar kuru tā tostarp nosodīja faktu, ka teroristi joprojām tiek uzņemti un apmācīti un ka terora akti tiek sagatavoti Afganistānas teritorijā, apstiprināja savu pārliecību, ka starptautiskā terorisma apspiešana ir būtiska starptautiskā miera un drošības uzturēšanai, un izteica nožēlu, ka *Taliban* turpina sniegt patvērumu Osamam bin Ladenam [*Usama bin Laden*] (lielākajā daļā Kopienu iestāžu pieņemto dokumentu franču valodā viņš tiek saukts par *Oussama ben Laden*) un ļauj viņam kopā ar viņa sabiedrotajiem vadīt teroristu treniņu nometņu tīklu teritorijā, kurā viņi atrodas, un izmantot Afganistānu par bāzi

starptautisko terorisma operāciju vadīšanai. Šās rezolūcijas 2. punktā Drošības padome pieprasīja, lai *Taliban* nekavējoties nodotu Osamu bin Ladenu atbildīgajām iestādēm. Lai nodrošinātu šā pienākuma ievērošanu, Rezolūcijas 1267 (1999) 4. punkta b) apakšpunkts nosaka, ka visām valstīm ir tostarp "jāiesaldē līdzekļi un citi finanšu resursi, kas ir saistīti tostarp ar *Taliban* piederošo vai tieši vai netieši kontrolēto īpašumu vai īpašumu, kas pieder vai ko kontrolē jebkurš *Taliban* piederošs vai kontrolēts uzņēmums, ko identificē komiteja, kura izveidota, piemērojot šās rezolūcijas 6. punktu, un jānodrošina, lai nedz attiecīgie līdzekļi vai citi finanšu resursi, nedz jebkādi citi līdzekļi vai finanšu resursi, kas tādējādi tikuši identificēti, netiktu nodoti *Taliban* vai jebkuram *Taliban* piederošam vai tieši vai netieši kontrolētam uzņēmumam un lai netiktu izmantoti tā vajadzībām ne pilsoņi, ne arī jebkura persona, kas atrodas tās teritorijā, ja vien Komiteja, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi, nav sniegusi šādu atļauju humanitāriem mērķiem".

11 Rezolūcijas 1267 (1999) 6. punktā Drošības padome atbilstoši tās Pagaidu Iekšējā Reglamenta 28. pantam nolēma izveidot Drošības padomes komiteju, kas sastāv no visiem dalībniekiem (turpmāk tekstā — "Sankciju komiteja") un kas pilnvarota tostarp nodrošināt to, ka valstis piemēro 4. punktā noteiktos pasākumus, lai identificētu 4. punktā minētos līdzekļus vai citus finanšu resursus un lai izvērtētu lūgumu izņēmuma kārtā nepiemērot pasākumus, ko nosaka tas pats 4. pants.

12 Uzskatot, ka ir vajadzīga Kopienas rīcība, lai īstenotu šo rezolūciju, Padome 1999. gada 15. novembrī pieņēma Kopējo nostāju 1999/727/KĀDP par ierobežojošiem pasākumiem pret *Taliban* (OV L 294, 1. lpp.). Šās kopējās nostājas 2. pants paredz iesaldēt līdzekļus un citus finanšu resursus, kas *Taliban* pieder ārzemēs, saskaņā ar Drošības padomes Rezolūcijā 1267 (1999) noteiktajiem nosacījumiem.

13 2000. gada 14. februārī Padome, pamatojoties uz EKL 60. un 301. pantu, pieņēma Regulu (EK) Nr. 337/2000 par lidojumu aizliegumu un Afganistānas *Taliban* līdzekļu un citu finanšu resursu iesaldēšanu (OV L 43, 1. lpp.).

14 2000. gada 19. decembrī Drošības padome pieņēma Rezolūciju 1333 (2000), pieprasot tostarp, lai *Taliban* pildītu Rezolūcijas 1267 (1999) noteikumus, it īpaši pārstājot piedāvāt patvērumu un apmācību starptautiskajiem teroristiem un to organizācijām un nododot Osamu bin Ladenu atbildīgajām iestādēm tiesāšanai. Drošības padome īpaši nolēma pastiprināt lidojumu aizliegumu un līdzekļu iesaldēšanu, ko nosaka Rezolūcija 1267 (1999). Rezolūcijas 1333 (2000) 8. punkta c) apakšpunkts nosaka, ka visām valstīm ir tostarp "nekavējoties jāiesaldē līdzekļi un citi finanšu aktīvi, kas pieder Osamam bin Ladenam, kā arī viņa sabiedrotajām personām un organizācijām, ko identificē [Sankciju komiteja], ieskaitot organizāciju *Al-Qaida*, un līdzekļi, kas saistīti ar Osamas bin Ladena un viņa sabiedroto vai tieši vai netieši kontrolēto personu un organizāciju īpašumu, un jānodrošina, ka nedz attiecīgie līdzekļi un citi finanšu resursi, nedz visi citi līdzekļi un citi finanšu resursi netiek nodoti Osamam bin Ladenam, tā sabiedrotajiem un jebkurai citai organizācijai, kas tiem pieder vai ko tie tieši vai netieši kontrolē, ieskaitot organizāciju *Al-Qaida*, neatkarīgi no tā, vai tie ir iedzīvotāji vai jebkura cita persona, kas atrodas tās teritorijā un vai tie tieši vai netieši tiek izmantoti to labā".

15 Šajā pašā tiesību normā Drošības Padome, pamatojoties uz informāciju, ko iesniedz valstis un reģionālās organizācijas, pilnvaroja Sankciju komiteju izveidot aktuālu to personu un organizāciju sarakstu, ko minētā komiteja ir identificējusi kā Osamas bin Ladena sabiedrotos, ieskaitot organizāciju *Al-Qaida*.

16 Rezolūcijas 1333 (2000) 23. punktā Drošības Padome nolēma, ka tostarp atbilstoši 8. punktam veicamie pasākumi ir piemērojami divpadsmit mēnešu laikā un ka šā perioda beigās tā noteiks, vai tie ir jāpagarina uz jaunu laika periodu ar tādiem pašiem nosacījumiem.

17 Uzskatot, ka ir vajadzīga Kopienas rīcība, lai īstenotu šo rezolūciju, Padome 2001. gada 26. februārī pieņēma Kopējo nostāju 2001/154/KĀDP par papildu ierobežojošajiem pasākumiem pret *Taliban*, ar ko groza Kopējo nostāju 96/746/KĀDP (OV L 57, 1. lpp.). Šās kopējās nostājas 4. pants nosaka:

"Osamas bin Ladena un tā sabiedroto personu vai organizāciju, ko identificēja Sankciju komiteja, līdzekļi un citi finanšu aktīvi ir jāiesaldē un nekādi līdzekļi vai citi finanšu resursi nedrīkst tikt nodoti ne Osamam bin Ladenam, ne arī tā sabiedrotajām personām vai organizācijām, ko identificēja Sankciju komiteja atbilstoši Rezolūcijas 1333 (2000) tiesību normām."

18 2001. gada 6. martā, pamatojoties uz EKL 60. un 301. pantu, Padome pieņēma Regulu (EK) Nr. 467/2001, kas aizliedz noteiktu preču eksportu un noteiktu pakalpojumu sniegšanu Afganistānai, pastiprinot lidojumu aizliegumu un pagarinot Afganistānas *Taliban* līdzekļu un citu finanšu resursu iesaldēšanu, kā arī atceļ Regulu Nr. 337/2000 (OV L 67, 1. lpp.).

19 Atbilstoši šās regulas preambulas 3. apsvērumam uz Rezolūcijā 1333 (2000) paredzētajiem pasākumiem "ir attiecināms Līgums un, lai it īpaši izvairītos no jebkādiem konkurences traucējumiem, ir jāpieņem Kopienas tiesību akti, lai īstenotu attiecīgos Drošības padomes lēmumus Kopienas teritorijā".

20 Regulas Nr. 467/2001 1. pantā ir definēti jēdzieni "līdzekļi" un "līdzekļu iesaldēšana".

21 Atbilstoši Regulas Nr. 467/2001 2. pantam:

"1. Jebkādi līdzekļi un citi finanšu resursi, kas pieder jebkurai fiziskai vai juridiskai personai, jebkurai organizācijai vai apvienībai, ko norādījusi Sankciju komiteja un kas uzskaitīti I pielikumā, ir iesaldējami.

2. Līdzekļi un citi finanšu resursi nedrīkst tieši vai netieši tikt nodoti tām personām vai organizācijām, ko norādījusi Sankciju komiteja pret *Taliban* un kas uzskaitīti I pielikumā, ne arī izmantoti to labā.

3. 1. un 2. punkts nav piemērojams līdzekļiem un citiem finanšu resursiem, attiecībā uz kuriem Sankciju komiteja pret *Taliban* ir noteikusi atkāpi. Šādas atkāpes var iegūt ar dalībvalstu atbildīgo iestāžu, kas uzskaitītas II pielikumā, starpniecību."

22 Regulas Nr. 467/2001 I pielikums satur to personu, organizāciju un apvienību sarakstu, uz kurām attiecināma 2. panta prasība iesaldēt līdzekļus. Saskaņā ar Regulas Nr. 467/2001 10. panta 1. punktu Komisija ir tiesīga grozīt vai papildināt minēto I pielikumu, pamatojoties uz Drošības padomes vai Sankciju komitejas lēmumiem.

23 2001. gada 8. martā Sankciju komiteja publicēja pirmo apkopoto to personu, organizāciju un apvienību sarakstu, kurām saskaņā ar Drošības padomes Rezolūcijām 1267 (1999) un 1333 (2000) ir iesaldējami līdzekļi. Šis saraksts kopš tā laika ir vairākkārt grozīts un papildināts. Komisija kopš tā laika atbilstoši Regulas Nr. 467/2001 10. pantam ir pieņēmusi dažādas regulas, ar kurām ticis grozīts vai papildināts minētās regulas I pielikums.

24 2001. gada 9. novembrī Sankciju komiteja publicēja jauno pielikumu šim 2001. gada 8. marta sarakstam, tajā ietverot tostarp šādus organizācijas un trīs personu nosaukumus:

— "*Barakaat International Foundation*, pastkastīte 4036, Sponga, Stokholma, Zviedrija; *Rinkebytorget* 1, 04 Sponga, Zviedrija";

— "Adens, Abdirisaks [*Aden, Abdirisak*]; *Akaftingebacken* 8, 16367 Sponga, Zviedrija; dzimis 1968. gada 1. jūnijā";

— "Ali, Abdi Abdulazizs [*Ali, Abdi Abdulaziz*], *Drabantvagen* 21, 17750 Sponga, Zviedrija; dzimis 1955. gada 1. janvārī";

— "Ali, Jusufs Ahmeds [*Ali, Yusaf Ahmed*], *Hallbybybacken* 15, 70 Sponga, Zviedrija; dzimis 1974. gada 20. novembrī."

25 Ar Komisijas 2001. gada 12. novembra Regulu (EK) Nr. 2199/2001, ar ko ceturto reizi groza Regulu Nr. 467/2001 (OV L 295, 16. lpp.), minētās regulas I pielikumam tika pievienots attiecīgās organizācijas nosaukums un trīs fizisko personu, kā arī citu personu vārdi.

26 2002. gada 16. janvārī Drošības padome pieņēma Rezolūciju 1390 (2002), kurā noteica pasākumus, kas veicami attiecībā uz Osamu bin Ladenu, organizācijas *Al-Qaida* dalībniekiem, kā arī *Taliban* un citām sabiedrotajām personām, grupām, uzņēmumiem un organizācijām. Šīs rezolūcijas 1. un 2. punkts pēc būtības paredz tādu pasākumu veikšanu, tostarp līdzekļu iesaldēšanu, ko nosaka Rezolūcijas 1267 (1999) 4. punkta b) apakšpunkts un Rezolūcijas 1333 (2000) 8. punkta c) apakšpunkts. Atbilstoši Rezolūcijas 1390 (2002) 3. punktam Drošības padomei šie pasākumi pēc to veikšanas ir jāpārbauda pēc divpadsmit mēnešiem, kuriem beidzoties, tie ir vai nu jāpagarina, vai arī jāuzlabo.

27 Uzskatot, ka ir vajadzīga Kopienas rīcība, lai īstenotu šo rezolūciju, Padome 2002. gada 27. maijā pieņēma Kopējo nostāju 2002/402/KĀDP par ierobežojošiem līdzekļiem pret Osamu bin Ladenu, organizācijas *Al-Qaida* dalībniekiem, kā arī *Taliban* un citām sabiedrotajām personām, grupām, uzņēmumiem un organizācijām, ar kuru atceļ Kopējās nostājas 96/746, 1999/727, 2001/154 un 2001/771/KĀDP (OV L 139, 4. lpp.). Šīs nostājas 3. pants paredz tostarp arī turpmāk iesaldēt līdzekļus un citu finanšu īpašumus vai saimnieciskos resursus, kas pieder personām, grupām, uzņēmumiem un organizācijām, kuras ir iekļautas Sankciju komitejas atbilstoši Drošības padomes rezolūcijām 1267 (1999) un 1333 (2000) izveidotajā sarakstā.

28 2002. gada 27. maijā Padome, pamatojoties uz EKL 60., 301. un 308. pantu, pieņēma Regulu (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, un ar kuru atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 467/2001 (OV L 139, 9. lpp.).

29 Atbilstoši šās regulas preambulas 4. apsvērumam uz tostarp Drošības padomes Rezolūcijā 1390 (2002) paredzētajiem pasākumiem "attiecas Līgums un, lai novērstu konkurences izkropļošanu, ir jāpieņem Kopienas tiesību akti attiecīgo Drošības padomes lēmumu īstenošanai Kopienas teritorijā".

30 Pēc būtības Regulas (EK) Nr. 881/2002 1. pants jēdzienus "līdzekļi" un "līdzekļu iesaldēšana" definē identiski Regulas Nr. 467/2001 1. pantā ietvertajai definīcijai.

31 Atbilstoši Regulas (EK) Nr. 881/2002 2. pantam:

"1. Iesaldē visus līdzekļus un saimnieciskos resursus, kas pieder Sankciju komitejas norādītajai un I pielikumā minētajai fiziskai vai juridiskai personai, grupai vai uzņēmumam.

2. [Nekādus] līdzekļus nepadara tieši vai netieši pieejamus fiziskai vai juridiskai personai, grupai vai organizācijai, ko norādījusi Sankciju komiteja un kas minēta I pielikuma sarakstā, nedz arī pieejamus iepriekš minēto labumam.

3. Saimnieciskos resursus nedara tieši vai netieši pieejamus fiziskai vai juridiskai personai, grupai vai organizācijai, ko norādījusi Sankciju komiteja un kas minēta I pielikuma sarakstā, nedz arī pieejamus iepriekš minēto labumam, jo tādējādi tiktu radīta iespēja šai personai, grupai vai organizācijai iegūt līdzekļus, preces vai pakalpojumus."

32 Regulas (EK) Nr. 881/2002 I pielikumā ir to personu, organizāciju un grupu saraksts, kuru līdzekļi ir iesaldējami atbilstoši 2. pantam. Šis saraksts ietver tostarp šādus organizācijas un trīs personu nosaukumus:

— "Starptautiskais fonds *Barakaat* [*Fondation internationale Barakaat*]; pastkastīte 4036, Sponga, Stokholma, Zviedrija; *Rinkebytorget* 1, 04, Sponga, Zviedrija";

— "Adens, Abdirisaks [*Aden, Abdirisak*], *Skaftingebacken* 8, 16367 Sponga, Zviedrija, dzimis 1968. gada 1. jūnijā";

— "Ali, Abdi Abdulazizs [*Ali, Abdi Abdulaziz*], *Drabantvagen* 21, 17750 Sponga, Zviedrija, dzimis 1995. gada 1. janvārī";

— "Ali, Jusufs Ahmeds [*Ali, Yusaf Ahmed*], *Hallbybybacken* 15, 70 Sponga, Zviedrija, dzimis 1974. gada 20. novembrī".

33 2002. gada 26. augustā Sankciju komiteja nolēma izslēgt vārdus "Abdi Abdulazizs Ali" un "Abdirisaks Adens" no to personu, organizāciju un grupu saraksta, kuru līdzekļi un citi saimnieciskie resursi ir iesaldējami.

34 Tā rezultātā Komisija 2002. gada 4. septembrī pieņēma Regulu (EK) Nr. 1580/2002, ar ko otro reizi groza Regulu Nr. 881/2002 (OV L 237, 3. lpp.).

35 Saskaņā ar Regulas Nr. 1580/2002 1. panta 2. punktu no Regulas Nr. 881/2002 I pielikuma tostarp tiek izslēgtas šādas personas:

— "Ali, Abdi Abdulazizs, *Drabantvägen* 21, 17750 Sponga, Zviedrija, dzimis 1955. gada 1. janvārī";

— "Adens, Abdirisaks, *Skäftingebacken* 8, 16367 Sponga, Zviedrija, dzimis 1968. gada 1. jūnijā".

36 2002. gada 20. decembrī Drošības padome pieņēma Rezolūciju 1452 (2002), kas paredzēta ar cīņu pret terorismu saistīto pienākumu izpildes atvieglošanai. Šās rezolūcijas 1. punkts paredz noteiktas atkāpes un izņēmumus no līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšanas pienākuma, ko uzliek Rezolūcijas 1267 (1999), 1333 (2000) un 1390 (2002), kuras valstis var pieļaut humanitāriem mērķiem ar nosacījumu, ka to apstiprina Sankciju komiteja.

37 2003. gada 17. janvārī Drošības padome pieņēma Rezolūciju 1455 (2003), kas bija paredzēta, lai uzlabotu pasākumus, ko nosaka Rezolūcijas 1267 (1999) 4. punkta b) apakšpunkts, Rezolūcijas 1333 (2000) 8. punkta c) apakšpunkts un Rezolūcijas 1390 (2002) 1. un 2. punkts. Atbilstoši Rezolūcijas 1455 (2003) 2. punktam šie pasākumi bija no jauna jāuzlabo pēc divpadsmit mēnešiem vai vajadzības gadījumā — ātrāk.

38 Uzskatot, ka ir vajadzīga Kopienas rīcība, lai īstenotu Drošības padomes Rezolūciju 1452 (2002), Padome 2003. gada 27. februārī pieņēma Kopējo nostāju 2003/140/KĀDP par izņēmumiem no ierobežojošajiem līdzekļiem, ko nosaka Kopējā nostāja 2002/402 (OV L 53, 62. lpp.). Šās kopējās nostājas 1. pants paredz, ka, ja tiek īstenoti

Kopējās nostājas 2002/402 3. pantā paredzētie pasākumi, Eiropas Kopiena ņem vērā ar Drošības padomes Rezolūciju 1452 (2002) apstiprinātos izņēmumus.

39 2003. gada 27. martā Padome pieņēma Regulu (EK) Nr. 561/2003, ar kuru attiecībā uz izņēmumiem līdzekļu un saimniecisko resursu iesaldēšanā groza Regulu (EK) Nr. 881/2002 (OV L 82, 1. lpp.). Šās regulas preambulas 4. apsvērumā Padome norāda, ka, ņemot vērā Drošības padomes Rezolūciju 1452 (2002), ir jāpielāgo Kopienas noteiktie pasākumi.

40 Saskaņā ar Regulas Nr. 561/2003 1. panta noteikumiem:

"Regulā [..] Nr. 881/2002 iekļauj šādu pantu:

"2.a pants

1. Regulas 2. pantu nepiemēro līdzekļiem vai saimnieciskajiem resursiem, ja:

a) kāda no dalībvalstu kompetentajām iestādēm, kas minētas II pielikumā, pēc ieinteresētās fiziskas vai juridiskas personas lūguma ir noteikusi, ka attiecīgie līdzekļi vai saimnieciskie resursi ir:

i) nepieciešami, lai segtu pamatizdevumus, ietverot maksājumus par pārtikas produktiem, īri vai hipotēku, medikamentiem, ārstniecisko palīdzību, nodokļu, apdrošināšanas prēmijas un komunā'o pakalpojumu maksājumus;

ii) paredzēti vienīgi saprātīgai samaksai par kvalificētu darbu un atlīdzībai par izdevumiem, kas saistīti ar juridiskajiem pakalpojumiem;

iii) paredzēti vienīgi nodevu maksājumiem vai maksai par pakalpojumu par iesaldēto līdzekļu vai saimniecisko resursu pastāvīgu turēšanu vai saglabāšanu vai

iv) nepieciešami ārkārtas izdevumiem; un

b) šāds nolēmums ir paziņots Sankciju komitejai; un

c) i) pēc paziņojuma iesniegšanas Sankciju komiteja nav 48 stundās noraidījusi nolēmumu saskaņā ar a) punkta i), ii) vai iii) apakšpunktu; vai

ii) nolēmumu saskaņā ar a) punkta iv) apakšpunktu Sankciju komiteja ir apstiprinājusi.

2. Jebkura persona, kas vēlas gūt labumu no 1. punktā minētajiem noteikumiem, vēršas ar lūgumu dalībvalsts attiecīgajā kompetentajā iestādē, kas minēta II pielikumā.

Kompetentā iestāde, kas minēta II pielikumā, nekavējoties rakstiski ziņo par to, vai lūgums ir pieņemts, gan lūgumu iesniegušajai personai, gan jebkurai citai personai, organizācijai vai uzņēmumam, kas ir tieši iesaistīts.

Kompetentā iestāde informē arī citas dalībvalstis par to, vai lūgums par izņēmumu ir pieņemts.

3. Līdzekļi, kas atbrīvoti un pārskaitīti Kopienas robežās, lai segtu izdevumus, vai ir atzīti par pamatotiem atbilstīgi šim pantam, atbilstīgi 2. pantam nav pakļaujami tālākiem ierobežojošiem pasākumiem.

[..]" "

41 2003. gada 19. maijā Komisija pieņēma Regulu (EK) Nr. 866/2003, ar kuru astoņpadsmito reizi groza Padomes Regulu (EK) Nr. 881/2002 (OV L 124, 19. lpp.). Atbilstoši šās regulas 1. pantam un šās regulas pielikuma 1. punktam Regulas Nr. 881/2002 I pielikums tiek grozīts tādējādi, ka ierakstu "Ali, Jusufs Ahmeds, *Hallbybybacken* 15, 70 Sponga, Zviedrija, dzimis 1974. gada 20. novembrī" pozīcijā "Fiziskās personas" aizstāj ar šādu ierakstu:

"Ali Ahmeds Yusufs (arī Ali Galuls [*Ali Galoul*]), *Krälingegränd* 33, S-16362 Sponga, Zviedrija; dzimis 1974. gada 20. novembrī; dzimšanas vieta: Garbahareja [*Garbaharey*], Somālija; pilsonība: Zviedrijas pilsonis; Pase: Zviedrijas, Nr. 1041635; valsts identifikācijas numurs: 741120-1093."

**Process un lietas dalībnieku prasījumi**

42 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2001. gada 10. decembrī un reģistrēts ar numuru T-306/01, Adens Abdirisaks [*Aden Abdirisak*], Ali Abdulazizs [*Ali Abdulaziz*] un Jusufs Ahmeds [*Yusuf Ahmed*], kā arī starptautiskais fonds *Al Barakaat* (turpmāk tekstā — "*Al Barakaat*") cēla prasību pret Padomi un Komisiju atbilstoši EKL 230. pantam, ar ko tie izvirzīja Pirmās instances tiesai šādus prasījumus:

— atcelt Regulu Nr. 2199/2001;

— atcelt Regulu Nr. 467/2001 un pakārtoti, atbilstoši EKL 241. pantam to atzīt par nepiemērojamu;

— piespriest atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kuru apmērs tiks precizēts vēlāk.

43 Tajā pašā procesuālajā dokumentā prasītāji lūdza atbilstoši EKL 243. pantam apturēt Regulas Nr. 2199/2001 izpildi.

44 Ar atsevišķu dokumentu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2001. gada 10. decembrī, prasītāji lūdza lemt par lietas izskatīšanu paātrinātā procesā atbilstoši Pirmās instances tiesas Reglamenta 76.a punktam. Uzklausot atbildētājas, Pirmās instances tiesa (pirmā palāta) ar 2002. gada 22. janvāra lēmumu noraidīja šo pieteikumu, jo lietā ir ietverts ļoti sarežģīts un delikāts tiesību jautājums.

45 Ar Pirmās instances tiesas kancelejas 2002. gada 24. janvāra vēstuli prasītāji tika informēti, ka nav iespējams lemt par pieteikumu apturēt Regulas Nr. 2199/2001 izpildi, jo šis pieteikums netika iesniegts kā atsevišķs dokuments, kā to prasa Reglamenta noteikumi. Tomēr tajā pašā vēstulē tika paziņots, ka atbilstoši minētajam Reglamentam joprojām ir iespējams vēlāk iesniegt pieteikumu par pagaidu pasākumu noteikšanu.

46 Savos aizstāvības rakstos, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegti 2002. gada 19. februārī, Padome un Komisija iesniedza šādus prasījumus Pirmās instances tiesai:

— noraidīt prasību;

— piespriest prasītājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

47 Ar dokumentu, kas 2002. gada 8. martā tika iesniegts Pirmās instances tiesas kancelejā, prasītāji iesniedza pieteikumu par pagaidu noregulējuma pasākumu, lūdzot apturēt Regulu Nr. 467/2001 un Nr. 2199/2001 izpildi attiecībā uz prasītājiem līdz brīdim, kad tiks pasludināts galīgais spriedums.

48 Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs 2002. gada 22. martā uzklausīja lietas dalībniekus Zviedrijas Karalistes pārstāvju, kuri piedalījās tiesas sēdē, klātbūtnē.

49 Ar 2002. gada 7. maija rīkojumu (*Aden* u.c./Padome un Komisija T-306/01 R, *Recueil*, II-2387. lpp.) Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs noraidīja pieteikumu par pagaidu noregulējumu, jo nebija izpildīts nosacījums par steidzamību, atliekot lēmuma pieņemšanu attiecībā uz tiesāšanās izdevumiem.

50 Ar Pirmās instances tiesas kancelejas 2002. gada 27. jūnija vēstuli lietas dalībnieki tika aicināti iesniegt savus apsvērumus par Regulas Nr. 467/2001 atcelšanas un tās aizstāšanas ar Regulu Nr. 881/2002 sekām.

51 Savos apsvērumos, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegti 2002. gada 29. jūlijā, prasītāji lūdza uzskatīt, ka to izvirzītie prasījumi, pamati un argumenti turpmāk attiecas uz Regulas Nr. 881/2002 (turpmāk tekstā — "apstrīdētā regula"), kas pieņemta sakarā ar Drošības padomes Rezolūciju 1390 (2002), kura satur sankcijas pret prasītājiem, atcelšanu. Tie norāda, ka ir jāuzskata, ka sākotnējā prasība par Regulu Nr. 467/2001 ir zaudējusi priekšmetu, jo šī regula tika atcelta ar apstrīdēto regulu.

52 Savos apsvērumos, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegti 2002. gada 12. jūlijā, Padome atzīst, ka prasītāji ir tiesīgi paplašināt vai pielāgot savas prasības sākotnējos prasījumus tādējādi, ka turpmāk ar tiem lūdz atcelt apstrīdēto regulu.

53 Savos apsvērumos, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegti 2002. gada 10. jūlijā, Komisija saistībā ar to, ka Regulas Nr. 2199/2001 tiesiskās sekas turpinās apstrīdētajā regulā, ir paziņojusi, ka tai nav iebildumu pret to, ka prasītāji groza savus prasījumus, lai tos attiecinātu uz apstrīdēto regulu.

54 Turklāt Komisija atbilstoši Reglamenta 113. pantam lūdza Pirmās instances tiesu atzīt, ka prasībai ir zudis priekšmets attiecībā uz Regulu Nr. 2199/2001 un ka par to nav jāspriež.

55 Vēl Komisija atbilstoši Reglamenta 115. panta 1. punktam un 116. panta 6. punktam lūdz tai piešķirt personas, kas iestājusies lietā, statusu Padomes prasījumu atbalstam. Tomēr tā paziņoja, ka uztur savu prasījumu piespriest prasītājiem atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas tai radušies laikā, kad tie apstrīdēja Regulu Nr. 2199/2001.

56 Ar Pirmās instances tiesas pirmās palātas priekšsēdētāja 2002. gada 12. jūlija rīkojumu Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai karalistei tika atļauts iestāties lietā atbildētāju prasījumu atbalstam.

57 Ar Pirmās instances tiesas kancelejas 2002. gada 11. septembra vēstuli prasītāji tika aicināti iesniegt savus apsvērumus par iespējamajām sekām, kādas attiecībā uz šo prasību var būt Regulas Nr. 1580/2002 pieņemšanai.

58 Tā kā Pirmās instances tiesas sastāvs tika mainīts jaunajā tiesas gadā, kas sākās 2002. gada 1. oktobrī, otrajai palātai, kurai līdz ar to šo lietu nodeva izskatīšanai, tika noteikts tiesnesis referents.

59 Savos apsvērumos par Regulas Nr. 1580/2002 pieņemšanas sekām, kas Pirmās instances tiesas kancelejā tika iesniegti 2002. gada 11. novembrī, prasītāji paziņoja, pirmkārt, ka to prasības vairs nav vērstas pret Komisiju, un, otrkārt, ka Adenam Abdirisakam [*Aden Abdirisak*] un Ali Abdulazizam [*Ali Abdulaziz*] vairs nav īpašu un individuālu interešu uzturēt prasību, izņemot daļā par tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu.

60 Ar 2002. gada 20. novembra lēmumu Pirmās instances tiesas kanceleja atteicās pievienot lietai prasītāju iepriekš minētajos apsvērumos izteiktos komentārus par Padomes un Komisijas atbildes rakstiem uz repliku, jo šādi komentāri nav paredzēti Reglamentā.

61 Savā iestāšanās rakstā, kas Pirmās instances tiesas kancelejā tika iesniegts 2003. gada 27. februārī, Apvienotā Karaliste lūdza Pirmās instances tiesu noraidīt prasību.

62 Ar Pirmās instances tiesas 2003. gada 13. jūnija spriedumu Jusufs tika aicināts iesniegt apsvērumus par Regulas Nr. 866/2003 pieņemšanas ietekmi uz tiesvedības gaitu.

63 Savos apsvērumos, kas Pirmās instances tiesas kancelejā tika iesniegti 2003. gada 7. jūlijā, Jusufs norādīja pēc būtības, ka ar Regulu Nr. 866/2003 ieviestie grozījumi bijuši tīri redakcionāli un ka tiem nekādi nevajadzētu ietekmēt tiesvedības gaitu.

64 Uzklausot lietas dalībniekus, Pirmās instances tiesa atbilstoši Reglamenta 51. pantam nodeva lietu izskatīšanai palātai, kas sastāv no pieciem tiesnešiem.

65 Pamatojoties uz tiesneša referenta ziņojumu, Pirmās instances tiesa (otrā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma uzsākt mutvārdu procesu un Reglamenta 64. pantā paredzēto procesa organizatorisko pasākumu ietvaros rakstiski uzdeva Padomei un Komisijai jautājumu, uz ko tās atbildēja paredzētajā termiņā.

66 Ar Pirmās instances tiesas otrās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētāja 2003. gada 18. septembra rīkojumu šī lieta atbilstoši Reglamenta 50. pantam tika apvienota mutvārdu procesam ar lietu T-315/01 *Kadi*/Padome un Komisija.

67 2003. gada 8. oktobra vēstulē Komisija lūdza Pirmās instances tiesu pievienot lietas materiāliem "direktīvas, kas reglamentē [Sankciju komitejas] darbību", ko šī komiteja pieņēma 2002. gada 7. novembrī un grozīja 2003. gada 10. aprīlī. Šie abi lūgumi tika apmierināti ar Pirmās instances tiesas otrās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētāja 2003. gada 9. oktobra lēmumu.

68 Tā kā Adens un Ali atbilstoši Reglamenta 99. pantam informēja Pirmās instances tiesu par to, ka viņi atsakās no savas prasības un ka viņi ir vienojušies ar atbildētājām par tiesāšanās izdevumu segšanu, Pirmās instances tiesas otrās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētājs ar 2003. gada 9. oktobra rīkojumu lika izslēgt šo divu prasītāju vārdus no reģistra lietā T-306/01 un spriest par tiesāšanās izdevumiem atbilstoši tam, ko paredz lietas dalībnieku vienošanās.

69 Atsevišķā dokumentā, kas Pirmās instances tiesas kancelejā tika iesniegts 2003. gada 13. oktobrī, Jusufs un *Al Barakaat* iesniedza pieteikumus par juridisko palīdzību. Šie pieteikumi tika noraidīti ar diviem Pirmās instances tiesas otrās palātas paplašinātā sastāvā priekšsēdētāja 2004. gada 3. maija rīkojumiem.

70 2003. gada 14. oktobra tiesas sēdē tika uzklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un viņu atbildes uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem jautājumiem.

**Par apstrīdētās regulas pieņemšanas procesuālajām sekām**

71 Galvenie lietas dalībnieki ir vienisprātis par to, ka prasītājiem ir tiesības pielāgot savus prasījumus un izvirzītos pamatus, lai atceltu apstrīdēto regulu, kas groza un aizstāj Regulu Nr. 467/2001, kuru groza Regula Nr. 2199/2001. Savos apsvērumos, kas Pirmās instances tiesas kancelejā tika iesniegti 2002. gada 29. jūlijā, prasītāji paziņoja, ka vēlas šajā sakarā pielāgot savas prasības prasījumus, izvirzītos pamatus un argumentus.

72 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka, ja procesa gaitā lēmums tiek aizstāts ar citu lēmumu ar tādu pašu priekšmetu, tas ir jāuzskata par jaunu apstākli, kas ļauj prasītājam pielāgot savus prasījumus un izvirzītos pamatus. Ja prasītājam tiktu uzlikts pienākums celt jaunu prasību, tiktu pārkāpts pareizas tiesvedības princips un netiktu ievērotas procesuālās ekonomijas prasības. Turklāt nebūtu taisnīgi, ja attiecīgā iestāde, lai vērstos pret kritiku, kas ietverta attiecīgajā prasības pieteikumā, kurš Kopienas tiesā iesniegts par lēmumu, varētu pielāgot apstrīdēto lēmumu vai to aizstāt ar citu lēmumu un attiecīgajā procesā atsaukties uz šiem grozījumiem vai šo aizstāšanu, lai liegtu otram lietas dalībniekam iespēju paplašināt savus sākotnējos prasījumus un izvirzītos pamatus saistībā ar vēlāku lēmumu vai iesniegt par šo lēmumu papildu prasījumus un izvirzīt papildu pamatus (Tiesas 1982. gada 3. marta spriedums lietā 14/81 *Alpha Steel*/Komisija, *Recueil*, 749. lpp., 8. punkts; 1987. gada 29. septembra spriedums apvienotajās lietās 351/85 un 360/85 *Fabrique de fer de Charleroi* un *Dillinger Hüttenwerke*/Komisija, *Recueil*, 3639. lpp., 11. punkts, un 1988. gada 14. jūlija spriedums lietā 103/85 *Stahlwerke Peine-Salzgitter*/Komisija, *Recueil*, 4131. lpp., 11. un 12. punkts; Pirmās instances tiesas 2000. gada 3. februāra spriedums apvienotajās lietās T-46/98 un T-151/98 *CCRE*/Komisija, *Recueil*, II-167. lpp., 33. punkts).

73 Šī judikatūra ir piemērojama gadījumā, ja regula, kas skar personu tieši un individuāli, procesa laikā ir aizstāta ar regulu ar tādu pašu priekšmetu.

74 Tā kā šis gadījums visos aspektos atbilst arī gadījumam šajā lietā, ir jāapmierina prasītāju lūgums uzskatīt, ka to prasība attiecas uz apstrīdētās regulas atcelšanu daļā, kurā tā attiecas uz viņiem, un ļaut lietas dalībniekiem pārformulēt savus prasījumus, izvirzīt pamatus un argumentus sakarā ar šo jauno apstākli.

75 Turklāt prasītāji uzsver, ka to prasība atcelt Regulu Nr. 467/2001 ir jāuzskata par tādu, kam zudis priekšmets, jo šī regula tika atcelta ar apstrīdēto regulu (skat. šā sprieduma 51. punktu). Šādos apstākļos vairs nav jāspriež nedz par šo prasību, nedz arī par prasību atcelt Regulu Nr. 2199/2001, kam tāpat ir zudis priekšmets.

76 No iepriekš minētā izriet, ka vairs nav jāspriež par prasībām daļā, kurā tās vērstas pret Komisiju. Šās lietas apstākļos tiesas labas pārvaldības princips un procesuālās ekonomijas princips, uz kuriem balstās šā sprieduma 72. punktā minētā judikatūra, tāpat attaisno to Komisijas izvirzīto prasījumu, aizstāvības pamatu un argumentu, kas tika pārformulēti, kā tas ir minēts šā sprieduma 74. punktā, ņemšanu vērā, un šai iestādei nav no jauna formāli jāatļauj atbilstoši Reglamenta 115. panta 1. punktam un 116. panta 6. punktam piedalīties procesā kā personai, kas iestājusies lietā Padomes prasījumu atbalstam.

77 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jāatzīst, ka šī prasība kopš šā brīža ir vērsta tikai pret Padomi, kuru atbalsta Komisija un Apvienotā Karaliste, un ka tās vienīgais priekšmets ir apstrīdētās regulas atcelšana daļā, kurā tā attiecas uz Jusufu un *Al Barakaat*.

**Par lietas būtību**

78 Savu prasījumu pamatojumam prasītāji izvirza trīs pamatus, kas attiecas, pirmkārt, uz to, ka Padome nebija tiesīga pieņemt apstrīdēto regulu, otrkārt, uz EKL 249. panta pārkāpumu un, treškārt, uz prasītāju pamattiesību pārkāpumu.

1. *Par pirmo pamatu, kas saistīts ar to, ka Padome nebija tiesīga pieņemt apstrīdēto regulu*

79 Šis izvirzītais pamats ir sadalāms trijās daļās.

*Par pirmo daļu*

Lietas dalībnieku argumenti

80 Prasībā, kas sākotnēji tika vērsta pret Regulu Nr. 467/2001, prasītāji apgalvoja, ka EKL 60. un 301. pants, uz kuru pamata šī regula tika pieņemta, pilnvaro Padomi veikt pasākumus vienīgi attiecībā uz trešām valstīm, nevis, kā esot darīts arī šajā gadījumā, uz dalībvalstu pilsoņiem ar dzīvesvietu šajā dalībvalstī.

81 Šajā ziņā prasītāji apstrīdēja pieņēmumu, ka tie varētu tikt sodīti par saistību ar Afganistānas *Taliban* režīmu. Pret tiem vērstās sankcijas, pēc viņu domām, nebija nekādā veidā pamatotas ar to, ka pastāv saikne ar šo režīmu, bet gan ar Drošības padomes vēlmi cīnīties pret starptautisko terorismu, kas tiek uzskatīts par draudu starptautiskajam mieram un drošībai. Tādējādi prasītāji uzsvēra, ka saraksts, kas paredzēts Drošības padomes Rezolūcijas 1333 (2000) 8. punkta c) apakšpunktā, kurā tie tika ietverti ar Sankciju komitejas 2001. gada 9. novembra Lēmumu (skat. šā sprieduma 24. punktu), drīzāk bija vērsts pret Osamu bin Ladenu un personām un organizācijām, kas ar to sadarbojas, nevis pret *Taliban*.

82 Tā kā sankcijām, ko noteic Kopienu iestādes, ir pilnībā jāatbilst Drošības padomes noteiktajām sankcijām, prasītāji secina, ka Regula Nr. 467/2001 cīņā pret starptautisko terorismu drīzāk ir attiecināma nevis uz trešām valstīm, bet uz indivīdiem. Pēc to domām, šādi pasākumi neattiecas uz Kopienas kompetenci atšķirībā no tirdzniecības *embargo* pret Irāku, ko Pirmās instances tiesa izvērtēja 1998. gada 28. aprīlī lietā T-184/95 *Dorsch Consult*/Padome un Komisija (*Recueil*, II-667. lpp.).

83 Prasītāji tāpat apgalvo, ka EKL 60. un 301. panta interpretācija, saskaņā ar kuru Kopienas pilsoņi tiek pielīdzināti trešo valstu pilsoņiem, ir pretrunā ar likumības principu, kas noteikts EKL 5. un 7. pantā, kā arī ar principu, saskaņā ar kuru Kopienas tiesiskajam regulējumam ir jābūt precīzam un indivīdiem ir jābūt paredzamai tā piemērošanai (Tiesas 1987. gada 15. decembra spriedums lietā 348/85 Dānija/Komisija, *Recueil*, 5225. lpp.).

84 Savos apsvērumos par Regulas Nr. 467/2001 atcelšanas sekām un tās aizstāšanu ar apstrīdēto regulu, kas pieņemta uz EKL 60., 301. un 308. panta pamata, prasītāji piebilst, ka EKL 308. pants, aplūkots atsevišķi vai kopā ar EKL 60. un 301. pantu, vēl nepiešķir Padomei pilnvaras tieši vai netieši noteikt sankcijas pret Savienības pilsoņiem. Šādas pilnvaras nevar tikt uzskatītas par netieši izteiktām vai vajadzīgām, lai sasniegtu kādu no Kopienas mērķiem EKL 308. panta izpratnē. Proti, prasītāju

īpašuma iesaldēšanai nav nekā kopīga ar mērķi "īpaši, lai izvairītos no konkurences traucējumiem", kas paredzēts apstrīdētās regulas preambulas 4. apsvērumā.

85 Savos aizstāvības un iestāšanās rakstos iestādes un Apvienotā Karaliste apgalvo, pirmkārt, ka EKL 60. un 301. panta tekstā nekas neļauj izslēgt ekonomisku sankciju pieņemšanu attiecībā uz indivīdiem vai organizācijām, kas atrodas Kopienā, ja šādi pasākumi ir vērsti uz pilnīgu vai daļēju ekonomisko attiecību ar vienu vai vairākām trešām valstīm pārtraukšanu vai sašaurināšanu. Būtu jāatzīst, ka dalībvalstu pilsoņi var individuāli vai kolektīvi nodrošināt trešām valstīm vai to iekšējiem grupējumiem līdzekļus vai resursus tā, ka pasākumi, kas vērsti uz dalībvalsts pilsoņu saimniecisko resursu kontroli, varētu pārtraukt vai sašaurināt ekonomiskās attiecības ar šīm trešām valstīm. Turklāt Kopienu tiesa netieši atzina šīs prakses likumību (Pirmās instances tiesas otrās palātas priekšsēdētāja 2000. gada 2. augusta rīkojums lietā T-189/00 R *"Invest" Import und Export* un *Invest Commerce*/Komisija, *Recueil*, II-2993. lpp., 34. punkts, kas tika apstiprināts apelācijas rezultātā ar Tiesas priekšsēdētāja 2000. gada 13. novembra rīkojumu C-317/00 P(R) *"Invest" Import und Export* un *Invest Commerce*/Komisija, *Recueil*, I-9541. lpp., 26. un 27. punkts).

86 Otrkārt, šie lietas dalībnieki apstrīdēja prasītāju apgalvojumu par to, ka nav pastāvējusi saikne starp Regulā Nr. 467/2001 paredzētajiem pasākumiem un Afganistānu, norādot uz saiknēm, kas agrāk pastāvēja starp Osamu bin Ladenu, *Al-Qaida* un *Taliban* režīmu.

87 Savā atbildes rakstā uz repliku, kā arī savos apsvērumos par Regulas Nr. 467/2001 atcelšanas un aizstāšanas ar apstrīdēto regulu sekām Padome tomēr uzsvēra, ka apstrīdētā regula vispārēji attiecas uz teroristiem un teroristu grupām, vairs nekonstatējot saikni ar konkrēto valsti vai teritoriju. Tajā tika atspoguļota atšķirība starp Drošības padomes Rezolūciju 1333 (2000), kas vērsta pret *Taliban* un tā

sabiedrotajiem indivīdiem un organizācijām, un Rezolūciju 1390 (2002), kas sakarā ar "Afganistānas islama emirātu" pastāvēšanas beigām tajā paredzētās sankcijas vairs nesaistīja ar konkrētu valsti vai teritoriju, bet vispārējā veidā paredzēja teroristus un teroristu grupas.

88 Pirmajā gadījumā Padome uzskatīja, ka Regula Nr. 467/2001 bija saistāma ar EKL 60. un 301. pantu, jo pastāvēja acīmredzama saikne ar Afganistānu. Tā kā šāda saikne vairs nepastāvēja apstrīdētās regulas ietvaros, Padome uzskatīja, ka jāpapildina juridiskais pamats, un pievienoja EKL 308. pantu. Padome uzsvēra, ka šo jaunās regulas juridiskā pamata izmaiņu dēļ pirmā pamata pirmā daļa nav piemērojama.

89 Padome, kuru Pirmās instances tiesa ar rakstveida jautājumu lūdza sniegt apsvērumus, ņemot vērā Tiesas 1996. gada 28. marta Atzinumu 2/94 (*Recueil*, I-1759. lpp., 29. un 30. punkts) par šā sprieduma 84. punktā minēto prasītāju apgalvojumu un it īpaši norādīt, kādi ir EK līgumā noteiktie Kopienas mērķi, ko tā vēlējusies sasniegt ar apstrīdētās regulas normu palīdzību, būtībā atbildēja, ka šo tiesību normu mērķis ir ekonomiskā un finanšu spiediena izdarīšana, kas, pēc tās domām, ir viens no EK līguma mērķiem.

90 Šajā sakarā Padome apgalvoja, ka Kopienas mērķi nav tikai tie, kas ir noteikti EKL 3. pantā, tie var izrietēt arī no konkrētākām tiesību normām.

91 Pēc pārskatīšanas, kuras rezultātā tika pieņemts Māstrihtas Līgums, EKL 60. un 301. pantā tika definēti Kopienas uzdevumi un rīcība ekonomisko un finanšu sankciju jomā un tika piedāvāts juridiskais pamats tiešai pilnvaru nodošanai Kopienai, lai šīs sankcijas īstenotu. Šīs kompetences ir nepārprotami saistītas un pat

pakārtotas tiesību akta pieņemšanai atbilstoši ES līguma tiesību normām par Kopējo ārējo un drošības politiku (KĀDP). Tomēr viens no KĀDP mērķiem atbilstoši ES līguma 11. panta 1. punkta trešajam ievilkumam ir "uzturēt mieru un pastiprināt starptautisko drošību atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu principiem".

92 Tādējādi ir jāatzīmē, ka ekonomiskais un finanšu spiediens politisku iemeslu dēļ, *a fortiori* īstenojot Drošības padomes saistošo lēmumu, ir uzskatāms par skaidru un tiesisku EK līguma mērķi, pat ja šis mērķis ir otršķirīgs, netieši saistīts ar Līguma galvenajiem mērķiem, tostarp ar tiem, kas attiecas uz kapitāla brīvu apriti (EKL 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts) un ar netraucētas konkurences sistēmas ieviešanu (EKL 3. panta 1. punkta g) apakšpunkts), un saistīts ar ES līgumu.

93 Šajā gadījumā EKL 308. pants tika ietverts kā apstrīdētās regulas juridiskais pamats papildus tam, ko veido EKL 60. un 301. pants, lai ļautu veikt pasākumus ne tikai attiecībā uz trešām valstīm, bet arī uz indivīdiem un nevalstiskajām organizācijām — bez nosacījuma, ka noteikti jābūt saiknei ar šo valstu valdību vai režīmu gadījumā, ja EK līgums neparedz šādai rīcībai vajadzīgās pilnvaras.

94 Šādi rīkojoties, Kopiena bija tiesīga pielāgoties starptautiskās prakses attīstībai, ko šobrīd veido "inteliģentu sankciju" piemērošana, kas vērstas pret indivīdiem, kuri uzskatāmi par draudu starptautiskai drošībai, nevis pret nevainīgiem iedzīvotājiem.

95 Padome apgalvo, ka nosacījumi, kādos tā šajā gadījumā atsaucās uz EKL 308. pantu, neatšķiras no tiem nosacījumiem, kādos šī tiesību norma ika izmantota iepriekš, lai

kopējā tirgus darbības ietvaros īstenotu EK līguma mērķus, kaut arī šajā līgumā nebija paredzētas tam vajadzīgās pilnvaras. Šajā sakarā tā atsaucas:

— sociālās politikas jomā — uz dažādām direktīvām, kas, pamatojoties uz EK līguma 235. pantu (tagad — EKL 308. pants), dažreiz kopā ar EK līguma 100. pantu (tagad — EKL 94. pants), attiecas uz vienlīdzīga atalgojuma sieviešu un vīriešu darba ņēmējiem principu, kas paredzēts EKL 119. pantā (EK līguma 117.–120. pants tika aizstāti ar EKL 136.–143. pantu), lai attiecinātu vispārīgo vienlīdzīgas attieksmes principu uz visām jomām, kur, iespējams, pastāv diskriminācija, un lai no tā gūtu labumu pašnodarbinātās personas, ieskaitot lauksaimniecības nozari, un tostarp uz Padomes 1976. gada 9. februāra Direktīvu 76/207/EEK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgu attieksmi pret vīriešiem un sievietēm attiecībā uz darba, profesionālās izglītības un izaugsmes iespējām un darba apstākļiem (OV L 39, 40. lpp.), Padomes 1978. gada 19. decembra Direktīvu 79/7/EEK par pakāpenisku vienlīdzīgas attieksmes principa pret vīriešiem un sievietēm īstenošanu sociālā nodrošinājuma jautājumos (OV 1979, L 6, 24. lpp.), Padomes 1986. gada 24. jūlija Direktīvu 86/378/EEK par vienlīdzīgas attieksmes principa pret vīriešiem un sievietēm īstenošanu sociālā arodnodrošinājuma sistēmā (OV L 225, 40. lpp.) un Padomes 1986. gada 11. decembra Direktīvu 86/613/EEK par to, kā piemērot vienlīdzīgas attieksmes principu pret pašnodarbinātiem vīriešiem un sievietēm, to skaitā lauksaimniecībā nodarbinātiem, un par pašnodarbinātu grūtnieču un māšu aizsardzību (OV L 359, 56. lpp.);

— personu brīvas pārvietošanās jomā — uz dažādiem tiesību aktiem, kas, pamatojoties uz EK līguma 235. un 51. pantu (pēc grozījumiem — EKL 42. pants), attiecas uz pašnodarbinātām personām, to ģimenēm un tieslietu studentiem, kas atzīti par algotiem darba ņēmējiem, kuri pārvietojas Kopienā, un it īpaši uz Padomes 1981. gada 12. maija Regulu (EEK) Nr. 1390/81 ar ko Regulu (EEK) Nr. 1408/71 par sociālā nodrošinājuma sistēmu piemērošanu darbiniekiem un viņu ģimenēm, kas pārvietojas Kopienā, attiecina arī uz pašnodarbinātām personām un viņu ģimenēm (OV L 143, 1. lpp.);

— agrāk — uz Padomes 1997. gada 2. jūnija Regulu (EK) Nr. 1035/97 par Eiropas Novērošanas centra izveidi rasisma un ksenofobijas jautājumos (OV L 151, 1. lpp.), kas pieņemta, pamatojoties uz EKL 213. pantu (tagad — EKL 284. pants) un 235. pantu.

96 Tiesa pati atzina šīs prakses likumību (1989. gada 5. decembra spriedums lietā C-114/88 *Delbar, Recueil*, 4067. lpp.).

97 Vēl jo vairāk, Kopienas likumdevējs jau iepriekš sankciju jomā bija izmantojis EK līguma 235. pantu kā juridisko pamatu. Šajā ziņā Padome apgalvo, ka, pirms EK līgumā tika ieviests 301. un 60. pants, dažādas Padomes regulas noteica tirdzniecības sankcijas, kas bija pamatotas ar EK līguma 113. pantu (pēc grozījumiem — 133. pants) (skat., piemēram, Padomes 1982. gada 15. marta Regulu (EEK) Nr. 596/82, ar ko groza noteiktu Padomju Savienības izcelsmes preču importēšanas sistēmu (OV L 72, 15. lpp.); Padomes 1982. gada 16. aprīļa Regulu (EEK) Nr. 877/82, ar ko atceļ visu Argentīnā ražoto preču importēšanu (OV L 102, 1. lpp), un Padomes 1986. gada 27. oktobra Regulu (EEK) Nr. 3302/86, ar ko atceļ zelta monētu importēšanu no Dienvidāfrikas Republikas (OV L 305, 11. lpp.)]. Tomēr, ja šie pasākumi būtu piemērojami ārpus kopējās tirdzniecības politikas vai, ja tie attiektos uz Kopienā reģistrētam fiziskām vai juridiskām personām, tie tāpat tiktu pamatoti ar EK līguma 235. pantu. Tā tas būtu tostarp Padomes 1992. gada 7. decembra Regulas (EEK) Nr. 3541/92 gadījumā, ar ko aizliedz apmierināt Irākas lūgumus attiecībā uz līgumiem un darījumiem, kuru izpildi ietekmē ANO Drošības padomes Rezolūcija 661(1990) un ar to saistītās rezolūcijas (OV L 361, 1. lpp.), kuras 2. pants nosaka: "ir aizliegts apmierināt prasījumu un veikt jebkādus pasākumus, lai apmierinātu prasījumu, ko cēlusi [..] fiziska vai juridiska persona, kas tieši vai netieši darbojas vienas vai vairāku fizisku vai juridisku personu Irākā uzdevumā vai labā".

98 Atbildot uz pašiem jautājumiem, ko rakstveidā uzdeva Pirmās instances tiesa, Komisija uzsvēra, ka Drošības padomes uzlikto sankciju īstenošana var pilnībā vai daļēji ietilpt EK līguma piemērojamības jomā vai nu atbilstoši kopējai tirdzniecības politikai, vai iekšējam tirgum.

99 Šajā gadījumā Komisija, atsaucoties uz apstrīdētās regulas preambulas 4. apsvērumu, apgalvo, ka attiecīgie pasākumi bija vajadzīgi, lai garantētu vienotu piemērošanu un interpretāciju kapitāla brīvās aprites ierobežojumiem, kas piemēroti atbilstoši attiecīgajai Drošības padomes rezolūcijai tādējādi, lai saglabātu kapitāla brīvu apriti Kopienā un novērstu konkurences traucējumus.

100 Turklāt Komisija uzskata, ka starptautiskās drošības aizsardzība gan Savienībā, gan ārpus tās ir jāuzskata par tādu, kas iekļaujas EK līguma tiesību normu vispārējos ietvaros. Šajā ziņā Komisija atsaucas, pirmkārt, uz LES 3. un 11. pantu un, otrkārt, uz EK līguma preambulu, kurā līgumslēdzējas puses apliecina "solidaritāti, kas saista Eiropu ar aizjūras zemēm [..] saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu principiem" un paziņo, ka ir apņēmušās "[..] stiprināt mieru un brīvību". Komisija no tā secina "Kopienas noteikto vispārīgo mērķi aizsargāt mieru un drošību", ko īpaši nosaka EKL 60. un 301. pants, kas vienlaicīgi ir konkrēta norāde uz Kopienas kompetenci iekšējā un ārējā kapitāla brīvas aprites regulēšanā.

101 Tā kā EK līguma III daļas 4. nodaļas tiesību normas attiecībā uz kapitāla apriti nepiešķir Kopienai nekādas īpašas pilnvaras, EKL 308. pants šajā gadījumā tika izmantots kā papildu juridiskais pamats, lai garantētu, ka Kopiena var piemērot attiecīgos ierobežojumus, tostarp attiecībā uz indivīdiem atbilstoši Padomes pieņemtajai kopējai nostājai.

102 Tiesas sēdē Apvienotā Karaliste raksturoja Kopienas mērķi, pieņemot apstrīdēto regulu, kā vienotu pienākumu piemērošanu Kopienā attiecībā uz kapitāla aprites ierobežojumiem, ko dalībvalstīm uzliek Drošības padome.

103 Apvienotā Karaliste uzsver, ka iekšējā tirgus izveidošana kapitāla aprites jomā ir viens no Kopienas mērķiem, kas ietverts EKL 3. pantā. Tā uzskata, ka jebkādu kapitāla brīvās aprites tirgū ierobežojumu vienota piemērošana ir uzskatāma par būtisku iekšējā tirgus izveidošanas aspektu.

104 Savukārt, ja attiecīgo Kopienas līmenī veikto pasākumu priekšmets nav bijis Drošības padomes rezolūciju īstenošana, tad, pēc Apvienotās Karalistes domām, tas var radīt risku, ka dalībvalstīs īpašuma iesaldēšanas piemērošana var atšķirties. Ja dalībvalstis šīs rezolūcijas īstenotu individuāli, neizbēgami parādītos atšķirības interpretācijā attiecībā uz tām uzlikto pienākumu apjomu un rastos dažādība kapitāla brīvās aprites starp dalībvalstīm jomā, kas var radīt konkurences traucējumu risku.

105 Turklāt Apvienotā Karaliste atbilstoši Atzinumam 2/94, kas pirmo reizi minēts šā sprieduma 89. punktā, apgalvo, ka pasākumi, kas vērsti uz indivīdu līdzekļu iesaldēšanu, lai apturētu ekonomiskās attiecības ar starptautiskajām teroristu organizācijām, nevis uz trešo valstu līdzekļu iesaldēšanu, nevar tikt uzskatīti par tādiem, kas paplašina "Kopienas kompetences jomu ārpus vispārīgajām robežām, kas izriet no Līguma tiesību normām kopumā". Līguma ietvaros Kopiena ir tiesīga veikt pasākumus, kas vērsti uz kapitāla aprites reglamentēšanu, un tās ietvaros veikt pasākumus pret indivīdiem. Attiecīgi, ja pasākumi, kas vērsti uz indivīdu kapitāla aprites regulēšanu ar mērķi pārtraukt ekonomiskās attiecības ar starptautiskajām teroristu organizācijām ietilpst jomā, attiecībā uz kuru EK līgumā iestādēm nav

noteiktas īpašas pilnvaras, un ja šiem pasākumiem ir nepieciešama atsauce uz EKL 308. pantu, tie nevar tikt uzskatīti par tādiem, kas izriet no Līguma vispārējiem ietvariem.

106 Apvienotā Karaliste uzskata, ka atsauce uz EKL 308. pantu šā lietas apstākļos neatšķiras no šās tiesību normas izmantošanas situācijās, tostarp sociālās politikas jomā, kurās šis pants ir kalpojis citu Kopienas mērķu sasniegšanai, ja Līgumā nav bijis ietverts nepārprotams juridiskais pamats (skat. šā sprieduma 95. punktu).

Pirmās instances tiesas vērtējums

107 Regula Nr. 467/2001 un apstrīdētā regula tika pieņemtas ar daļēji atšķirīgu juridisko pamatu: EKL 60. un 301. pants — pirmajai regulai, un EKL 60., 301. un 308. pants — otrajai. Kaut arī prasītāju sākotnējiem argumentiem par Regulas Nr. 467/2001 juridiskā pamata neesamību, ir zudis priekšmets, jo šo regulu atcēla ar apstrīdēto regulu, Pirmās instances tiesa uzskata, ka vispirms ir jānorāda pamatojums, kādēļ tā jebkurā gadījumā šos argumentus uzskata par nepamatotiem, jo šie motīvi ir viena no premisām tās argumentācijai, kas piemērota apstrīdētās regulas juridiskā pamata izvērtēšanā.

— Par Regulas Nr. 467/2001 juridisko pamatu

108 Regula Nr. 467/2001 tika pieņemta, pamatojoties uz EKL 60. un 301. pantu, kas ir tiesību normas, kuras pilnvaro Padomi veikt steidzamus vajadzīgos pasākumus, tostarp tos, kas attiecas uz kapitāla un maksājumu apriti, ja atbilstoši ES līguma

tiesību normām pieņemtā kopējā nostāja vai kopīgā rīcība attiecībā uz KĀDP paredz Kopienas rīcību ar mērķi pilnīgi vai daļēji pārtraukt vai sašaurināt ekonomiskās attiecību ar vienu vai vairākām trešām valstīm.

109 Tomēr kā izriet no Regulas Nr. 467/2001 preambulas, tā reglamentē Kopienas rīcību, kas tika paredzēta Kopējā nostājā 2001/154, kura pieņemta KĀDP ietvaros un kurā norādīta Savienības un dalībvalstu griba izmantot Kopienas instrumentu, lai īstenotu Kopienā noteiktus to sankciju aspektus, ko Drošības padome piemēroja pret Afganistānas *Taliban*.

110 Prasītāji tomēr apgalvo, pirmkārt, ka attiecīgie pasākumi šajā gadījumā skar indivīdus, kuri turklāt ir dalībvalstu pilsoņi, lai gan EKL 60. un 301. pants pilnvaro Padomi veikt pasākumus vienīgi attiecībā uz trešām valstīm, otrkārt, ka attiecīgie pasākumi neparedz ekonomisko attiecību ar trešām valstīm pārtraukšanu vai sašaurināšanu, bet cīņu pret starptautisko terorismu un, precīzāk, pret Osamu bin Ladenu, un, treškārt, ka minētie pasākumi jebkurā gadījumā bija nesamērīgi ar EKL 60. un 301. pantā paredzētajiem mērķiem.

111 Neviens no šiem argumentiem nav pieņemams.

112 Pirmkārt, attiecībā uz pasākumu veidu, ko Padome ir tiesīga veikt atbilstoši EKL 60. un 301. pantam, Pirmās instances tiesa uzskata, ka šo tiesību normu tekstā nekas neļauj izslēgt ierobežojošu pasākumu veikšanu, kas tieši skar indivīdus vai organizācijas, vai nu tie ir vai nav reģistrēti Kopienā, ar nosacījumu, ka šādi pasākumi ir vērsti uz pilnīgu vai daļēju ekonomisko attiecību ar trešām valstīm pārtraukšanu vai sašaurināšanu.

113 Kā to pamatoti apgalvoja Padome — attiecīgie pasākumi šajā gadījumā attiecas uz tā sauktajām "inteliģentajām sankcijām" (*smart sanctions*), kas parādījās ANO praksē 90. gados. Šādas sankcijas klasiskos vispārējā tirdzniecības *embargo* pasākumus, kas vērsti pret valstīm, aizstāj ar mērķtiecīgākiem un selektīvākiem pasākumiem, tādiem kā ekonomiskās vai finanšu sankcijas, ceļojuma aizliegumi, *embargo* ieročiem vai īpašām precēm, tā, lai samazinātu attiecīgās valsts civiliedzīvotāju ciešanas, piemērojot patiesas sankcijas pret attiecīgo režīmu un tā vadītājiem.

114 Kopienu iestāžu prakse ir attīstījusies tādā pašā virzienā, tā kā Padome secīgi uzskata, ka EKL 60. un 301. pants tai ļauj veikt ierobežojošus pasākumus pret organizācijām vai personām, kas fiziski kontrolē trešās valsts teritorijas daļu (skat., piemēram, Padomes 1998. gada 28. jūlija Regulu (EK) Nr. 1705/98 par noteiktu ekonomisko attiecību pārtraukšanu ar Angolu, lai pamudinātu "União Nacional para a Independência Total de Angola" (*UNITA*) izpildīt savus pienākumus miera procesā, un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 2229/97 (OV L 215, 1. lpp.)), un pret organizācijām vai personām, kas patiesi kontrolē trešās valsts pārvaldes aparātu, kā arī pret to sabiedrotajām personām un organizācijām un tiem, kas tām sniedz ekonomisko atbalstu (skat., piemēram, Padomes 1999. gada 15. jūnija Regulu (EK) Nr. 1294/1999 par kapitāla iesaldēšanu un investīciju aizliegumu attiecībā uz Dienvidslāvijas Federatīvo Republiku (DFR) un ar ko atceļ Regulas (EK) Nr. 1295/98 un (EK) Nr. 1607/98 (OV L 153, 63. lpp.), Padomes 2000. gada 10. novembra Regulu (EK) Nr. 2488/2000, ar ko paredz saglabāt līdzekļu iesaldēšanu attiecībā uz Miloševiču un personām, kuras saistītas ar viņu, un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 1294/1999 un Regulu (EK) Nr. 607/2000, kā arī Regulas (EK) Nr. 926/98 2. pantu (OV L 287, 19. lpp.)]. Šī attīstība pilnībā atbilst pasākumiem, kas paredzēti EKL 60. un 301. pantā.

115 Tā kā ekonomiskās vai finanšu sankcijas var īpašā veidā likumīgi skart drīzāk trešo valstu vadītājus nevis šīs valstis kā tādas, tām vienlīdz ir jābūt vērstām pret indivīdiem un organizācijām, kas ir šo vadītāju sabiedrotie vai kurus tie tieši vai netieši kontrolē, jebkurā vietā, kur tie atrodas. Kā to pamatoti atzīmēja Komisija — EKL 60. un 301. pants nebūtu uzskatāmi par iedarbīgu līdzekli, lai izdarītu spiedienu uz vadītājiem, kuriem ir ietekme uz trešo valstu politiku, ja Kopiena uz to pamata

nevarētu veikt pasākumus pret indivīdiem, kas, kaut arī to dzīvesvieta neatrodas attiecīgajās trešajās valstīs, ir pietiekami saistīti ar režīmu, pret kuru šīs sankcijas ir vērstas. Turklāt, kā to uzsver Padome, tas, ka arī konkrētie skartie indivīdi ir dalībvalstu pilsoņi, nav būtiski, jo, lai efektīvi uzturētu kapitāla brīvu apriti, finanšu sankcijas nevar aprobežoties tikai ar attiecīgo trešo valstu pilsoņiem.

116 Šāda interpretācija, kas nav pretēja EKL 60. un 301. panta burtam, ir pamatota gan ar efektivitātes, gan humanitāriem apsvērumiem.

117 Otrkārt, attiecībā uz Regulas Nr. 467/2001 mērķiem Padome, atsaucoties uz Drošības padomes rezolūcijām 1267 (1999) un 1333 (2000), Kopējo nostāju 2001/154, kā arī šās regulas preambulas 1. un 2. apsvērumu un pat tās nosaukumu, uzsver, ka attiecīgie pasākumi lielā mērā tika vērsti pret *Taliban* režīmu, kas tajā laikā faktiski kontrolēja 80 % no Afganistānas teritorijas, par ko atgādināja pat šās valsts nosaukums "Afganistānas islama emirāti", un, pakārtoti, pret personām un organizācijām, kas ar ekonomiskiem un finanšu darījumiem palīdzēja minētajam režīmam sniegt patvērumu un apmācīt starptautiskos teroristus un to organizācijas, faktiski rīkojoties kā šā režīma aģenti vai ar tiem cieši saistītās personas.

118 Saistībā ar to, ka prasītāji sūdzas, ka Regula Nr. 467/2001 attiecās uz Osamu bin Ladenu, nevis uz *Taliban* režīmu, Padome piebilst, ka Osama bin Ladens patiesībā bija *Taliban* režīma "pelēkais kardinālis" un vadītājs un ka viņam patiesībā piederēja vara Afganistānā. Viņa laicīgie un reliģiskie nosaukumi "Sheikh" (vadonis) un "Emir" (princis, līderis, vadītājs) un rangs, ko tas ieņēma blakus citām *Taliban* augsta reliģiskā ranga personām, neradīja nekādas šaubas šajā sakarā. Turklāt vēl pirms 2001. gada 11. septembra Osama bin Ladens jau bija sniedzis uzticības zvērestu

(*Bay'a*), ar ko tika nodibināta formāla reliģiska saikne starp viņu un *Taliban* teokrātisko vadību. Tādējādi viņš atradās salīdzināmā situācijā ar Miloševiču [*Milosevic*] un Dienvidslāvijas valdības locekļiem laikā, kad Padome piemēroja pret Dienvidslāvijas Federatīvo Republiku ekonomiskās un finanšu sankcijas (skat. šā sprieduma 114. punktu). Attiecībā uz *Al-Qaida* Padome apgalvo, ka tā bija publiski slavena organizācija, kam piederēja daudzas militārās treniņu nometnes Afganistānā, un ka tūkstošiem tās dalībnieku cīnījās līdzās *Taliban* laika posmā no 2001. gada oktobra līdz 2002. gada janvārim, kad iejaucās starptautiskā koalīcija.

119 Nevar apstrīdēt to apsvērumu pamatotību, par kuriem starptautiskajā sabiedrībā lielā mērā pastāv konsenss, kas atspoguļojas tostarp dažādās Drošības padomē vienbalsīgi pieņemtās rezolūcijās, un ko prasītāji pat nav apstrīdējuši.

120 Vēl precīzāk — attiecīgo sankciju galvenais mērķis šajā gadījumā bija novērst iespēju, ka *Taliban* režīms var iegūt finansiālu palīdzību no jebkāda avota, kā tas izriet no Rezolūcijas 1267 (1999) 4. punkta b) apakšpunkta. Šīs sankcijas varētu tikt apietas, ja tās neattiektos uz indivīdiem, kuri tiek turēti aizdomās par šā režīma atbalstīšanu. Attiecībā uz saistību starp iepriekšējo *Taliban* režīmu un Osamas bin Ladena režīmu Drošības padome uzskata, ka Osama bin Ladens attiecīgajā laika periodā noteicošajā brīdī saņēma palīdzību no šā režīma, kas ļauj viņu uzskatīt par daļu no šā režīmadaļu. Tādējādi Rezolūcijas 1333 (2000) preambulas otrajā apsvērumā Drošības padome izteica nožēlu, ka *Taliban* turpināja sniegt patvērumu Osamam bin Ladenam un ļāva viņam un tā sabiedrotajiem vadīt treniņnometņu tīklu tās teritorijas daļā un tādējādi ļāva izmantot Afganistānu par starptautiskā terorisma operāciju vadības bāzi. Turklāt Rezolūcijas 1333 (2000) preambulas septītajā apsvērumā Drošības padome apstiprināja savu pārliecību, ka pret starptautisko terorismu vērstās represijas ir būtiskas starptautiskā miera un drošības uzturēšanai.

121 Tādējādi, pretēji prasītāju apgalvotajam, attiecīgo pasākumu mērķis bija tieši pārtraukt vai sašaurināt ekonomiskās attiecības ar trešām valstīm starptautiskās sabiedrības cīņas pret starptautisko terorismu un it īpaši pret Osamu bin Ladenu un *Al-Qaida* ietvaros.

122 Treškārt, šo pasākumu samērīgums jāizvērtē saistībā ar Regulas Nr. 467/2001 galamērķi. Kā tas jau tika noteikts šajā spriedumā — "inteliģento" sankciju piemērošana ir tieši paredzēta efektīva spiediena izdarīšanai uz attiecīgo valstu vadītājiem, pēc iespējas samazinot attiecīgo pasākumu ietekmi uz šo valstu iedzīvotājiem, tostarp samazinot to piemērojamību indivīdiem, kuru vārdi ir norādīti. Taču šajā gadījumā Regula Nr. 467/2001 bija vērsta uz to, lai palielinātu spiedienu, kas tika izdarīts uz *Taliban* režīmu, tostarp iesaldējot līdzekļus un citus Osamas bin Ladena un tā sabiedroto indivīdu un organizāciju, ko bija identificējusi Sankciju komiteja, finanšu aktīvus. Šādi pasākumi atbilst samērīguma principam, kas pieprasa, lai sankcijas nepārsniegtu apmēru, kas ir piemērots un vajadzīgs, lai sasniegtu Kopienas tiesiskajā regulējumā noteikto mērķi.

123 Turpretī tas, ka šie pasākumi tāpat attiecas uz darījumiem, kas nav saistīti ar robežas šķērsošanu, nav būtiski. Ja pasākumu likumīgais mērķis būtu izsmelt *Taliban* un starptautiskā terorisma, kas darbojas Afganistānā, finansējuma avotus, tie obligāti būtu jāattiecina gan uz starptautiskām operācijām, gan tīri iekšējām operācijām tāpēc, ka gan ar vienām, gan otrām var papildināt šādu finansējumu, ņemot vērā tostarp personu un kapitāla brīvo apriti un starptautiskās finanšu aprites nepārskatāmību.

124 No visa iepriekš minētā izriet, ka, pretēji prasītāju apgalvotajam, Padome bija tiesīga pieņemt Regulu Nr. 467/2001, pamatojoties uz EKL 60. un 301. pantu.

— Par apstrīdētās regulas juridisko pamatu

125 Atšķirībā no Regulas Nr. 467/2001 apstrīdētās regulas juridiskais pamats ir ne tikai EKL 60. un 301. pants, bet arī EKL 308. pants. Tādējādi tiek atspoguļota starptautiskās situācijas attīstība, kuras ietvaros pakāpeniski iekļaujas Drošības padomes noteiktās un Kopienas īstenotās sankcijas.

126 Būdama pieņemta saistībā ar uzņēmumu darbību, lai apspiestu starptautisko terorismu, un uzskatāma par būtisku starptautiskā miera un drošības uzturēšanai (skat. rezolūcijas preambulas septīto apsvērumu), Drošības padomes Rezolūcija 1333 (2000) nebija īpaši vērsta pret *Taliban* režīmu, kas tajā laikā kontrolēja lielu Afganistānas teritorijas daļu un sniedza patvērumu un palīdzību Osamam bin Ladenam, kā arī viņa sabiedrotajiem.

127 Kā tas jau noteikts šajā spriedumā, tieši šī skaidri konstatētā saikne ar trešo valstu teritoriju un vadības režīmu ļāva Padomei pamatot Regulu Nr. 467/2001 ar EKL 60. un 301. pantu.

128 Turpretī Drošības padomes Rezolūcija 1390 (2002) tika pieņemta 2002. gada 16. janvārī pēc šā režīma gāšanas, kas notika pēc starptautiskās koalīcijas bruņotās armijas ienākšanas Afganistānā, kura sākās 2001. gada oktobrī. Līdz ar to, kaut arī tā vārdos ir vērsta pret *Taliban*, tā nav vērsta pret gāzto režīmu, bet gan drīzāk tieši pret Osamu bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu, kā arī to sabiedrotajām personām un organizācijām.

129 Padomes replikas raksta 4. un 5. punktā nepārprotami atzīts, ka nepastāv nekāda saikne starp sankcijām, kas piemērotas saskaņā ar šo rezolūciju, un trešās valsts teritoriju vai pārvaldes režīmu, kā tas jau tika norādīts Padomes regulas piedāvājuma pamatojuma izklāsta 2. punktā, kas Komisijai iesniegts 2002. gada 6. martā un kas ir apstrīdētās regulas pamatā (gala dokuments COM (2002) 117).

130 Tā kā šāda saikne nepastāv, Padome un Komisija uzskatīja, ka EKL 60. un 301. pants vien nav pietiekams juridiskais pamats, lai pieņemtu apstrīdēto regulu. Šie apsvērumi ir jāapstiprina.

131 Tā, EKL 60. panta 1. punkts nosaka, ka Padome atbilstoši procedūrai, kas paredzēta EKL 301. pantā, var attiecībā uz trešām valstīm veikt vajadzīgos steidzamos pasākumus saistībā ar kapitāla un maksājumu apriti. EKL 301. pants nepārprotami paredz iespēju rīkoties Kopienā, lai pilnīgi vai daļēji pārtrauktu vai sašaurinātu ekonomiskās attiecības "ar vienu vai vairākām trešām valstīm".

132 Turklāt tas, ka šīs tiesību normas ļauj piemērot "inteliģentas sankcijas" pret indivīdiem vai organizācijām, kas ir trešo valstu vadītāju sabiedrotie vai ko šie vadītāji tieši vai netieši kontrolē (skat. šā sprieduma 115. un 116. punktu), neļauj uzskatīt, ka šādi indivīdi vai organizācijas var joprojām tikt skarti, kad attiecīgās trešās valsts vadības režīms beidz pastāvēt. Šādos apstākļos vairs nav pietiekamas saiknes starp šiem indivīdiem vai organizācijām un trešo valsti.

133 No tā izriet, ka jebkurā gadījumā EKL 60. un 301. pants vieni paši nav pietiekams apstrīdētās regulas juridiskais pamats.

134 Turklāt pretēji Komisijas nostājai, kas izteikta Padomes regulas piedāvājumā, kas ir apstrīdētās regulas pamatā (skat. šā sprieduma 129. punktu), Padome uzskatīja, ka EKL 308. pants viens pats nav piemērots juridiskais pamats, lai pieņemtu minēto regulu. Šie apsvērumi tāpat ir jāapstiprina.

135 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka atbilstoši judikatūrai (Tiesas 1987. gada 26. marta spriedums lietā 45/86 Komisija/Padome, *Recueil*, 1493. lpp., 13. punkts) no pašiem EKL 308. panta noteikumiem izriet, ka atsauce uz šo pantu kā tiesību akta juridisko pamatu ir pamatota tikai tad, ja nekāda cita Līguma tiesību norma nepiešķir Kopienu iestādēm vajadzīgās pilnvaras, lai pieņemtu šo tiesību aktu. Šādā situācijā EKL 308. pants ļauj iestādēm rīkoties, lai īstenotu vienu no Kopienas mērķiem, neskatoties uz tādas tiesību normas neesamību, kas tai piešķirtu vajadzīgās pilnvaras.

136 Attiecībā uz pirmo EKL 308. panta piemērojamības nosacījumu ir skaidrs, ka neviena EK līguma tiesību norma neparedz tādu pasākumu veikšanu, kādi paredzēti apstrīdētajā regulā, lai cīnītos pret starptautisko terorismu un it īpaši piemērotu tādas ekonomiskās un finanšu sankcijas kā līdzekļu iesaldēšana pret indivīdiem un organizācijām, kas tiek turētas aizdomās par šo teroristu finansēšanu, nekonstatējot nekādu saikni ar trešo valstu teritoriju vai vadības režīmu. Tādējādi šajā gadījumā šis pirmais nosacījums ir izpildīts.

137 Lai būtu izpildīts otrais EKL 308. panta piemērojamības nosacījums atbilstoši judikatūrai, kas minēta šā sprieduma 135. punktā, cīņai pret starptautisko terorismu un it īpaši tādu ekonomisko un finanšu sankciju piemērošanai kā indivīdu un organizāciju, kas tiek turētas aizdomās par šo teroristu finansēšanu, līdzekļu iesaldēšanai ir jābūt saistītai ar vienu no līgumā noteiktajiem Kopienas mērķiem.

138 Šajā gadījumā apstrīdētās regulas preambula ir īpaši lakoniska attiecībā uz šo jautājumu. Labākajā gadījumā, kā to apstiprināja Padome šās regulas preambulas 4. apsvērumā, atbilstoši Rezolūcijai 1390 (2002) un Kopējai nostājai 2002/402 vajadzīgie pasākumi bija "ietverti Līgumā", un bija jāpieņem Kopienas tiesiskais regulējums, "īpaši, lai novērstu konkurences traucējumus".

139 Attiecībā uz apgalvojumu, ka pastāv princips, saskaņā ar kuru attiecīgie pasākumi ir "ietverti Līgumā", vispirms, gluži otrādi, ir jāatzīst, ka neviens no Līguma mērķiem, kas ir nepārprotami norādīti EKL 2. un 3. pantā, nevar tikt sasniegts ar attiecīgajiem pasākumiem.

140 It īpaši atšķirībā no tiem pasākumiem pret konkrētām Kopienā reģistrētām fiziskām vai juridiskām personām, kurus paredz Regula Nr. 3541/92 un uz kuriem atsaucas Padome sava apgalvojuma pamatojumam (skat. šī sprieduma 97. punktu), apstrīdētajā regulā paredzētie pasākumi nevar tikt atļauti ar mērķi noteikt kopējo tirdzniecības politiku (EKL 3. panta 1. punkta b) apakšpunkts), kuras ietvaros tika nospriests, ka Kopienai bija tiesības veikt tirdzniecības *embargo* pasākumus atbilstoši EKL 133. pantam, tāpēc, ka šajā gadījumā runa nav par Kopienas tirdzniecības attiecībām ar trešām valstīm.

141 Kas attiecas uz mērķi noteikt režīmu, lai nodrošinātu, ka konkurence iekšējā tirgū netiek traucēta (EKL 3. panta 1. punkta g) apakšpunkts), apgalvojums, ka pastāv konkurences traucējumu risks, ko atbilstoši apstrīdētās regulas preambulai ir paredzēts novērst, nav pārliecinošs.

142 EK līguma konkurences noteikumi attiecas uz uzņēmumiem un dalībvalstīm, ja tās pārkāpj konkurences vienlīdzību starp uzņēmumiem (skat. attiecībā uz EKL 87. pantu — Tiesas 1974. gada 2. jūlija spriedumu lietā 173/73 Itālija/Komisija, *Recueil*, 709. lpp., 26. punkts, un attiecībā uz EKL 81. pantu — Tiesas 1984. gada 12. jūlija spriedumu lietā 170/83 *Hydrotherm*, *Recueil*, 2999. lpp., 11. punkts).

143 Tomēr šajā gadījumā, pirmkārt, netiek pieņemts, ka indivīdi vai organizācijas, kas paredzētas apstrīdētajā regulā, ir tādas kā uzņēmumi EK līguma konkurences noteikumu izpratnē.

144 Otrkārt, nav sniegti nekādi paskaidrojumi, kas ļautu saprast, kādā veidā konkurence starp uzņēmumiem varētu tikt ietekmēta, Kopienas vai dalībvalstu līmenī veicot īpašus ierobežojošus pasākumus, ko attiecībā uz noteiktām personām un organizācijām paredz Drošības padomes Rezolūcija 1390 (2002).

145 Iepriekš minētos apsvērumus neietekmē saikne, ko savās rakstveida atbildēs uz Pirmās instances tiesas jautājumiem konstatēja Komisija un Apvienotā Karaliste, starp EKL 3. panta 1. punkta g) apakšpunktā paredzēto mērķi un mērķi izveidot iekšējo tirgu, kuri raksturo tostarp kapitāla brīvas aprites šķēršļu starp dalībvalstīm novēršana (EKL 3. panta 1. punkta c) apakšpunkts) (skat. it īpaši šā sprieduma 99. un 102.–104. punktu).

146 Šajā ziņā ir jāatzīmē, ka Kopienai nav skaidri izteiktu pilnvaru noteikt ierobežojumus kapitāla un maksājumu apritei. Turpretī EKL 58. pants pieļauj, ka dalībvalstis veic šāda veida pasākumus gadījumā, ja tas ir pamatots ar šajā pantā paredzēto mērķu sasniegšanu un tostarp sabiedriskās kārtības un sabiedriskās drošības apsvērumiem (pēc analoģijas ar EKL 30. pantu skat. Tiesas 1991. gada 4. oktobra spriedumu lietā C-367/89 *Richardt, Recueil*, I-4621. lpp., 19. punkts un tajā minētā judikatūra). Tā kā sabiedriskās drošības jēdziens ietver gan valsts iekšējo, gan ārējo drošību, dalībvalstis principā ir tiesīgas saskaņā ar EKL 58. panta 1. punkta b) apakšpunktu veikt tādus pasākumus, kas paredzēti apstrīdētajā regulā. Ar nosacījumu, ja šie pasākumi atbilst EKL 58. panta 3. punktam un ja tie nepārsniedz paredzētā mērķa sasniegšanai vajadzīgo, tie ir saderīgi EK līgumā noteikto kapitāla un maksājumu brīvās aprites sistēmu un brīvās konkurences sistēmu.

147 Ir jāpiebilst — ja vienkāršs konstatējums, ka pastāv valstu tiesiskā regulējuma atšķirības risks, kā arī vispārējs risks, ka šo pasākumu dēļ tiks traucēta kapitāla brīvā aprite vai konkurence, būtu pietiekams, lai attaisnotu to, ka par regulas juridisko pamatu tiek izvēlēts EKL 308. pants saistībā ar EKL 3. panta 1. punkta c) un g) apakšpunktu, tad lietderīgo iedarbību zaudētu ne tikai EKL VI daļas 3. nodaļas tiesību normas, kas attiecas uz tiesību aktu tuvināšanu, bet arī tiesas kontrole pār juridisko pamatu. Tādējādi tiktu traucēta to Kopienas tiesas funkciju veikšana, kuras tai uzliek EKL 220. pants — nodrošināt tiesiskumu šā Līguma interpretēšanā un piemērošanā (šajā sakarā attiecībā uz EKL 100. A pantu, pēc grozījumiem — EKL 95. pantu, skat. Tiesas 2000. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-376/98 Vācija/ Parlaments un Padome, *Recueil*, I-8419. lpp., 84., 85. un 106.–108. punkts un tajos minētā judikatūra).

148 Jebkurā gadījumā Pirmās instances tiesai izvērtēšanai iesniegtie fakti neļauj uzskatīt, ka apstrīdētā regula efektīvi palīdz novērst risku, ka tiks traucēta kapitāla brīvā aprite vai ka būtiski tiks traucēta konkurence.

149 Pirmās instances tiesa it īpaši uzskata, ka — pretēji tam, ko apgalvo Komisija un Apvienotā Karaliste, ja attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas īstenotu dalībvalstis, nevis Kopiena, nevarētu rasties ticams un nopietns risks, ka dažādās dalībvalstīs līdzekļu iesaldēšana tiktu piemērota atšķirīgi. Pirmkārt, šīs rezolūcijas satur definīcijas un noteikumus, kas ir nepārprotami, precīzi un detalizēti un kas praktiski neatstāj vietu interpretācijai. Otrkārt, minētie rezolūcijas īstenošanas pasākumi, nav tādi, kas varētu radīt šādu risku.

150 Šādos apstākļos attiecīgie pasākumi šajā gadījumā nevarēja tikt atļauti tāda mērķa sasniegšanai, kas paredzēts EKL 3. panta 1. punkta c) un g) apakšpunktā.

151 Turklāt dažādie piemēri par EKL 308. panta izmantošanu kā papildu juridisko pamatu, kurus min Padome (skat. šī sprieduma 95. un 97. punktu), šajā gadījumā nav būtiski. Pirmkārt, no šiem piemēriem neizriet, ka EKL 308. panta piemērošanas nosacījumi, it īpaši tie, kas vērsti uz Kopienas mērķa sasniegšanu, šajā gadījumā netika izpildīti. Otrkārt, attiecīgie tiesību akti, kas minēti šajos piemēros, netika apstrīdēti Tiesā uz šāda pamata, tostarp lietā *Delbar*, kas pirmo reizi minēta šā sprieduma 96. punktā. Jebkurā gadījumā saskaņā ar pastāvošo judikatūru Padomes prakse vien nav pietiekama, lai atkāptos no Līguma noteikumiem, un līdz ar to nevar tikt radīts precedents, kas būtu saistošs Kopienu iestādēm attiecībā uz pareizu juridiskā pamata izvēli (Tiesas 1988. gada 23. februāra spriedums lietā 68/86 Apvienotā Karaliste/Padome, *Recueil*, 855. lpp., 24. punkts, un Tiesas 1994. gada 15. novembra Atzinums 1/94, *Recueil*, I-5267. lpp., 52. punkts).

152 No visa iepriekš minētā izriet, ka cīņa pret starptautisko terorismu un it īpaši tādu ekonomisko un finanšu sankciju noteikšana kā līdzekļu iesaldēšana indivīdiem un organizācijām, kuras tiek turētas aizdomās par finansējuma nodrošināšanu starptautiskajam terorismam, nevar tikt saistīta ne ar vienu no EKL 2. un 3. punktā Kopienai tieši noteiktajiem mērķiem.

153 Papildus Līguma mērķiem, kas nepārprotami noteikti EKL 2. un 3. pantā, Komisija savā rakstveida atbildē uz Pirmās instances tiesas jautājumiem atsaucas arī uz plašāku Kopienas mērķi, kas šajā gadījumā varētu attaisnot EKL 308. panta izmantošanu par juridisko pamatu. Tā Komisija no EK līguma preambulas atvasina "Kopienas noteiktu vispārējo mērķi aizsargāt [starptautisko] mieru un drošību" (skat. šā sprieduma 100. punktu). Šis apgalvojums nevar tikt apstiprināts.

154 Pretēji tam, ko apgalvo Komisija, no EK līguma preambulas nekādi neizriet, ka Līgumam ir plašāks mērķis aizsargāt mieru un starptautisko drošību. Kaut arī minētā līguma pirmais mērķis neapstrīdami ir izbeigt pagātnes strīdus starp Eiropas tautām, izveidojot "aizvien ciešāku savienību" starp tām, tajā nav nekādas atsauces uz kopējās

ārpolitikas un drošības politikas īstenošanu. Tas ir tikai ES līguma mērķis — kā tas ir uzsvērts tā preambulā, kas vērsts uz to, lai iezīmētu "jaunu posmu Eiropas integrācijas procesā, kas sācies, nodibinot Eiropas Kopienas".

155 Lai arī noteikti var apgalvot, ka šim Savienības mērķim jāvirza Kopienas rīcība tādas savas attiecīgās kompetences ietvaros kā kopējā tirdzniecības politika, savukārt, nepietiek pamatot pasākumu veikšanu ar EKL 308. pantu, it īpaši jomās, kurās Kopienas kompetences Līgumā ir noteiktas kā otršķirīgas un ierobežotas.

156 Visbeidzot, tāpat nav iespējams interpretēt EKL 308. pantu tā, ka tas vispārējā veidā ļauj iestādēm pamatoties uz šo tiesību normu, lai īstenotu vienu no ES līguma mērķiem. Proti, Pirmās instances tiesa uzskata, ka tas, ka Savienība un Kopiena vienlaicīgi pastāv kā integrētas, bet atšķirīgas tiesiskās kārtības, kā arī pīlāru uzbūves struktūra, ko vēlējās panākt spēkā esošo līgumu autori, neļauj nedz iestādēm, nedz dalībvalstīm pamatoties uz EKL 308. panta "elastības klauzulu", lai aizpildītu Kopienas kompetences neesamību, kas vajadzīga kāda Savienības mērķa sasniegšanai. Visbeidzot, ja tiktu nospriests savādāk, šo tiesību normu varētu piemērot pasākumiem, kas saistīti ar KĀDP, kā arī policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās (*JAI*), tā, lai Kopiena tomēr varētu rīkoties šo politisko mērķu sasniegšanai. Šāds rezultāts liegtu vairākām ES līguma tiesību normām to piemērojamību un būtu pretrunā ar KĀDP (kopējās stratēģijas, kopīgās rīcības, kopējās nostājas) un *JAI* (kopējās nostājas, lēmumi, ietvarlēmumi) instrumentu izmantošanu.

157 Tādējādi ir jāsecina, ka ne tikai EKL 60. un 301. pants, aplūkoti atsevišķi, bet arī EKL 308. pants vien neveido pietiekamu juridisko pamatu apstrīdētās regulas pamatošanai.

158 Gan apstrīdētās regulas preambulas apsvērumos, gan savā rakstveida atbildē uz Pirmās instances tiesas jautājumiem Padome tomēr ir uzsvērusi, ka EKL 308. pants, izmantots kopā ar EKL 60. un 301. pantu, tai piešķir pilnvaras pieņemt Kopienas tiesisko regulējumu, kas vērsts uz starptautiskā terorisma finansēšanas apkarošanu no Savienības un tās dalībvalstu puses KĀDP ietvaros, un ļauj ar šādu mērķi piemērot ekonomiskās un finanšu sankcijas pret indivīdiem, nekonstatējot nekādu saikni ar trešo valstu teritoriju vai pārvaldes režīmu. Šie apsvērumi ir jāapstiprina.

159 Šajā kontekstā ir jāņem vērā laikā pēc pārskatīšanas, kuras rezultātā tika pieņemts Māstrihtas Līgums, īpaši izveidotais tilts starp Kopienas rīcību, atbilstoši EKL 60. un 301. pantam nosakot ekonomiskās sankcijas, un ES līguma mērķiem ārējo attiecību jomā.

160 Līdz ar to ir jākonstatē, ka EKL 60. un 301. pants ir īpašas EK līguma tiesību normas, jo tās skaidri paredz to, ka Kopienas rīcība varētu izrādīties vajadzīga, lai īstenotu nevis vienu no Kopienas mērķiem, kas noteikti EK līgumā, bet vienu no mērķiem, kas īpaši noteikti Savienībai ES līguma 2. pantā, proti, Kopējās ārpolitikas un drošības politikas īstenošanu.

161 Tādējādi EKL 60. un 301. panta ietvaros Kopienas rīcība faktiski ir Savienības rīcība, kas īstenota, pamatojoties uz Kopienas pīlāru, pēc tam, kad Padome pieņēmusi kopēju nostāju vai kopīgu rīcību saskaņā ar KĀDP.

162 Šajā sakarā ir jāatzīmē, ka atbilstoši LES 3. pantam Savienības rīcībā ir vienota organizatoriska sistēma, kas nodrošina darbības konsekvenci un nepārtrauktību, lai sasniegtu tās mērķus, reizē respektējot un paplašinot *acquis communautaire*. Savienība it īpaši nodrošina konsekvenci visā uz ārieni vērstā darbībā saistībā ar savu

ārpolitiku, drošības, ekonomikas un attīstības politiku. Padome un Komisija atbildīgas par to, lai nodrošinātu šādu konsekvenci un šajā nolūkā sadarbojas. Katra no tām saskaņā ar savām pilnvarām nodrošina šo politiku īstenošanu.

163 Tāpat kā rīcības pilnvaras, ko paredz EK līgums, var izrādīties nepietiekamas, lai ļautu iestādēm rīkoties nolūkā kopējā tirgus ietvaros formāli sasniegt vienu no Kopienas mērķiem, arī pilnvaras piemērot EKL 60. un 301. pantā paredzētās ekonomiskās un finanšu sankcijas, proti, ekonomisko attiecību pārtraukšana vai sašaurināšana ar vienu vai vairākām trešām valstīm, tostarp attiecībā uz kapitāla un maksājumu brīvo apriti, var izrādīties nepietiekamas, lai ļautu iestādēm sasniegt ar ES līgumu saistīto KĀDP mērķi, ņemot vēra kuru šīs tiesību normas ir īpaši ietvertas EK līgumā.

164 Tādējādi ir jāatzīst, ka īpašajā kontekstā, kas paredzēts EKL 60. un 301. pantā, ir pamatota EKL 308. panta kā papildu juridiskā pamata izmantošana LES 3. pantā noteiktās konsekvences vārdā, ja šīs tiesību normas Kopienu iestādēm nepiešķir vajadzīgās pilnvaras ekonomisko un finanšu sankciju jomā, lai rīkotos nolūkā sasniegt Savienības un tās dalībvalstu vēlamos mērķus KĀDP ietvaros.

165 Tādējādi kopēja nostāja vai kopīga rīcība, kas pieņemta KĀDP ietvaros, var paredz, ka Kopiena veic pasākumus, piemērojot ekonomiskās un finanšu sankcijas, kas pārsniedz tās sankcijas, kas skaidri noteiktas EKL 60. un 301. pantā, — ekonomisko attiecību pārtraukšana vai sašaurināšana ar vienu vai vairākām trešām valstīm, tostarp attiecībā uz kapitāla un maksājumu brīvo apriti.

166 Šādā gadījumā vienlaicīga EKL 60., 301. un 308. panta kā juridiskā pamata izmantošana ļauj ekonomisko un finanšu sankciju jomā sasniegt mērķi, ko KĀDP ietvaros vēlas sasniegt Savienība un dalībvalstis un kurš norādīts kopējā nostājā vai kopīgā rīcībā, neskatoties uz to, ka Kopienai nav skaidri piešķirtu pilnvaru piemērot ekonomiskās un finanšu sankcijas pret indivīdiem vai organizācijām, kurām nav pietiekamas saiknes ar noteiktu trešo valsti.

167 Patiesībā cīņa pret starptautisko terorismu un tā finansēšanu ir neapstrīdami saistīta ar tādiem Savienības mērķiem KĀDP ietvaros kā tie, kas noteikti LES 11. pantā, pat ja šī cīņa nav īpaši vērsta pret trešām valstīm vai to vadītājiem.

168 Turklāt netiek apstrīdēts, ka Padome vienbalsīgi pieņēma Kopējo nostāju 2002/402 šīs cīņas ietvaros un ka šī nostāja paredz to, ka Kopiena piemēro ekonomiskās un finanšu sankcijas pret indivīdiem, kuri tiek turēti aizdomās par starptautiskā terorisma finansēšanu, pat nekonstatējot nekādu saikni ar trešo valstu teritoriju vai pārvaldes režīmu.

169 Šajā kontekstā EKL 308. panta izmantošana, lai papildinātu ekonomisko un finanšu sankciju pilnvaras, kuras Kopienai piešķir EKL 60. un 301. pants, ir pamatota ar to, ka mūsdienu pasaulē valstis vairs nevar tikt uzskatītas par vienīgo drauda avotu starptautiskajam mieram un drošībai. Tādā pašā mērā kā starptautiskā sabiedrība arī Savienība un tās Kopienas pīlārs var piemērot ekonomiskās un finanšu sankcijas attiecībā uz šiem jaunajiem draudiem ne tikai pret trešām valstīm, bet arī pret sabiedrotām personām, grupām, uzņēmumiem vai organizācijām, kas attīsta starptautiskā terorisma darbību vai citādi apdraud starptautisko mieru un drošību.

170 Tādējādi iestādes un Apvienotā Karaliste pamatoti apgalvo, ka Padome bija pilnvarota, pamatojoties uz EKL 60., 301. un 308. pantu, pieņemt apstrīdēto regulu, ar kuru Kopienā īsteno Kopējā nostājā 2002/402 paredzētās ekonomiskās un finanšu sankcijas.

171 Līdz ar to pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

*Par otro daļu*

Lietas dalībnieku argumenti

172 Pirmā pamata otrās daļas ietvaros prasītāji apgalvo, ka Komisijas pilnvaras, ko sākumā piešķīris Regulas Nr. 467/2001 10. panta 1. punkts un vēlāk — apstrīdētās regulas 7. panta 1. punkts, ir daudz plašākas nekā vienkārša Padomes regulas īstenošanas kompetence un ka tādējādi Komisija ir pārkāpusi EKL 202. pantu. Atbilstoši to viedoklim Komisijas lēmums ietvert personu apstrīdētās regulas I pielikumā patiesībā liek grozīt šās regulas 2. pantu.

173 Padome un Komisija apgalvo, ka šajā gadījumā Komisijai piešķirto izpildes pilnvaru deleģēšana atbilst EKL 202. pantam.

Pirmās instances tiesas vērtējums

174 Tā kā Regula Nr. 467/2001 tika atcelta un aizstāta ar apstrīdēto regulu, pirmā pamata otrā daļa ir kļuvusi nebūtiska. Kaut arī prasītāji sākotnēji tika ietverti Regulas Nr. 467/2001 I pielikumā ar Komisijas Regulu Nr. 2199/2001, kas pieņemta saskaņā ar Padomes pilnvarām atbilstoši Regulas Nr. 467/2001 10. panta 1. punktam, viņu ietveršana apstrīdētās regulas I pielikumā kopš tā brīža ir attiecīgi saistīta ar regulu, ko pieņēma Padome bez Komisijas atkārtotas iejaukšanās.

175 Attiecībā uz grozījumiem, ko ieviesa ar Regulu Nr. 866/2003 (šā sprieduma 41. punkts), tie, kā to atzina Jusufs (šā sprieduma 63. punkts), ir tikai redakcionāli un tādējādi uzskatāmi par vienkāršu to pilnvaru izpildi, kas Komisijai deleģētas atbilstoši EKL 202. pantam.

176 No tā izriet, ka pirmā pamata otrā daļa ir jānoraida.

*Par trešo daļu*

Lietas dalībnieku argumenti

177 Pirmā pamata trešās daļas ietvaros prasītāji apgalvo, ka Padomei nebija pilnvaru deleģēt iestādei, kas nav Kopienā, — šajā gadījumā Sankciju komitejai — pilnvaras pieņemt lēmumu dalībvalstu un to pilsoņu civiltiesību un ekonomisko tiesību jomās.

178 Apvienotā Karaliste iebilst, ka šajā gadījumā nav notikusi nekāda Kopienas pilnvaru deleģēšana Apvienoto Organizāciju iestādēm. Tieši otrādi — iestādes rīkojušās tikai, lai nodrošinātu, ka Kopienas dalībvalstis ievēro savus pienākumus atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem, kuri saskaņā ar šo statūtu 103. pantu ir pārāki salīdzinājumā ar jebkuriem citiem pienākumiem.

Pirmās instances tiesas vērtējums

179 Šajā gadījumā pret prasītājiem vērstos lēmumus pieņēma Sankciju komiteja uz Drošības padomes deleģēto pilnvaru pamata, izmantojot informāciju, ko tā ieguva, pamatojoties uz savu atbildību. Turklāt attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas nav uzskatāmas par Kopienas deleģēto pilnvaru īstenošanu, bet gan izpildi, ko Drošības padome veica saskaņā ar savām pilnvarām atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem. Tas, ka Kopienu iestādes pēc Kopējās nostājas 2002/402 pieņemšanas uzskatīja, ka tām ir jārīkojas saskaņā ar šiem lēmumiem un rezolūcijām savas kompetences robežās, šajā ziņā nav būtiski.

180 Tādējādi pirmā pamata trešā daļa ir pamatota ar kļūdainu pieņēmumu un līdz ar to ir jānoraida.

2. *Par otro pamatu, kas saistīts ar EKL 249. panta pārkāpumu*

*Lietas dalībnieku argumenti*

181 Prasītāji uzskata, ka gadījumā, ja apstrīdētā regula tieši apdraud indivīdu tiesības un paredz individuālu sankciju piemērošanu, tā nav vispārpiemērojama un tādējādi ir

pretrunā ar EKL 249. pantu. Nosacījums attiecībā uz vispārējo piemērojamību, ko paredz šī tiesību norma, nepieļauj, ka ar regulas palīdzību tiek regulēti īpaši gadījumi, kā tas ir šajā gadījumā. Šis nosacījums izriet no vispārējā vienlīdzības likuma priekšā principa un ir *sine qua non* nosacījums tam, lai Kopienas tiesības nenonāktu pretrunā ar dalībvalstu konstitucionālajiem likumiem vai vispārējiem principiem, kas saistīti ar cilvēka tiesībām un pamatabrīvībām. Veids, kādā ir pasludināma norma — ar saraksta palīdzību, ir vienlīdz pretrunā ar likumības un tiesiskās drošības principiem.

182 Savā replikā prasītāji uzsvēra, ka indivīdi un organizācijas, ko paredz apstrīdētā regula, nav nenoteikts personu loks, kas norādīts abstrakti, bet uzvārds pa uzvārdam atbilst personām, kas ietvertas Sankciju komitejas sarakstā. Nepastāv arī objektīvi izveidojusies, ar vispārēji formulētiem nosacījumiem aprakstīta situācija, kas varētu izskaidrot iemeslu, kura dēļ tieši prasītāju uzvārdi tika ietverti apstrīdētās regulas I pielikumā. Šādos apstākļos apstrīdētais tiesību akts nevar tikt analizēts kā regula, bet kā individuālu lēmumu kopums atbilstoši Tiesas 1971. gada 13. maija spriedumam apvienotajās lietās 41/70–44/70 *International Fruit* u.c./Komisija (*Recueil*, 411. lpp.).

183 Iestādes un Apvienotā Karaliste uzsver, ka apstrīdētā regula ir vispārpiemērojama.

*Pirmās instances tiesas vērtējums*

184 Atbilstoši EKL 249. panta otrajai daļai regula ir vispārēji un tieši piemērojama visās dalībvalstīs, bet lēmums ir obligāts tikai to adresātiem.

185 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru atšķirības kritēriji starp regulu un lēmumu ir saistīti ar to, vai tiesību akts ir vispārpiemērojams vai nē. Lēmuma būtiskās iezīmes rodas adresātu loka ierobežošanas rezultātā, bet regula, kurai ir galvenokārt normatīvs raksturs, ir piemērojama objektīvi noteiktās situācijās, ietverot tiesiskās sekas attiecībā uz vispārējā un abstraktā veidā noteiktu personu kategorijām. Turklāt tiesību akta normatīvo raksturu neapdraud iespēja ar lielāku vai mazāku precizitāti noteikt to tiesību subjektu skaitu vai pat identitāti, kuriem tas ir piemērojams attiecīgajā brīdī, bet netiek apstrīdēts, ka šī piemērošana notiek atbilstoši objektīvai tiesiskai vai faktiskai situācijai, ko nosaka attiecīgais akts saistībā ar tā mērķi (Tiesas 1962. gada 14. decembra spriedums apvienotajās lietās no 19/62 līdz 22/62 *Fédération nationale de la boucherie en gros* u.c./Padome, *Recueil*, 943. lpp., 2. punkts; Tiesas 1968. gada 11. jūlija spriedums lietā 6/68 *Zuckerfabrik Watenstedt*/Padome, *Recueil*, 595. lpp., 604. punkts; Tiesas 1982. gada 30. septembra spriedums lietā 242/81 *Roquette Frères*/Padome, *Recueil*, 3213. lpp., 6. un 7. punkts; Tiesas 1993. gada 29. jūnija spriedums lietā C-298/89 *Gibraltar*/Padome, *Recueil*, I-3605. lpp., 17. punkts, un Tiesas 2001. gada 31. maija spriedums lietā C-41/99 P *Sadam Zuccherifici* u.c./Padome, *Recueil*, I-4239. lpp., 24. punkts; Tiesas 1996. gada 24. aprīļa rīkojums lietā C-87/95 P *CNPAAP*/Padome, *Recueil*, I-2003. lpp., 33. punkts; Pirmās instances tiesas 2003. gada 6. maija rīkojums lietā T-45/02 *DOW AgroSciences*/Parlaments un Padome, *Recueil*, II-1973. lpp., 31. punkts).

186 Šajā gadījumā apstrīdētā regula neapstrīdami ir vispārpiemērojama, jo tā jebkuram aizliedz piegādāt līdzekļus vai ekonomiskos resursus noteiktām personām. Tas, ka šīs personas ir tostarp norādītas šās regulas I pielikumā, tādējādi tiekot tieši un individuāli skartas EKL 230. panta ceturtās daļas izpratnē, nekādā veidā neietekmē šā aizlieguma vispārējo piemērojamību, kurš ir uzskatāms par *erga omnes*, kā tas it īpaši izriet no 11. panta, saskaņā ar kuru apstrīdētā regula ir piemērojama:

— Kopienu teritorijā, tostarp tās gaisa telpā,

— dalībvalstu jurisdikcijā esošās lidmašīnās un uz to jurisdikcijā esošiem kuģiem,

— dalībvalstu pilsoņiem, lai gan tie atrodas ārpus dalībvalstu teritorijām,

— attiecībā uz jebkuru juridisku personu, grupu vai organizāciju, kas reģistrēta vai izveidota saskaņā ar kādas dalībvalsts tiesību aktiem,

— attiecībā uz jebkuru juridisku personu, grupu vai organizāciju, kas Kopienā veic uzņēmējdarbību.

187 Prasītāju argumentācijā patiesībā ir sajaukts tiesību akta adresāta un tiesību akta priekšmeta jēdziens. EKL 249. pants paredz tikai pirmo no šiem jēdzieniem, nosakot, ka regula ir piemērojama vispārēji, bet lēmums ir obligāts tikai tā adresātiem. Turpretī priekšmets ir kritērijs, kas nav būtisks tiesību akta kvalificēšanai par normatīvo vai lēmumu saturošu tiesību aktu.

188 Tādējādi tiesību akts, kura priekšmets ir terora aktu autoru, kas ir paredzēti kā vispārēja un abstrakta kategorija, līdzekļu iesaldēšana būtu lēmums, ja tas būtu adresēts vienai vai vairākām norādītām personām. Turpretī tiesību akts, kura priekšmets ir vienas vai vairāku konkrēti norādītu personu līdzekļu iesaldēšana faktiski ir regula, ja tas vispārējā un abstraktā veidā ir adresēts visām personām, kuras faktiski varētu būt attiecīgo līdzekļu turētājas. Tieši tāds ir arī šis gadījums.

189 Līdz ar to otrais izvirzītais pamats ir jānoraida.

3. *Par trešo pamatu, kas saistīts ar prasītāju pamattiesību pārkāpumu*

*Lietas dalībnieku argumenti*

190 Prasītāji, atsaucoties gan uz LES 6. panta 2. punktu, gan uz Tiesas judikatūru (Tiesas 1969. gada 12. novembra spriedums lietā 29/69 *Stauder, Recueil*, 419. lpp.; Tiesas 1970. gada 17. decembra spriedums lietā 11/70 *Internationale Handelsgesellschaft, Recueil*, 1125. lpp., un Tiesas 1974. gada 14. maija spriedums lietā 4/73 *Nold*/Komisija, *Recueil*, 491. lpp., 13. punkts), apgalvo, ka apstrīdētā regula pārkāpj to pamattiesības, tostarp tiesības uz īpašumu un tiesības uz aizstāvību, ko garantē Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (ECTK) 6. pants, ciktāl šī regula tiem uzliek smagas sankcijas, kam vienlaicīgi ir gan civiltiesisks, gan krimināltiesisks raksturs, prasītājus iepriekš neuzklausot un neļaujot sevi aizstāvēt, kā arī neveicot pār minēto tiesību aktu jebkādu tiesas kontroli.

191 Attiecībā tieši uz tiesību uz aizstāvību iespējamo pārkāpumu prasītāji uzsver, ka tie netika informēti par tiem piemēroto sankciju iemesliem, nav saņēmuši paziņojumu par pret viņiem vērstajiem pierādījumiem un apstākļiem un nav varējuši sniegt paskaidrojumus (Tiesas 1974. gada 23. oktobra spriedums lietā 17/74 *Transocean Marine Paint*/Komisija, *Recueil*, 1063. lpp.; Tiesas 1983. gada 7. jūnija spriedums apvienotajās lietās no 100/80 līdz 103/80 *Musique Diffusion française* u.c./Komisija, *Recueil*, 1825. lpp., 14. punkts; Tiesas 1986. gada 10. jūlija spriedums lietā 40/85 Beļģija/Komisija, *Recueil*, 2321. lpp., un Tiesas 1991. gada 27. jūnija spriedums lietā C-49/88 *Al-Jubail Fertilizer* un *Saudi Arabian Fertilizer*/Padome, *Recueil*, I-3187. lpp.). Viņu iekļaušanai apstrīdētās regulas I pielikuma sarakstā vienīgais pamatojums ir tas, ka viņi ir ietverti sarakstā, ko izveidoja Sankciju komiteja, pamatojoties uz informāciju, ko tai nosūtījušas valstis un starptautiskās un reģionālās organizācijas. Ne Padome, ne Komisija neizvērtēja pamatojumu, kādēļ minētā komiteja tos ietvērusi šajā sarakstā. Komitejas iegūtās informācijas izcelsme ir īpaši neskaidra un iemesli, kuru dēļ noteikti indivīdi tajā ir ietverti, tos iepriekš

neuzklausot, netika minēti. Tādējādi procedūrai, kuras rezultātā prasītāji tika iekļauti apstrīdētās regulas I pielikuma sarakstā, kopumā ir uzlikts konfidencialitātes zīmogs. Šādi prasītāju tiesību pārkāpumi nevar vēlāk tikt laboti (Tiesas 1999. gada 8. jūlija spriedums lietā C-51/92 P *Hercules Chemicals*/Komisija, *Recueil*, I-4235. lpp.).

192 Attiecībā tieši uz tiesību uz tiesas kontroli iespējamo pārkāpumu prasītāji apgalvo, ka 2001. gada 27. novembra spriedumā lietā C-424/99 Komisija/Austrija (*Recueil*, I-9285. lpp., 45. punkts) Tiesa nosprieda, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru šādas kontroles prasība ir vispārējs Kopienu tiesību princips, kas izriet no dalībvalstu kopējām konstitucionālajām tradīcijām un kas noteikts ECTK 6. un 13. pantā. Šīs tiesības paredz, ka pastāv efektīvas tiesiskās aizsardzības iespējas tiesā, kura atbilst noteiktiem nosacījumiem, kā, piemēram, neatkarība un neitralitāte.

193 Šajā gadījumā ne Komisija, ne Padome neatbilst šiem nosacījumiem.

194 Tas pats attiecas arī uz Drošības padomi un tās Sankciju komiteju, kas ir politiskās iestādes, kurās vērsties var vienīgi valstis. Šajā gadījumā Sankciju komiteja paziņoja Zviedrijas valdībai, ka nav iespējams izvērtēt pēc būtības prasītāju lūgumu svītrot tos no šīs komitejas saraksta. Šis lūgums tomēr tika nosūtīts piecpadsmit Sankciju komitejas dalībvalstīm kā lēmuma priekšlikums. Tikai trīs komitejas locekļi, proti, ASV, Apvienotā Karaliste un Krievija, iebilda pret šo lūgumu. Tomēr, tā kā Sankciju

komitejas lēmumi ir pieņemami vienbalsīgi, prasītāju uzvārdi tika saglabāti attiecīgajā sarakstā.

195 Attiecībā uz kontroli, ko veic Pirmās instances tiesa šās prasības ietvaros, prasītāji iebilst, ka prasība atcelt tiesību aktu, kas attiecas tikai uz apstrīdētās regulas likumību kā tādu neļauj izvērtēt pēc būtības sankcijas saistībā ar pamattiesībām, kuras, kā apgalvots, esot pārkāptas. Turklāt, ņemot vērā izmantoto likumdošanas tehniku, kas ietver tāda saraksta sastādīšanu, kurā ietvertas personas un organizācijas, pret kurām ir vērstas sankcijas, šāda izvērtēšana pēc būtības būtu bezjēdzīga, jo tā aprobežotos ar jautājumu — vai vārdi, kas ir ietverti šajā sarakstā, atbilst tiem vārdiem, kas ietverti Sankciju komitejas sarakstā.

196 Tomēr prasītāji norāda uz dažām kļūdām vai nelikumībām, kas ir saistītas ar apstrīdēto regulu. Tādējādi organizācija "*Barakaat International, Hallbybacken* 15, 70 Sponga, Zviedrija", kas ir minēta šās regulas I pielikumā kategorijā "Fiziskās personas, grupas un organizācijas", ir tāda pati organizācija, kā prasītājs *Al Barakaat*, kas norādīts tajā pašā kategorijā. Prasītāji skaidro, ka *Al Barakaat* ir pārcēlis savu juridisko adresi. Turklāt arī norādītā adrese ir kļūdaina.

197 Tāpat organizācija "*Somali Network AB, Hallbybacken* 15, 70 Sponga, Zviedrija", kas ir minēta tajā pašā kategorijā apstrīdētās regulas I pielikumā un kas sākotnēji piederēja trim sākotnējiem prasītājiem: Adenam, Ali un Jusufam, un kuras darbība bija saistīta ar telefona kartīšu pārdošanu, pārtrauca darbību 2000. gada beigās un beidza pastāvēt 2001. gadā, bet tās juridiskais nosaukums 2001. gada 4. oktobrī tika mainīts uz "*Trä & Inredningsmontage i Kärrtorp*". Jaunajiem akcionāriem nebija nekādas saiknes ar prasītājiem, un tie darbojās celtniecības nozarē. Tā kā Sankciju komiteja 2001. gada 9. novembrī tomēr ietvēra šo organizāciju savā sarakstā, ir acīmredzams, ka tās dokumentācija ir nepilnīga un ka nav pārbaudīts katrs atsevišķs gadījums.

198 Prasītāji piebilst, ka *Al Barakaat* pēc savas iniciatīvas iesniedza grāmatvedības dokumentus Zviedrijas policijas dienestiem *SÄPO*, kas ir pilnvaroti cīnīties pret starptautisko terorismu. Pēc to analīzes *SÄPO* atdeva šos dokumentus prasītājiem, paziņojot, ka tie ir kārtībā; tas parāda, ka sankcijas, kas piemērotas pret *Al Barakaat*, nav pamatotas.

199 Lai sniegtu pierādījumus, pirmais prasītājs Jusufs piedāvāja viņu uzklausīt Pirmās instances tiesā. Viņš tāpat lūdza uzklausīt seru Džeremiju Grīnstoku [*Sir Jeremy Greenstock*], Sankciju komitejas priekšsēdētāju laikā, kad tika pieņemts lēmums par sankciju piemērošanu pret Jusufu.

200 Turklāt savā replikā prasītāji apstrīd argumentu, saskaņā ar kuru Padomei bija jāīsteno Drošības padomes pieņemtās sankcijas tādēļ, ka tās uzliktas Kopienas dalībvalstīm atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem.

201 Atbilstoši prasītāju teiktajam — nav nekāda absolūta pienākuma atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu 25. pantam un šo statūtu 103. pants ir saistošs tikai starptautiskajās publiskajās tiesībās un nekādā gadījumā neparedz to, ka Apvienoto Nāciju dalībvalstīm nav jāievēro pašu tiesību akti.

202 Drošības padomes rezolūcijas nav tieši piemērojamas ANO dalībvalstīs, bet tās ir transponējamas to iekšējās tiesību sistēmās atbilstoši konstitucionālajām tiesību normām un vispārējiem tiesību principiem. Ja šīs tiesību normas nepieļauj šādu transponēšanu, tajās no sākuma ir jāizdara grozījumi, lai tas būtu iespējams.

203 Tādējādi Zviedrijā likuma projektu, kas paredzēts Drošības padomes 2001. gada 28. septembra Rezolūcijas 1373 (2001) īstenošanai, kura tostarp paredz to personu un organizāciju līdzekļu iesaldēšanu, kas ir veikušas vai gatavojās veikt terora aktus, ir tos atvieglojušas vai piedalījušās tajos, valdība anulēja pēc tam, kad *Lagrådet* (Likumdošanas padome) norādīja, ka jebkurš lēmums par īpašuma iesaldēšanu ir jāpieņem prokuratūrai un tas var tikt pakļauts tiesas kontrolei.

204 Turklāt no Apvienoto Nāciju Statūtu 24. panta 2. punkta izriet, ka Drošības padomei tomēr ir jārīkojas atbilstoši Apvienoto Nāciju mērķiem un principiem. Nosacījums par ANO dalībvalstu saistībām saskaņā ar Apvienoto Nāciju Statūtu 25. pantu ir tāds, ka Drošības padomes pilnvaras pieņemt saistošu lēmumu izriet no citām šo statūtu tiesību normām. Tā kā Apvienoto Nāciju Statūti attiecas tikai uz valstīm un nerada indivīdiem ne tiesības, ne pienākumus, varētu jautāt, vai ANO dalībvalstīm ir saistošs Drošības padomes lēmums, kas nosaka sankcijas pret Osamu bin Ladenu un personām, kas ir tā sabiedrotie. Tāpat varētu jautāt, vai šie lēmumi nav pretēji skaidri noteiktajam Apvienoto Nāciju mērķim veicināt jebkura cilvēka cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu 1. panta 3. punktam.

205 Padome būtībā uzskata, ka apstākļi, kuros apstrīdētā regula tika pieņemta, izslēdz jebkādu tās nelikumīgu rīcību.

206 Šajā ziņā Padome un Komisija, kas atsaucas tostarp uz Apvienoto Nāciju Statūtu 24. panta 1. punktu un 25., 41., 48. un 103. pantu, uzsver, pirmkārt, ka tāpat kā ANO dalībvalstīm Kopienai atbilstoši starptautiskajām tiesībām tās pilnvaru jomā ir jāīsteno Drošības padomes rezolūcijas, it īpaši tās, kas pieņemtas Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļas ietvaros; otrkārt, ka Kopienu iestāžu kompetence šajā jomā ir

ierobežota un ka šīm iestādēm nav nekādas autonomas rīcības brīvības, ne arī izvērtēšanas pilnvaru; treškārt, ka tās nevar tādēļ nedz mainīt rezolūciju saturu, nedz iedarbināt mehānismus, kuru rezultātā to saturs var tikt mainīts, un, ceturtkārt, ka ir jānodala visi citi starptautiskie līgumi vai iekšējie tiesību noteikumi, kas var radīt šķērsli šādai īstenošanai.

207 Padome un Komisija tāpat atzīmē, ka Drošības padome, rīkojoties ANO dalībvalstu vārdā, galvenokārt ir atbildīga par starptautiskā miera un drošības uzturēšanu. Tās uzsver, ka Drošības padomes atbilstoši šo statūtu VII nodaļai pieņemtās rezolūcijas ir piemērojamas vispārēji un ir bez atrunām saistošas Apvienoto Nāciju dalībvalstīm, kurām ir jāatzīst, ka tās ir pārākas pār visām citām starptautiskām saistībām. Tādējādi Apvienoto Nāciju Statūtu 103. pants ļauj neievērot jebkuru citu starptautisko līgumtiesību vai paražu tiesību normu, lai piemērotu Drošības padomes rezolūciju, ar to radot "pārākuma efektu".

208 Atbilstoši iestāžu norādītajam valsts tiesības nevar radīt šķērsli izpildes aktiem, kas pieņemti, piemērojot Apvienoto Nāciju Statūtus. Ja ANO dalībvalsts varētu mainīt šo Drošības padomes rezolūciju saturu, nevarētu tikt nodrošināta to piemērošanas vienveidība, kas ir vajadzīga, lai garantētu šo rezolūciju efektivitāti.

209 Komisija piebilst, ka atbilstoši 27. pantam Vīnes konvencijā par starptautisko līgumu tiesībām, kas tika pieņemta Vīnē 1969. gada 23. maijā, valsts nevar atsaukties uz savām iekšējo tiesību normām, lai attaisnotu Līguma neizpildi. Ja valsts tiesību norma ir pretrunā ar starptautisko tiesību pienākumu, attiecīgajai valstij ir vai nu

jāinterpretē minētā norma atbilstoši Līgumam, vai arī jāizdara grozījumi valsts tiesību aktos, lai tie atbilstu starptautisko tiesību pienākumam.

210 Kaut arī Kopiena pati nav ANO dalībniece, tai savu pilnvaru ietvaros ir jārīkojas tā, lai izpildītu pienākumus, kas tai uzlikti tādēļ, ka tās dalībvalstis ir Apvienoto Nāciju dalībnieces. Šajā ziņā Komisija norāda, ka Kopienas pilnvaras ir jāīsteno, ievērojot starptautiskās tiesības (Tiesas 1992. gada 24. novembra spriedums lietā C-286/90 *Poulsen* un *Diva Navigation*, *Recueil*, I-6019. lpp., 9. punkts, un Tiesas 1998. gada 16. jūnija spriedums lietā C-162/96 *Racke*, *Recueil*, I-3655. lpp., 45. punkts). Padome un Komisija tāpat atsaucas uz lietu *Dorsch Consult*/Padome un Komisija, pirmo reizi minēta šā sprieduma 82. punktā. Kaut arī šis spriedums attiecas uz tirdzniecības *embargo* noteikšanu, kas ir kopējās tirdzniecības politikas pasākums, kurš atbilstoši EKL 133. pantam piešķir Kopienai ekskluzīvas pilnvaras, Padome un Komisija uzskata, ka tajā noteiktais princips tāpat attiecas uz kapitāla un maksājumu brīvās aprites ierobežojumiem, kas pieņemti saskaņā ar EKL 60. un 301. pantu, ņemot vērā Kopienas pilnvaru attīstību sankciju jomā attiecībā uz trešām valstīm.

211 Padome šo piedāvājumu vispārina, apgalvojot, ka, ja Kopiena rīkojas, lai izpildītu pienākumus, kas uzlikti tās dalībvalstīm sakarā ar to, ka tās ir arī ANO dalībvalstis, vai nu tādēļ, ka ANO dalībvalstis tai nodevušas vajadzīgās pilnvaras, vai tādēļ, ka tās uzskata, ka tām ir jāiejaucas politisku apsvērumu dēļ, jebkurā gadījumā no praktiskā viedokļa ir jāuzskata, ka, ņemot vērā Apvienoto Nāciju Statūtu 48. panta 2. punktu, tā atrodas tādā pašā situācijā kā ANO dalībvalstis.

212 Atbilstoši Padomes apgalvotajam no tā izriet, ka, Kopienai veicot pasākumus atbilstoši dalībvalstu vēlmei izpildīt savus pienākumus saskaņā ar Apvienoto Nāciju Statūtiem, tā neizbēgami gūst aizsardzību, ko piešķir šie statūti, un it īpaši "pārākuma efekts".

213 Padome papildus uzsver — ja Kopiena rīkojas šajā kontekstā, tās pilnvaras ir saistītas ar ārpolitikas un kopējās drošības lēmumiem, ar ko īsteno Drošības padomes rezolūcijas, it īpaši tās, kas pieņemtas atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai, un kas ir jātransponē Kopienas tiesiskajā kārtībā.

214 Šajā gadījumā apstrīdētā regula tika pieņemta, lai Kopienas tiesiskajā kārtībā īstenotu Drošības padomes Rezolūcijas 1267 (1999), 1333 (2000) un 1390 (2002), automātiski transponējot visu to personu un organizāciju sarakstu, ko izveidojusi Sankciju komiteja atbilstoši piemērojamām procedūrām, neizmantojot nekādu rīcības brīvību, kā tas skaidri izriet gan no apstrīdētās regulas preambulas, gan arī no tās 7. panta 1. punkta.

215 Pēc Padomes un Komisijas domām, šādi apstākļi *a priori* izslēdz jebkādu nelikumību no iestāžu puses. Ja Komisija nolēmusi rīkoties saskaņā ar Kopējo nostāju 2002/402, tā vairs nevar, nepārkāpjot savas starptautiskās saistības, tās dalībvalstu starptautiskās saistības un dalībvalstu un Kopienas pienākumu sadarboties, kas paredzēts EKL 10. pantā, izslēgt noteiktas personas no saraksta vai tās iepriekš informēt, vai, ja tas netiek darīts, nodrošināt tiesiskās aizstāvības līdzekli, kas ļautu kontrolēt, vai attiecīgie pasākumi bija pamatoti.

216 Pēc Padomes domām, tas tā būtu arī tad, ja apstrīdētā regula aizskartu prasītāju pamattiesības. Padome uzskata, ka "pārākuma efekts" tāpat attiecas uz pamattiesībām, kuras, kā tas ir paredzēts starptautiskajos tiesību instrumentos, var steidzamības gadījumā tikt uz laiku apturētas.

217 Tā kā prasītāji savā replikā apšaubīja attiecīgo Drošības padomes rezolūciju atbilstību Apvienoto Nāciju Statūtu 1. panta 3. punktam, Padome atbildēja, ka ir jāpieņem, ka īpašo pilnvaru ietvaros, ko tai piešķir šo statūtu VII nodaļa, Drošības padome ir līdzsvarojusi sankciju adresātu pamattiesības ar terora upuru tiesībām un it īpaši ar viņu tiesībām uz dzīvību.

218 Turklāt Padome un Komisija uzskata, ka nav nekādas saiknes starp šo lietu un prasītāju argumentu par tā likumdošanas procesa attīstību, ar kuru Zviedrijā īstenota Drošības padomes Rezolūcija 1373 (2001), kas atrodas pavisam citādā kontekstā nekā tas, kādā ir īstenojama Rezolūcija 1390 (2002). Rezolūcijas 1373 (2001) īstenošanas laikā Kopienas dalībvalstīm bija plaša rīcības brīvība.

219 Jebkurā gadījumā Padome un Komisija uzskata, ka Pirmās instances tiesas pilnvaras šajā gadījumā ir ierobežojamas, izvērtējot jautājumu par to, vai iestādes ir pieļāvušas acīmredzamu kļūdu, izpildot pienākumus, kas ietverti Drošības padomes Rezolūcijā 1390 (2002). Jebkāda pilnvaru izmantošana šajā sakarā, kas būtu līdzvērtīga netiešai un selektīvai tiesas kontrolei pār ierobežojošiem pasākumiem, ko nosaka Drošības padome starptautiskā miera un drošības uzturēšanas lomas ietvaros, riskētu sagraut vienu no pasaules kārtības pamatiem, kas tika likti 1945. gadā, un izraisītu būtiskus traucējumus Kopienas un dalībvalstu starptautiskajās attiecībās, kā arī būtu apstrīdama atbilstoši EKL 10. pantam un būtu pretrunā ar Kopienas pienākumu ievērot starptautiskās tiesības, kuru daļa ir Drošības padomes rezolūcijas, pieņemtas atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai. Iestādes un Apvienotā Karaliste uzskata, ka šāda veida pasākumi nevar tikt apstrīdēti valsts vai Kopienu līmenī, bet tikai pašā Drošības padomē ar tās valsts valdības starpniecību, kuras pilsoņi ir prasītāji vai kuras teritorijā atrodas to dzīvesvieta (rīkojums *"Invest" Import und Export* un *Invest Commerce*/Komisija, pirmo reizi minēts šā sprieduma 85. punktā, 40. punkts).

220 Pakārtoti, gadījumā, ja Pirmās instances tiesa nolemtu pilnībā izvērtēt prasītāju iesniegto dažādo argumentu pamatotību, Padome un Komisija uzsver, ka apstrīdētā regula neaizskar pamattiesības un brīvības, kuras, pēc prasītāju domām, ir pārkāptas.

221 Pirmkārt, apstrīdētās regulas īstenošanas pasākumi neaizskar prasītāju tiesības izmantot savu īpašumu tāpēc, ka šīs tiesības nav absolūtas un to izmantošana var tikt pamatoti ierobežota, ja tas tiek darīts vispārējās interesēs.

222 Otrkārt, apstrīdētā regula neaizskar tiesības uz aizstāvību.

223 Treškārt, attiecībā uz tiesībām uz efektīvu tiesisko aizsardzību tiesā iestādes un Apvienotā Karaliste norāda, ka prasītāji varēja paziņot savu viedokli Drošības padomei un ka viņi varēja vērsties Pirmās instances tiesā ar šo prasību atbilstoši EKL 230. pantam, kuras ietvaros tie varēja atsaukties tostarp uz to, ka Kopienu iestādēm nav pilnvaru pieņemt apstrīdēto regulu un ka to tiesību uz īpašumu aizskārums ir prettiesisks.

224 Atbilstoši Padomes norādītajam strīds starp lietas dalībniekiem nav par tiesībām uz efektīvu tiesisko aizsardzību tiesā, bet par apjomu, kādā tiesas kontrole šķiet pamatota vai piemērota šajā gadījumā.

225 Šajā ziņā Padome atzīst, ka, ja Kopiena pēc savas iniciatīvas nolēma veikt vienpusējus ekonomiskos un finanšu piespiedu pasākumus, tiesas kontrolei ir jāizvērtē pierādījumi, kas iesniegti pret personām, pret kurām piemērotas sankcijas. Turpretī, pēc Padomes un Apvienotās Karalistes domām, ja Kopiena rīkojas, neizmantojot nekādu rīcības brīvību, pamatojoties uz tās iestādes pieņemto lēmumu, kurai starptautiskā sabiedrība ir piešķīrusi ievērojamas starptautiskā miera un drošības uzturēšanas pilnvaras, pilna tiesas kontrole riskētu sagraut ANO sistēmu, kāda tā tika izveidota 1945. gadā, varētu būtiski apdraudēt Kopienas un dalībvalstu starptautiskās attiecības un būtu pretrunā ar Kopienas pienākumu ievērot starptautiskās tiesības. Padome uzskata, ka šajā gadījumā tiesas kontrole Kopienu tiesā nevar pārsniegt apmēru, ko atzīst dalībvalstis saistībā ar to lēmumu atzīšanu iekšējā tiesiskajā kārtībā, kurus pieņēmušas starptautiskās sabiedrības iestādes, rīkojoties, lai saglabātu starptautisko mieru un drošību. Šajā ziņā Padome atzīmē, ka vairākās dalībvalstīs Drošības padomes rezolūciju piemērošanas noteikumi tiek kvalificēti kā "valdības izdotie tiesību akti" un pilnībā nav pakļauti tiesas kompetencei. Citās dalībvalstīs tiesas kontroles apmērs ir ļoti ierobežots.

*Pirmās instances tiesas vērtējums*

Ievada apsvērumi

2261 Pirmās instances tiesa var lietderīgi spriest par izvirzīto pamatu saistībā ar prasītāju pamattiesību iespējamo pārkāpumu tikai ar nosacījumu, ja šis pamats ir pakļauts tās tiesas kontrolei un ja tas var būt par pamatu apstrīdētās regulas atcelšanai.

227 Tomēr šajā gadījumā iestādes un Apvienotā Karaliste būtībā apgalvo, ka neviens no šiem nosacījumiem nav izpildīts, jo Kopienas un tās dalībvalstu pienākumiem atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem ir lielāks spēks nekā jebkādiem citiem starptautisko, Kopienu vai valsts tiesību pienākumiem. Tādējādi pirms diskusijas uzsākšanas par prasītāju argumentiem ir jāizvērtē šo līgumslēdzēju pušu argumenti.

228 Šajā ziņā Pirmās instances tiesa uzskata par piemērotu izvērtēt, pirmkārt, attiecības starp starptautisko tiesisko kārtību, ko nosaka Apvienotās Nācijas, un valsts vai Kopienu tiesisko kārtību, kā arī apmēru, kādā Kopienas un tās dalībvalstu kompetencēm ir saistošas Drošības padomes rezolūcijas, kas pieņemtas atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai.

229 Šāda pārbaude faktiski paredz tāda apjoma likumības kontroli tostarp attiecībā uz pamattiesībām, kādu Pirmās instances tiesai otrkārt, ir jāveic pār Kopienas tiesību aktiem, ar kuriem tiek īstenotas rezolūcijas.

230 Treškārt un visbeidzot, gadījumā, ja tiks konstatēts, ka prasītāju pamattiesību iespējamais pārkāpums ir pakļauti Pirmās instances tiesas kontrolei un ka tas var būt par pamatu apstrīdētās regulas atcelšanai, Pirmās instances tiesa izteiks savu viedokli par šo pārkāpumu.

Par attiecībām starp starptautisko tiesisko kārtību, ko noteic Apvienotās Nācijas, un valsts vai Kopienu tiesisko kārtību

231 Ir jāatzīst, ka no starptautisko tiesību viedokļa ANO dalībvalstu pienākumi atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem neapstrīdami ir pārāki par jebkādu citu pienākumu, kas izriet no iekšējām vai starptautiskajām līgumtiesībām, tostarp tām valstīm, starp kurām ir arī Eiropas Padomes dalībnieces, — par to pienākumiem atbilstoši ECTK, un tām valstīm, starp kurām tāpat ir Kopienas dalībnieces, — par to pienākumiem atbilstoši EK līgumam.

232 Pirmkārt, runājot par saistību starp Apvienoto Nāciju Statūtiem un ANO dalībvalsts iekšējām tiesībām — šis pārākuma noteikums izriet no starptautiskajām paražu tiesībām. Atbilstoši Vīnes Konvencijai par starptautisko līgumu tiesībām, kas nosaka šo principu (un kuras 5. pants nosaka, ka tā ir piemērojama "attiecībā uz jebkuru līgumu starptautiskas organizācijas dibināšanai, kā arī attiecībā uz jebkuru līgumu, kas noslēgts šo starptautisko organizāciju ietvaros"), lietas dalībnieks nevar atsaukties uz savu iekšējo tiesību normām, lai pamatotu līguma neizpildi.

233 Otrkārt, attiecībā uz saistību starp Apvienoto Nāciju Statūtiem un starptautiskajām līgumtiesībām — šis pārākuma noteikums ir skaidri noteikts minēto statūtu 103. pantā, saskaņā ar kuru "[g]adījumā, ja Organizācijas Dalībvalsts pienākumi atbilstoši šiem Statūtiem izrādīsies pretrunā ar jebkāda cita starptautiska nolīguma pienākumiem, lielāks spēks ir pienākumiem, kas noteikti šajos Statūtos". Atbilstoši Vīnes Konvencijas par starptautisko līgumu tiesībām 30. pantam un pretēji noteikumiem, kas parasti piemērojami secīgi noslēgtu līgumu gadījumā, Apvienoto Nāciju dalībvalstīm ir jāievēro Apvienoto Nāciju Statūti gan attiecībā uz iepriekšējiem līgumiem, gan arī uz vēlāk noslēgtajiem līgumiem. Saskaņā ar Starptautiskās Tiesas noteikto visi reģionālie nolīgumi, gan divpusējie, gan arī daudzpusējie, ko puses var noslēgt, tomēr ir pakārtoti Apvienoto Nāciju Statūtu 103. panta noteikumiem (1984. gada 26. novembra spriedums lietā Militāras un paramilitāras darbības Nikaragvā un pret to (Nikaragva pret Amerikas Savienotajām Valstīm), *Recueil*, 392. lpp., 107. punkts).

234 Atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu 25. pantam, saskaņā ar kuru ANO dalībvalstīm ir jāpieņem un jāpiemēro Drošības padomes lēmumi, šis pārākuma noteikums attiecas uz lēmumiem, kas ietverti Drošības padomes rezolūcijā. Saskaņā ar Starptautiskās Tiesas šajā sakarā noteikto pušu pienākumiem atbilstoši Statūtu 103. pantam ir lielāks spēks nekā to pienākumiem atbilstoši jebkuram citam starptautiskam nolīgumam (1992. gada 14. aprīļa rīkojums (pagaidu pasākumi), Jautājumi par 1971. gada Monreālas Konvencijas, kas radās Lokerbī [*Lockerbie*] gaisa negadījumu dēļ, interpretāciju un piemērošanu (*Jamahiriya arabe lybienne* pret Amerikas Savienotajām Valstīm, *Recueil*, 16. lpp., 42. punkts) un 1992. gada 14. aprīļa rīkojums (pagaidu pasākumi), Jautājumi par 1971. gada Monreālas Konvencijas, kas radās Lokerbī [*Lockerbie*] gaisa negadījumu dēļ, interpretāciju un piemērošanu (*Jamahiriya arabe lybienne* pret Apvienoto Karalisti, *Recueil*, 113. lpp., 39. punkts)).

235 Attiecībā tieši uz saistību starp Kopienas dalībvalstu pienākumiem atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem un to pienākumiem atbilstoši Kopienu tiesībām ir jāpiebilst, ka saskaņā ar EKL 307. panta pirmo daļu "[š]is Līgums neietekmē tiesības un pienākumus, ko uzliek nolīgumi, kurus pirms 1958. gada 1. janvāra un — attiecībā uz kandidātvalstīm — pirms to pievienošanās dienas viena vai vairākas dalībvalstis, no vienas puses, noslēgušas ar vienu vai vairākām trešām valstīm, no otras puses".

236 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru šīs tiesību normas mērķis ir atbilstoši starptautisko tiesību principiem precizēt, ka EK līguma piemērošana neietekmē attiecīgās dalībvalsts saistības ievērot trešo valstu tiesības, kas izriet no agrākās konvencijas, un ievērot savus atbilstošos pienākumus (Tiesas 1995. gada 28. marta spriedums lietā C-324/93 *Evans Medical* un *Macfarlan Smith*, *Recueil*, I-563. lpp., 27. punkts; skat. arī Tiesas 1962. gada 27. februāra spriedumu lietā 10/61 Komisija/Itālija, *Recueil*, 1. lpp.; Tiesas 1993. gada 2. augusta spriedumu lietā C-158/91 *Levy*, *Recueil*, I-4287. lpp., un Tiesas 1997. gada 14. janvāra spriedumu lietā C-124/95 *Centro-Com*, *Recueil*, I-81. lpp., 56. punkts).

237 Tomēr piecas no valstīm, kas Romā 1957. gada 25. martā parakstīja Līgumu par Eiropas ekonomiskās kopienas izveidošanu, bija ANO dalībvalstis jau 1958. gada 1. janvārī. Kaut arī Vācijas Federatīvā Republika formāli kļuva par ANO dalībvalsti tikai 1973. gada 18. septembrī, tās saistības, kas izriet no Apvienoto Nāciju Statūtiem, tai jau bija pirms 1958. gada 1. janvāra, kā tas izriet tostarp no konferences, kas notika Londonā no 1954. gada 28. septembra līdz 3. oktobrim (tā saucamā "deviņu varu" konference), gala dokumenta un no Parīzes 1954. gada 23. oktobra nolīgumiem. Turklāt visas valstis, kas vēlāk pievienojās Kopienai, pirms tam bija ANO dalībvalstis.

238 Turklāt Līguma par Eiropas ekonomiskās kopienas izveidošanu 224. pants (tagad — EKL 297. pants) tika īpaši ietverts šajā līgumā, lai tiktu ievērots iepriekš definētais pārākuma noteikums. Saskaņā ar šās tiesību normas noteikumiem "dalībvalstis savā starpā apspriežas par to, kādus kopīgus līdzekļus izmantot kopējā tirgus aizsardzībai pret pasākumiem, kas kādai dalībvalstij būtu jāveic, [..] šai valstij pildot pienākumus, ko tā uzņēmusies, lai uzturētu mieru un starptautisku drošību".

239 Tādējādi Drošības padomes atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai pieņemtās rezolūcijas ir saistošas visām Kopienas dalībvalstīm, kurām tāpēc ir jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai nodrošinātu to piemērošanu (Ģenerāladvokāta Džeikobsa secinājumi Tiesas 1996. gada 30. jūlija spriedumam lietā C-84/95 *Bosphorus, Recueil*, I-3953., I-3956. lpp., 2. punkts, un Tiesas 1997. gada 27. februāra spriedumam lietā C-177/95 *Ebony Maritime* un *Loten Navigation, Recueil*, I-1111., I-1115. lpp., 27. punkts).

240 No visa iepriekš minētā tāpat izriet, ka, piemērojot gan starptautisko tiesību vispārējos noteikumus, gan speciālas Līguma tiesību normas, dalībvalstīm ir tiesības un pat pienākums nepiemērot visas Kopienu tiesību normas, ja pamattiesību norma vai vispārējais šo tiesību princips rada šķērsli Apvienoto Nāciju Statūtos noteikto pienākumu efektīvai izpildei.

241 Tādējādi spriedumā lietā *Centro-Com*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 236. punktā, Tiesa īpaši nosprieda, ka valsts pasākumi, kas ir pretrunā ar EK līguma 113. pantu, var tikt pamatoti saistībā ar EK līguma 234. pantu (pēc grozījumiem — EKL 307. pants), ja tie ir vajadzīgi, lai nodrošinātu to, ka attiecīgā dalībvalsts izpilda savus pienākumus atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem un Drošības padomes rezolūcijai.

242 Turpretī no judikatūras (skat. spriedumu lietā *Dorsch Consult*/Padome un Komisija, pirmo reizi minēts šā sprieduma 82. punktā, 74. punkts) izriet, ka atšķirībā no tās dalībvalstīm Kopienai kā tādai nav tieši saistoši Apvienoto Nāciju Statūti un līdz ar to tai nav, pamatojoties uz vispārējo starptautisko publisko tiesību pienākumu, jāpieņem un jāpiemēro Drošības padomes rezolūcijas atbilstoši minēto statūtu 25. pantam. Tas ir tāpēc, ka Kopiena nav nedz ANO dalībniece, nedz Drošības padomes rezolūciju adresāte, nedz arī tās dalībvalstu tiesību un pienākumu pārņēmēja starptautisko publisko tiesību izpratnē.

243 Tādējādi ir jāuzskata, ka pienākumi, kas izriet no Apvienoto Nāciju Statūtiem, Kopienai ir saistoši tādā pašā veidā kā tās dalībvalstīm atbilstoši Eiropas Kopienas dibināšanas līgumam.

244 Šajā sakarā netiek apstrīdēts, ka brīdī, kad tika noslēgts Līgums par Eiropas ekonomiskās kopienas izveidošanu, dalībvalstīm bija saistoši pienākumi atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem.

245 Tās nevarēja ar izdoto iekšējo tiesību aktu starpniecību nodot Kopienai vairāk pilnvaru, nekā tai jau bija, nedz arī atbrīvoties no pienākumiem, kas attiecībā uz trešām valstīm tika noteikti minētajos statūtos (skat. pēc analoģijas Tiesas 1972. gada 12. decembra spriedumu apvienotajās lietās 21/72–24/72 *International Fruit Company* u.c., *Recueil*, 1219. lpp., turpmāk tekstā — "spriedums lietā *International Fruit*", 11. punkts).

246 Tieši otrādi — to vēlme ievērot savas saistības atbilstoši šiem statūtiem izriet no pašām Līguma par Eiropas ekonomiskās kopienas izveidošanu tiesību normām un ir norādīta tostarp tā 224. pantā un 234. panta pirmajā daļā (skat. pēc analoģijas Tiesas spriedumu lietā *International Fruit*, 12. un 13. punkts, un ģenerāladvokāta Majrasa [*Mayras*] secinājumus šajā lietā, *Recueil*, 1231.–1237. lpp.).

247 Kaut arī 224. pants un 234. panta 1. daļa rada dalībvalstīm vienīgi pienākumus, šīs tiesību normas netieši paredz arī Kopienu iestādēm pienākumu netraucēt dalībvalstīm pildīt minētajos statūtos noteiktās saistības (Tiesas 1980. gada 14. oktobra spriedums lietā 812/79 *Burgoa*, *Recueil*, 2787. lpp., 9. punkts).

248 Tāpat ir jāuzsver, ka gadījumā, ja dalībvalstu saistību īstenošanai atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem vajadzīgās pilnvaras tiktu nodotas Kopienai, dalībvalstīm saskaņā ar starptautiskajām publiskajām tiesībām būtu pienākums nodrošināt, lai Kopiena tās pildītu pati.

249 Šajā kontekstā ir jāatgādina, pirmkārt, ka atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu 48. panta 2. punktam Drošības padomes lēmumus dalībvalstis izpilda "tieši, kā arī

darbodamās attiecīgajās starptautiskajās institūcijās, kuru dalībvalstis tās ir", un, otrkārt, ka saskaņā ar judikatūru (spriedums lietā *Poulsen* un *Diva Navigation*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 210. punktā, 9. punkts, un lietā *Racke*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 210. punktā, 45. punkts; skat. arī Tiesas 1974. gada 4. decembra spriedumu lietā 41/74 *Van Duyn*, *Recueil*, 1337. lpp., 22. punkts) Kopienas kompetence ir izmantojama, ievērojot starptautiskās tiesības, un ka līdz ar to Kopienu tiesības ir interpretējamas un to piemērojamības apmērs ir nosakāms, ņemot vērā atbilstošās starptautisko tiesību normas.

250 Tādējādi dalībvalstis, nododot savas pilnvaras Kopienai, norādījušas savu vēlmi padarīt tai saistošus savus pienākumus, kas tām ir uzlikti atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtiem (skat. pēc analoģijas spriedumu lietā *International Fruit*, 15. punkts).

251 Kopš stājās spēkā Līgums par Eiropas ekonomiskās kopienas izveidošanu, dalībvalstu kompetences nodošana Kopienai tika precizēta dažādos veidos dalībvalstu Apvienoto Nāciju Statūtos noteikto saistību īstenošanas ietvaros (skat. pēc analoģijas spriedumu lietā *International Fruit*, 16. punkts).

252 Tādējādi tostarp EK līguma 228. A pants (tagad — EKL 301. pants) tika ietverts Līgumā ar Līgumu par Eiropas Savienību, lai sniegtu īpašu pamatojumu ekonomiskajām sankcijām, ko Kopiena, kas ir vienīgā pilnvarotā kopējās tirdzniecības politikas jautājumos, var piemērot trešām valstīm to politisko iemeslu dēļ, ko definē dalībvalstis KĀDP ietvaros, visbiežāk — piemērojot Drošības padomes rezolūciju, kas tai uzliek pienākumu noteikt šādas sankcijas.

253 Tādēļ, tā kā jebkurā gadījumā atbilstoši EK līgumam Kopiena ir uzņēmusies kompetenci, ko Apvienoto Nāciju Statūtu piemērošanas jomā iepriekš izpildīja dalībvalstis, šo statūtu tiesību normas Kopienai ir saistošas (skat. pēc analoģijas — attiecībā uz jautājumu, vai Kopienai ir saistoša 1947. gada Vispārīgā vienošanās par tarifiem un tirdzniecību (*GATT*), — spriedumu lietā *International Fruit*, 18. punkts; skat. arī, ciktāl tiek atzīts, ka Kopiena īsteno pilnvaras, kas tai piešķirtas, piemērojot tirdzniecības *embargo*, ko nosaka Drošības padomes rezolūcija, — spriedumu lietā *Dorsch Consult*/Padome un Komisija, pirmo reizi minēts šā sprieduma 82. punktā, 74. punkts).

254 Atbilstoši šai argumentācijai ir jāatzīst, pirmkārt, ka Kopiena nevar neievērot pienākumus, kas uzlikti tās dalībvalstīm saskaņā ar Apvienoto Nāciju Statūtiem, ne arī kavēt to izpildi, un, otrkārt, ka tai atbilstoši tās dibināšanas līgumam, izmantojot savu kompetenci, ir jāpieņem jebkuras tiesību normas, kas vajadzīgas, lai ļautu tās dalībvalstīm izpildīt šos pienākumus.

255 Taču šajā gadījumā Padome Kopējā nostājā 2002/402, kas pieņemta, piemērojot LES V sadaļas tiesību normas, konstatēja, ka ir vajadzīga Kopienas rīcība to pilnvaru ietvaros, ko tai piešķir EK līgums, lai īstenotu noteiktus ierobežojošus pasākumus pret Osamu bin Ladenu, organizācijas *Al-Qaida* biedriem, kā arī pret *Taliban* un citām sabiedrotajām personām, grupām, uzņēmumiem un organizācijām atbilstoši Drošības padomes Rezolūcijām 1267 (1999), 1333 (2000) un 1390 (2002).

256 Kopiena īstenoja šos pasākumus, pieņemot apstrīdēto regulu. Kā tas jau noteikts šā sprieduma 170. punktā — tā ir pilnvarota pieņemt šo tiesību aktu, pamatojoties uz EKL 60., 301. un 308. pantu.

257 Tādēļ ir jāatzīst par pamatotiem iestāžu izvirzītie argumenti, kas apkopoti šā sprieduma 206. punktā, izņemot to, ka Kopienai ir jāīsteno attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas savu pilnvaru ietvaros nevis saskaņā ar vispārējām starptautiskajām tiesībām, kā to apgalvoja lietas dalībnieki, bet gan saskaņā ar pašu EK līgumu.

258 Turpretī ir jānoraida prasītāju argumenti, kas pamatoti, pirmkārt, ar Kopienu tiesiskās kārtības autonomiju salīdzinājumā ar Apvienoto Nāciju noteikto kārtību un, otrkārt, ar vajadzību transponēt Drošības padomes rezolūcijas dalībvalstu iekšējās tiesībās atbilstoši konstitucionālajām tiesību normām un šo tiesību pamatprincipiem.

259 Attiecībā uz prasītāju argumentu par to, ka attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas pašas neatbilst Apvienoto Nāciju Statūtu tiesību normām, ir jāatzīmē, ka to nevar atdalīt no argumentiem par tiesas kontroli, kas Pirmās instances tiesai ir jāveic pār Kopienas tiesību aktiem, īstenojot šādas rezolūcijas, no vienas puses, un pār ieinteresēto personu pamattiesību iespējamo pārkāpumu, no otras puses. Līdz ar to tas ir jāizvērtē kopā ar šiem citiem argumentiem.

Par Pirmās instances tiesas veicamās likumības kontroles apmēru

260 Sākumā ir jāatgādina, ka Eiropas Kopiena ir tiesību kopiena tajā ziņā, ka nedz dalībvalstis, nedz arī Kopienu iestādes nevar izvairīties no kontroles pār to rīcības atbilstību konstitucionālajam pamatlikumam, t. i., Līgumam, un pār to, lai tajā tiktu noteikta pilnīga prasību un procedūru sistēma, kas vērsta uz to, lai Tiesai piešķirtu pilnvaras veikt likumības kontroli pār iestāžu tiesību aktiem (Tiesas 1986. gada 23. aprīļa spriedums lietā 294/83 *Les Verts*/Parlaments, *Recueil*, 1339. lpp., 23. punkts; Tiesas 1987. gada 22. oktobra spriedums lietā 314/85 *Foto-Frost*, *Recueil*, 4199. lpp., 16. punkts, un Tiesas 1993. gada 23. marta spriedums lietā

C-314/91 *Weber*/Parlaments, *Recueil*, I-1093. lpp., 8. punkts; Pirmās instances tiesas 2001. gada 2. oktobra spriedums apvienotajās lietās T-222/99, T-327/99 un T-329/99 *Martinez* u.c./Parlaments, *Recueil*, II-2823. lpp., 48. punkts; skat. arī Tiesas 1991. gada 14. decembra Atzinumu 1/91, *Recueil*, I-6079. lpp., 21. punkts).

261 Kā Tiesa ir atkārtoti nospriedusi (Tiesas 1986. gada 15. maija spriedums lietā 222/84 *Johnston*, *Recueil*, 1651. lpp., 18. punkts; skat. tāpat Tiesas 1992. gada 3. decembra spriedumu lietā C-97/91 *Oleifici Borelli*/Komisija, *Recueil*, I-6313. lpp., 14. punkts; Tiesas 2001. gada 11. janvāra spriedumu lietā C-1/99 *Kofisa Italia*, *Recueil*, I-207. lpp., 46. punkts; Komisija/Austrija, pirmo reizi minēts šā sprieduma 192. punktā, 45. punkts, un Tiesas 2002. gada 25. jūlija spriedums lietā C-50/00 P *Unión de Pequeños Agricultores*/Padome, *Recueil*, I-6677. lpp., 39. punkts) "tiesas kontrole [..] ir vispārējā tiesību principa izpausme, kas balstās uz dalībvalstu kopējām konstitucionālajām tradīcijām [.. un kas] tāpat ir ietverta [ECTK] 6. un 13. pantā".

262 Šajā gadījumā šis princips izpaužas tiesībās, kas piešķirtas prasītājiem saskaņā ar EKL 230. panta ceturto daļu, — pakļaut apstrīdēto regulu Pirmās instances tiesas likumības kontrolei ar nosacījumu, ja viņi ir skarti tieši un individuāli, un izvirzīt savas prasības pamatojumam jebkādu pamatu, kas saistīts ar pilnvaru trūkumu, būtisku procesuālu pārkāpumu, EK līguma pārkāpumu vai jebkuru ar tā piemērošanu saistītu tiesību normu pārkāpumu, vai pilnvaru nepareizu izmantošanu.

263 Šajā gadījumā jautājums tomēr ir — vai tiesas kontrolei, kas jāveic Pirmās instances tiesai pār šo regulu, pastāv strukturālas robežas, ko nosaka vispārējās starptautiskās tiesības vai pats EK līgums.

264 Jāatgādina, ka apstrīdētā regula, kas pieņemta saskaņā ar Kopējo nostāju 2002/402, ir uzskatāma par to saistību izpildi Kopienas līmenī, kas uzliktas dalībvalstīm kā ANO dalībniecēm, lai īstenotu, vajadzības gadījumā pieņemot Kopienas tiesību aktu, sankcijas pret Osamu bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu, kā arī pret *Taliban* un citām

sabiedrotām personām, grupām, uzņēmumiem un organizācijām, kas tika noteiktas un vēlāk apstiprinātas vairākās Drošības padomes rezolūcijās, kas pieņemtas atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai. Šās regulas preambulas apsvērumi skaidri atsaucas uz Rezolūcijām 1267 (1999), 1333 (2000) un 1390 (2002).

265 Šajā kontekstā, kā to pamatoti uzsvēra iestādes, tās rīkojās atbilstoši tām saistošajām pilnvarām, jo tām nav nekādas patstāvīgās rīcības brīvības. Proti, tās nevar nedz tieši mainīt attiecīgo rezolūciju saturu, nedz izveidot mehānismu, ar kura palīdzību šādas izmaiņas varētu veikt.

266 Jebkura apstrīdētās regulas iekšējā likumības kontrole, tostarp attiecībā uz vispārējiem Kopienu tiesību principiem vai normām, kas saistītas ar pamattiesību aizsardzību, tādējādi nozīmētu, ka Pirmās instances tiesai jāizvērtē minēto rezolūciju likumība, izskatot katru atsevišķu gadījumu. Gadījumā, ja tiek veikta nelikumības cēloņa pārbaude, uz ko atsaucas prasītāji, ir jāveic nevis apstrīdētās regulas pieņemšanas pārbaude, bet gan Drošības padomes rezolūciju, ar kurām šīs sankcijas tika noteiktas, pārbaude (skat. pēc analoģijas spriedumu lietā *Dorsch Consult*/Padome un Komisija, pirmo reizi minēts šā sprieduma 82. punktā, 74. punkts).

267 Proti, ja Pirmās instances tiesai atbilstoši prasītāju prasījumiem būtu jāatceļ apstrīdētā regula, neskatoties uz to, ka to ir noteikušas starptautiskās tiesības, tāpēc, ka šis tiesību akts pārkāpj prasītāju pamattiesības, ko aizsargā Kopienas tiesiskā kārtība, šāda atcelšana netieši nozīmētu, ka ar pašām attiecīgajām Drošības padomes rezolūcijām tiek pārkāptas minētās pamattiesības. Citiem vārdiem sakot, prasītāji lūdz Pirmās instances tiesu netieši atzīt, ka attiecīgā starptautisko tiesību norma apdraud indivīda pamattiesības, kuras aizsargā Kopienas tiesiskā kārtība.

268 Iestādes un Apvienotā Karaliste lūdz Pirmās instances tiesu principā atteikties no jebkādas kompetences veikt šādu netiešu likumības kontroli pār rezolūcijām, kas kā starptautisko tiesību normas ir saistošas Kopienas dalībvalstīm un kas ir jāievēro gan tām, gan arī visām Kopienu iestādēm. Šie lietas dalībnieki būtībā uzskata, ka Pirmās instances tiesas kontrolei ir jāaprobežojas tikai ar, pirmkārt, formas, procedūru un pilnvaru noteikumu, kuri šajā gadījumā ir saistoši Kopienu iestādēm, pārbaudi un, otrkārt, ar attiecīgo Kopienas pieņemto tiesību normu piemērotības un samērīguma pārbaudi attiecībā uz Drošības padomes rezolūcijām, kuras tās īsteno.

269 Izvērtējot saikni starp Apvienoto Nāciju noteikto tiesisko kārtību un Kopienas tiesisko kārtību, ir jāatzīst, ka šāda kompetences ierobežošana acīmredzami ir iepriekš aprakstīto principu neizbēgamās sekas.

270 Kā jau norādīts — attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas tika pieņemtas atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai. Šajā kontekstā draudu starptautiskajam mieram un drošībai būtība, kā arī pasākumi, kas vajadzīgi starptautiskā miera un drošības uzturēšanai vai izveidošanai, izriet no Drošības padomes ekskluzīvās kompetences un kā tādas neietilpst valsts un Kopienas tiesas varas iestāžu kompetencē, izņemot vienīgi neatņemamās tiesības uz individuālu vai kolektīvu pašaizsardzību, kas paredzētas minēto statūtu 51. pantā.

271 Tā kā, rīkojoties atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai, Drošības padome ar Sankciju komitejas palīdzību nolēma, ka noteiktu indivīdu vai organizāciju līdzekļi ir iesaldējami, tās lēmums ir saistošs visiem Apvienoto Nāciju dalībniekiem atbilstoši šo statūtu 48. pantam.

272 Ņemot vērā apsvērumus, kas ietverti šā sprieduma 243.–254. punktā, Pirmās instances tiesas kompetence papildus kontrolēt šāda lēmuma likumību atbilstoši Kopienu tiesiskajā kārtībā atzītajam pamattiesību aizsardzības standartam, līdz ar to nevar tikt attaisnota, ne pamatojoties uz starptautiskajām, ne arī uz Kopienu tiesībām.

273 Pirmkārt, šāda kompetence būtu nesaderīga ar dalībvalstu saistībām, kas izriet no Apvienoto Nāciju Statūtiem un it īpaši to 25., 48. un 103. panta, kā arī ar Vīnes konvencijas par starptautisko līgumu tiesībām 27. pantu.

274 Otrkārt, šāda kompetence būtu pretrunā gan ar EK līguma tiesību normām, it īpaši EKL 5., 10., 297. pantu un 307. panta pirmo daļu, gan ar LES, it īpaši ar tā 5. pantu, saskaņā ar kuru Kopienas tiesa veic savas funkcijas ar nosacījumiem un mērķiem, ko paredz EKL un LES. Tā turklāt ir pretrunā ar principu, saskaņā ar kuru Kopienas kompetence un attiecīgi Pirmās instances tiesas kompetence ir jāīsteno, ievērojot starptautiskās tiesības (spriedums lietā *Poulsen* un *Diva Navigation*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 210. punktā, 9. punkts, un spriedums lietā *Racke*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 210. punktā, 45. punkts).

275 Ir jāpiebilst, ka attiecībā tostarp uz EKL 307. pantu un Apvienoto Nāciju Statūtu 103. pantu atsauce vai nu uz pamattiesību, kuras tiek aizsargātas Kopienu tiesiskajā kārtībā, vai uz šās tiesiskās kārtības principu apdraudējumu nevarēja ietekmēt Drošības padomes rezolūcijas likumību vai tās iedarbību Kopienas teritorijā (skat. pēc analoģijas Tiesas spriedumu lietā *Internationale Handelsgesellschaft*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 190. punktā, 3. punkts; 1986. gada 8. oktobra spriedumu lietā 234/85 *Keller*, *Recueil*, 2897. lpp., 7. punkts, un 1989. gada 17. oktobra spriedumu apvienotajās lietās 97/87–99/87 *Dow Chemical Ibérica* u.c./Komisija, *Recueil*, 3165. lpp., 38. punkts).

276 Tādējādi ir jāuzskata, ka attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas principā ir izslēgtas no Pirmās instances tiesas kontroles jomas un ka Pirmās instances tiesai nav tiesību apšaubīt to likumību attiecībā uz Kopienu tiesībām, izvērtējot katru atsevišķo gadījumu. Tieši otrādi — Pirmās instances tiesai pēc iespējas jāinterpretē un jāpiemēro šīs tiesības atbilstoši dalībvalstu pienākumiem, kas izriet no Apvienoto Nāciju Statūtiem.

277 Pirmās instances tiesa tomēr ir tiesīga izvēles kārtībā kontrolēt attiecīgo Drošības padomes rezolūciju likumību attiecībā uz *jus cogens*, kas tiek saprasta kā starptautiskā sabiedriskā kārtība, kas ir saistoša visiem starptautisko tiesību subjektiem, ieskaitot ANO instances, un no kuras nav iespējams atkāpties.

278 Šajā ziņā ir jāatzīmē, ka Vīnes Konvencijas par starptautisko līgumu tiesībām, kurā ir kodificētas starptautiskās paražu tiesības (un kuras 5. pants nosaka, ka tā piemērojama "jebkuram līgumam, kas ir starptautisko organizāciju dibināšanas tiesību akts, un jebkuram līgumam, kas pieņemts starptautiskās organizācijas ietvaros"), 53. pants paredz tāda līguma atcelšanu, kas ir pretrunā ar vispārējo starptautisko tiesību imperatīvo normu (*jus cogens*), kas definēta kā "norma, ko pieņēma un pilnībā atzina valstu starptautiskā sabiedrība kā normu, no kuras nav pieļaujama nekāda atkāpe un kuru var grozīt tikai ar jaunu vispārējo starptautisko tiesību normu, kurai ir tāds pats raksturs". Tāpat Vīnes Konvencijas 64. pants nosaka, ka, "ja tiek pieņemta jauna vispārējo starptautisko tiesību imperatīvā norma, pastāvošais līgums, kas ir pretrunā ar šo normu, tiek atcelts un nav spēkā."

279 Turklāt Apvienoto Nāciju Statūti paši paredz starptautisko tiesību imperatīva principa pastāvēšanu un tostarp cilvēka pamattiesību aizsardzību. Statūtu preambulā Apvienoto Nāciju tautas pasludināja, ka tās apņemas "[..] apstiprināt ticību cilvēka pamattiesībām, cilvēka cieņai un vērtībai". Turklāt no Statūtu pirmās nodaļas ar

nosaukumu "Mērķi un principi" izriet, ka Apvienoto Nāciju mērķis tostarp ir veicināt cieņu pret cilvēka tiesībām un pamatbrīvībām.

280 Šie principi ir saistoši gan ANO dalībniekiem, gan to iestādēm. Tādējādi atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu 24. panta 2. punktam Drošības padomei, veicot tās pienākumus, ko tai uzliek pamatpienākums uzturēt starptautisko mieru un drošību, ir jārīkojas "saskaņā ar Apvienoto Nāciju mērķiem un principiem". Tādējādi pilnvaras piemērot sankcijas, kas ir Drošības padomei, pildot šīs saistības, ir jāīsteno, ievērojot starptautiskās tiesības un it īpaši Apvienoto Nāciju mērķus un principus.

281 Tādējādi starptautiskās tiesības ļauj uzskatīt, ka principā Drošības padomes rezolūciju ietekmei ir robežas — tām ir jāievēro *jus cogens* kategoriskās pamattiesību normas. Pretējā gadījumā, lai arī tas ir maz iespējams, tās nav saistošas nedz ANO dalībvalstīm, nedz arī līdz ar to — Kopienai.

282 Papildu tiesiskā kontrole, ko veic Pirmās instances tiesa, izskatot prasības par tāda Kopienu tiesību akta atcelšanu, kurš pieņemts, neizmantojot nekādu rīcības brīvību, lai īstenotu Drošības padomes rezolūciju, vajadzības gadījumā var attiekties uz tādu pārāku starptautisko tiesību normu ievērošanas pārbaudi saistībā ar *jus cogen*, un it īpaši, imperatīvām normām, kas vērstas uz cilvēka tiesību vispārējo aizsardzību, no kurām ne ANO dalībvalstis, nedz arī to iestādes nevar atkāpties, jo šīs tiesību normas satur "nepārkāpjamus starptautisko paražu tiesību principus" (Starptautiskās Tiesas 1996. gada 8. jūlija konsultatīvais Atzinums "Kodolieroču izmantošanas draudu vai izmantošanas likumība", *Recueil*, 226. lpp., 79. punkts; skat. šajā sakarā arī ģenerāladvokāta Džeikobsa secinājumus lietā *Bosphorus*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 239. punktā, 65. punkts).

283 Ievērojot šos vispārējos apsvērumus, ir jāizvērtē izvirzītais pamats, kas attiecas uz prasītāju pamattiesību pārkāpumu.

Par prasītāju pamattiesību iespējamo pārkāpumu

284 Prasītāju izvirzītie argumenti par to pamattiesību iespējamo pārkāpumu var tikt iedalīti trijās kategorijās: tiesību izmantot savu īpašumu pārkāpums, tiesību uz aizstāvību pārkāpums un tiesību uz efektīvu tiesisko aizsardzību tiesā pārkāpums.

— Par prasītāju tiesību izmantot savu īpašumu iespējamo pārkāpumu

285 Prasītāji apgalvo, ka ir pārkāptas tiesības izmantot savu īpašumu, ko aizsargā Kopienu tiesiskā kārtība.

286 Tomēr gadījumā, ja iespējamais pārkāpums ir noticis, vienīgi iesaldējot prasītāju līdzekļus, par ko nolēma Drošības padome ar tās Sankciju komitejas palīdzību un ko īstenoja Kopiena ar apstrīdētās regulas palīdzību, neizmantojot savu rīcības brīvību, prasītāju sūdzību principā var izskatīt tikai pēc vispārējiem cilvēka pamattiesību aizsardzības standartiem, kas attiecas uz *jus cogens*, atbilstoši jau iepriekš noteiktajiem principiem.

287 Turklāt, tā kā prasītāju līdzekļu iesaldēšanas apmērs un intensitāte mainījās laika gaitā (skat. secīgi pieņemtos: Regulas Nr. 467/2001 2. pantu, Regulas Nr. 881/2002 tās sākotnējā redakcijā 2. pantu un, visbeidzot, apstrīdētās regulas 2.a pantu, kas iekļauts ar Regulas Nr. 561/2003 1. pantu), ir jāprecizē, ka šās prasības atcelt tiesību

aktu ietvaros Pirmās instances tiesas kontrolei ir jāattiecas vienīgi uz spēkā esošo tiesisko regulējumu. Ja pastāv strīdus situācija par atcelšanu, Kopienas tiesai parasti ir jāņem vērā notikumi, kas tiesas procesā ietekmē pašu prāvas priekšmetu, tādu kā apstrīdētā tiesību akta atcelšana, atlikšana, aizstāšana vai grozīšana (skat. turklāt spriedumus lietās *Alpha Steel*/Komisija, *Fabrique de fer de Charleroi* un *Dillinger Hüttenwerke*/Komisija un *CCRE*/Komisija, pirmo reizi minēti šā sprieduma 72. punktā, 1993. gada 8. marta rīkojumu lietā C-123/92 *Lezzi Pietro*/Komisija, *Recueil*, I-809. lpp., 8.–11. punkts). Visi lietas dalībnieki tiesas sēdes laikā tam piekrita.

288 Līdz ar to ir jānovērtē, vai līdzekļu iesaldēšana, ko paredz apstrīdētā regula, ko groza Regula Nr. 561/2003, un netieši — Drošības padomes rezolūcijas, kas tiek īstenotas ar šīm regulām, pārkāpj prasītāju pamattiesības.

289 Pirmās instances tiesa uzskata, ka šis nav vispārejo cilvēka tiesību aizsardzības standarta gadījums saistībā ar *jus cogens*, un nav jānošķir juridiskās personas organizācijas *Al Barakaat* situācija no fiziskās personas Jusufa situācijas.

290 Šajā ziņā vispirms ir jāuzsver, ka apstrīdētā regula redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar Regulu Nr. 561/2003, kura tika pieņemta pēc Drošības padomes Rezolūcijas 1452 (2002) pieņemšanas, citu atkāpju un izņēmumu starpā paredz, ka pēc ieinteresēto personu pieprasījuma, izņemot gadījumu, kad pret to skaidri iebilst Sankciju komiteja, atbildīgās valsts iestādes var pasludināt, ka līdzekļi, kas vajadzīgi pamatizdevumiem, tostarp tiem, kas paredzēti dzīvošanai, īres maksai, medicīniskiem izdevumiem, nodokļiem vai kolektīvajiem pakalpojumiem, nav jāiesaldē (skat. šā sprieduma 40. punktu). Turklāt līdzekļi, kas vajadzīgi jebkādiem citiem "neparedzētiem izdevumiem", var kopš tā brīža tikt "atbrīvoti" ar skaidru Sankciju komitejas atļauju.

291 Skaidri noteiktas izņēmumu un atkāpju iespējas, kas tādējādi piemērotas personu, kuras ietvertas Sankciju komitejas sarakstā, līdzekļu iesaldēšanai, nepārprotami parāda, ka ne šā pasākuma mērķis, ne arī rezultāts nav cietsirdīga vai pazemojoša apiešanās ar šīm personām.

292 Turklāt ir jāatzīmē, ka Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas, ko Apvienoto Nāciju Ģenerālā asambleja pieņēma 1948. gada 10. decembrī, 17. panta 1. punkts nosaka: "[k]atram cilvēkam ir tiesības uz īpašumu kā vienpersoniski, tā arī kopīgi ar citiem", bet minētās vispārējās deklarācijas 17. panta 2. punkts precizē, ka "[ne]vienam patvaļīgi nedrīkst atņemt īpašumu".

293 Tādējādi, ja tiesību uz īpašumu ievērošana jāuzskata par daļu no vispārējo starptautisko tiesību imperatīvajām normām, jebkurā gadījumā to var uzskatīt par *jus cogens* pārkāpumu tikai tad, ja šis īpašums tiek patvaļīgi atņemts.

294 Tomēr ir jāatzīst, ka prasītājiem šīs tiesības netika patvaļīgi atņemtas.

295 Pirmkārt, līdzekļu iesaldēšana ir sankcija, kuru Sankciju komiteja nolēma piemērot pret Osamu bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, kā arī pret citām sabiedrotajām personām, grupām, uzņēmumiem un organizācijām.

296 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka cīņa pret starptautisko terorismu ir svarīga un ka Apvienoto Nāciju aizsardzība pret teroristu organizāciju aktivitātēm ir likumīga.

297 Rezolūcijas 1390 (2002) preambulā Drošības padome tostarp kategoriski ir nosodījusi teroristu 2001. gada 11. septembra uzbrukumu, paziņojot par savu apņēmību novērst šāda veida aktus; atzīmējot, ka Osama bin Ladens un *Al-Qaida* tīkls turpina veikt starptautiskā terorisma atbalstīšanas aktivitātes; nosodot *Al Qaida* tīklu un sabiedroto teroristu grupas par vairākiem kriminālsodāmiem terora aktiem, ko tie ir veikuši un kuru mērķis bija nogalināt lielu nevainīgu cilvēku skaitu un iznīcināt mantu, un no jauna apstiprinot, ka starptautiskā terora akti satur draudus starptautiskajam mieram un drošībai.

298 Ņemot vērā šos apstākļus, ir būtiska nozīme sankciju mērķim, kurš tostarp atbilstoši Drošības padomes Rezolūcijai 1373 (2001), uz ko atsaucas apstrīdētās regulas preambulas 3. apsvērums, ir ar jebkuriem līdzekļiem, kas atbilst Apvienoto Nāciju Statūtiem, cīnīties pret terora aktu draudiem starptautiskajam mieram un drošībai. Tādējādi attiecīgo pasākumu mērķis ir starptautiskās sabiedrības vispārējās pamatintereses.

299 Otrkārt, līdzekļu iesaldēšana ir pagaidu noregulējuma pasākums, kas atšķirībā no konfiskācijas neattiecas uz ieinteresēto personu īpašuma tiesību uz finanšu aktīvu pašu būtību, bet tikai uz to izmantošanu.

300 Treškārt, attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas paredz mehānismu sankciju vispārējās sistēmas periodiskai atkārtotai izvērtēšanai (skat. šī sprieduma 16., 26. un 37. punktu, kā arī 313. punktu).

301 Ceturtkārt, kā tas tiks parādīts vēlāk, attiecīgais regulējums nosaka procedūru, kas ļauj ieinteresētajām personām ar savas pilsonības vai dzīvesvietas dalībvalsts starpniecību jebkurā brīdī iesniegt savu lietu pārskatīšanai Sankciju komitejā.

302 Ņemot vērā šos apstākļus, līdzekļu iesaldēšana tām personām un organizācijām, kas, pamatojoties uz informāciju, ko nosūtījušas Apvienoto Nāciju dalībvalstis un ko pārbaudījusi Drošības padome, tiek turētas aizdomās par saistību ar Osamu bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, un par piedalīšanos terora aktu finansēšanā, plānošanā, sagatavošanā vai izpildē, nav uzskatāma par patvaļīgu, nepiemērotu vai nesamērīgu ar ieinteresēto personu pamattiesībām.

303 No iepriekš minētā izriet, ka ir jānoraida argumenti, ko izvirzīja prasītāji par tiesību rīkoties ar savu īpašumu iespējamo pārkāpumu.

— Par tiesību uz aizstāvību iespējamo pārkāpumu

304 Argumenti, ko prasītāji izvirzīja par tiesību uz aizstāvību iespējamo pārkāpumu, ir galvenokārt saistīti ar to, ka prasītāji nav tikuši uzklausīti, nedz arī savādāk varējuši sevi aizstāvēt, pirms pret tiem tika noteiktas sankcijas. Šajā kontekstā prasītāji uzsvēra, ka tie netika informēti ne par šo sankciju iemesliem, ne par to pamatojumu.

305 Šajā ziņā ir jāizšķir prasītāju tiesības tikt uzklausītiem Sankciju komitejā, pirms tie tika ietverti to personu sarakstā, kuru līdzekļi ir iesaldējami, piemērojot attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas, un to tiesības tikt uzklausītiem Kopienu iestādēs, pirms tika pieņemta apstrīdētā regula.

306 Pirmkārt, attiecībā uz prasītāju tiesībām tikt uzklausītiem Sankciju komitejā, pirms to vārdu iekļaušanas to personu sarakstā, kuru līdzekļi ir iesaldējami, piemērojot attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas, ir jāatzīst, ka šādas tiesības attiecīgajās rezolūcijās nav paredzētas.

307 Turklāt neviena imperatīvā norma, kas attiecas uz starptautisko publisko kārtību, neparedz, ka ir nepieciešama iepriekšēja ieinteresēto personu uzklausīšana šās lietas apstākļos, kad Drošības padome, rīkojoties saskaņā ar Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļu, ar Sankciju komitejas palīdzību ir nolēmusi, ka noteiktu indivīdu vai organizāciju, kas tiek turēti aizdomās par starptautiskā terorisma līdzfinansēšanu, līdzekļi ir iesaldējami.

308 Turklāt nav apstrīdams, ka iepriekšēja prasītāju uzklausīšana par to ietveršanu minētajā sarakstā varēja mazināt sankciju efektivitāti, un tādējādi tas nebūtu bijis vispārējās interesēs. Līdzekļu iesaldēšanas pasākumam būtībā jāpiemīt pārsteiguma efektam, un tas ir jāpiemēro nekavējoties. Līdz ar to par šādu pasākumu nevar paziņot, pirms tas tiek veikts.

309 Tomēr ir jāatzīmē, ka, kaut arī attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas un turpmāk pieņemtās regulas, ar kurām tās tiek īstenotas Kopienā, neparedz tiesības tikt uzklausītam iepriekš, tās paredz individuālu situāciju atkārtotu izvērtēšanas mehānismu, kur ieinteresētās personas var vērsties Sankciju komitejā ar valsts iestāžu starpniecību, lai tās vai nu tiktu izslēgtas no to personu saraksta, pret kurām ir piemērojamas sankcijas, vai arī tām nepiemērotu līdzekļu iesaldēšanas noteikumus (skat. it īpaši šī sprieduma 11., 21., 36. un 38.–40. punktu).

310 Sankciju komiteja ir Drošības padomes iestāde, kas sastāv no to valstu pārstāvjiem, kas ir Drošības padomes locekļi. Tā ir kļuvusi par patstāvīgu nozīmīgu iestādi, kas ir atbildīga par sankciju piemērošanas ikdienas uzraudzību un par to, lai starptautiskā sabiedrība vienādi interpretētu un piemērotu rezolūcijas (ģenerāladvokāta Džeikobsa secinājumi lietā *Bosphorus*, pirmo reizi minēts šā sprieduma 239. punktā, 46. punkts).

311 Attiecībā uz lūgumu atkārtoti izvērtēt individuālu gadījumu, lai ieinteresētā persona tiktu svītrota no to personu saraksta, pret kurām ir paredzētas sankcijas, "[Sankciju komitejas] darbības vadlīnijas", kas pieņemtas 2002. gada 7. novembrī un grozītas 2003. gada 10. aprīlī (skat. šā sprieduma 67. punktu), to 7. punktā paredz:

"a) Neskarot spēkā esošās procedūras, prasītājs [persona(s), grupas, uzņēmumi un/vai organizācijas, kas iekļautas komitejas kopsavilkuma sarakstā,] var iesniegt lūgumu atkārtoti izvērtēt viņa gadījumu tās valsts valdībai, kurā atrodas viņa dzīvesvieta un/vai kuru pilsonis viņš ir. To darot, prasītajam ir jāpamato lūgums izslēgt to no saraksta, jāiesniedz atbilstoša informācija un jālūdz apmierināt šo lūgumu.

b) Valdībai, kurai ir adresēts šāds lūgums, ("adresāta valdība") ir jāizvērtē visa atbilstošā informācija, tad jāpanāk abpusējs kontakts ar valdību(ām), kas piedāvāja to ietvert sarakstā ["nosakošā(s) valdība(s)"], lai lūgtu papildu informāciju un konsultētos par lūgumu svītrot no saraksta.

c) Valdība(s), kas sākotnēji lūdza ietvert attiecīgās personas sarakstā, var arī lūgt papildu informāciju no valsts, kurā atrodas prasītāja dzīvesvieta vai arī kuras pilsonis viņš ir. Adresāta valdība un nosakošā(s) valdība(s) var atbilstoši vajadzībām apspriesties ar komitejas priekšsēdētāju šo divpusējo apspriežu laikā.

d) Ja, izvērtējot papildu informāciju, adresāta valdība vēlas apmierināt lūgumu svītrot no saraksta, tai ir jācenšas pārliecināt nosakošo(ās) valdību(as) kopā vai

atsevišķi iesniegt komitejai lūgumu par svītrošanu no saraksta. Adresāta valdība bez nosakošās(o) valdības(u) lūguma var komitejai iesniegt lūgumu par svītrošanu no saraksta saskaņā ar procedūru, kur apstiprināšana notiek noklusējot.

e) Komiteja pieņem vienprātīgu lēmumu. Ja komiteja nevar pieņemt vienprātīgu lēmumu noteiktā jautājumā, priekšsēdētājs organizē papildu apspriedes, kas var palīdzēt panākt vienošanos. Ja pēc šīm apspriedēm vienprātīgs lēmums tomēr netiek pieņemts, jautājums var tikt iesniegts Drošības padomē. Ņemot vērā informācijas specifisko raksturu, priekšsēdētājs var veicināt ieinteresēto dalībvalstu divpusējos sakarus, lai noskaidrotu jautājumu, pirms tiek pieņemts lēmums."

312 Pirmās instances tiesa atzīst, ka, apstiprinot šās vadlīnijas, Drošības padome ir centusies pēc iespējas ņemt vērā Sankciju komitejas sarakstā ietverto personu pamattiesības un tostarp tiesības uz aizstāvību.

313 Tas, cik svarīga ir šo tiesību ievērošana Drošības padomei, skaidri izriet no tās 2004. gada 30. janvāra Rezolūcijas 1526 (2004), kas paredzēta, pirmkārt, lai atvieglotu to pasākumu īstenošanu, kuri noteikti Rezolūcijas 1267 (1999) 4. punkta b) apakšpunktā, Rezolūcijas 1333 (2000) 8. punkta c) apakšpunktā un Rezolūcijas 1390 (2002) 1. un 2. punktā, un, otrkārt, lai pastiprinātu Sankciju komitejas pilnvaras. Saskaņā ar Drošības padomes Rezolūcijas 1526 (2004) 18. punktu Drošības padome "lielā mērā iedrošina visas valstis pēc iespējas informēt personas un organizācijas, kas ietvertas [Sankciju komitejas] sarakstā par pasākumiem, kas ir veikti [pret tām], par [Sankciju komitejas] vadlīnijām un Rezolūciju 1452 (2002)". Atbilstoši Rezolūcijas 1526 (2004) 3. punktam šie pasākumi ir uzlabojami pēc 18 mēnešiem vai, vajadzības gadījumā — pirms tam.

314 Proti, iepriekš aprakstītā procedūra kā tāda tieši nepiešķir ieinteresētajām personām tiesības tikt uzklausītām Sankciju komitejā, kas ir vienīgā iestāde, kura ir pilnvarota pēc valsts lūguma pieņemt lēmumu par attiecīgā gadījuma atkārtotu izvērtēšanu. Tas ir būtiski diplomātiskai aizstāvībai, ko valstis piešķir saviem pilsoņiem.

315 Šāds ierobežojums tiesībām tikt tieši un personīgi uzklausītam pilnvarotajā iestādē tomēr nevar tikt atzīts par nepieņemamu saskaņā ar starptautisko tiesību imperatīvajām normām. Tieši otrādi, attiecībā uz to, ka tiek apstrīdēts to lēmumu pamatojums, kurus atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai pieņēmusi Drošības padome ar tās Sankciju komitejas starpniecību, pamatojoties uz informāciju, ko iesniegušas valstis un reģionālās organizācijas, ir normāli, ja ieinteresēto personu tiesības tikt uzklausītām vairākos līmeņos tiek pielāgotas administratīvā procesa ietvaros, kurā valsts iestādēm, kas minētas apstrīdētās regulas II pielikumā, ir būtiska loma.

316 Turklāt pašās Kopienu tiesībās atzīts, ka šāda procesuāla pielāgošana kontekstā ar ekonomiskām sankcijām pret indivīdiem ir likumīga (skat. pēc analoģijas rīkojumu *"Invest" Import und Export* un *Invest Commerce*/Komisija, pirmo reizi minēts šā sprieduma 85. punktā).

317 Ir jāpiebilst — kā to tiesas sēdē pamatoti atzīmēja Apvienotā Karaliste — ka ieinteresētām personām, pamatojoties uz valsts tiesībām, pat tieši uz apstrīdēto regulu, kā arī uz atbilstošajām Drošības padomes rezolūcijām, kuras tiek īstenotas ar apstrīdēto regulu, ir iespēja celt prasību tiesā pret atbildīgās valsts iestādes iespējamo patvaļīgu atteikumu iesniegt Sankciju komitejā viņu gadījumu atkārtotai izvērtēšanai (skat. pēc analoģijas Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja 2003. gada 15. maija rīkojumu lietā T-47/03 R *Sison*/Padome, II-2047. lpp., 39. punkts).

318 Turklāt šajā gadījumā prasītāji ar Zviedrijas valdības starpniecību tika uzklausīti Sankciju komitejā, un to noklausīšanās bija lietderīga tajā ziņā, ka divi sākotnējie prasītāji, Adens un Ali, tika svītroti no to personu saraksta, kuriem piemērojama līdzekļu iesaldēšana, un līdz ar to viņi tika svītroti arī no apstrīdētās regulas I pielikumā esošā saraksta (skat. šā sprieduma 33.–35. punktu). Šajā ziņā ir jāmin Sankciju komitejas 2002. gada ziņojuma 11. punkts:

"Savā vienpadsmitajā sanāksmē 2002. gada 11. februārī izvērtējot divus mutvārdu apvērumus, kuros Zviedrija lūdza izslēgt no saraksta trīs Zviedrijas pilsoņus un vienu organizāciju, komiteja nolēma veikt pamatīgu šā lūguma izvērtēšanu. Zviedriju, kas tika uzaicināta uz sanāksmi, pārstāvēja Zviedrijas Ārlietu Ministrijas Ģenerāldirektors tieslietu jautājumos. Komitejas locekļi atzina, ka ir svarīgi atrast līdzsvaru starp cīņas pret terorismu ātrumu un efektivitāti, no vienas puses, un personu pamattiesību aizsardzību starptautiskā un valsts līmenī, no otras puses. Sanāksmes laikā priekšsēdētājs organizēja informatīvu tikšanos ar presi un ieinteresētajām dalībvalstīm, kas piesaistīja lielu klausītāju loku, liekot domāt, ka jautājums, ko uzdevusi Zviedrija, tāpat ir svarīgs arī citām valstīm."

319 Jebkurā gadījumā ir kategoriski jāizslēdz iespēja, ka prasītāji var lietderīgi izteikties par to faktu patiesīgumu un atbilstību, pamatojoties uz kuriem to līdzekļi tika iesaldēti, un vēl jo vairāk par pret tiem vērstajiem pierādījumiem. Šie fakti un pierādījumi acīmredzami netika paziņoti pat ANO dalībvalstīm, kurām tika adresētas attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas, tādēļ, ka valsts, kura tos ir darījusi zināmus Sankciju komitejai, tos klasificē kā konfidenciālus vai slepenus.

320 Tādos apstākļos, kādi ir šajā gadījumā, kad tiek apstrīdēti pagaidu noregulējuma pasākumi, kas ierobežo prasītāju īpašuma pieejamību, Pirmās instances tiesa tomēr

uzskata, ka ieinteresēto personu pamattiesību ievērošana neprasa, lai tām tiktu paziņoti pret viņām vērstie fakti un pierādījumi, Drošības padome vai tās Sankciju komiteja uzskata, ka tas nav pieļaujams starptautiskās sabiedrības drošības apsvērumu dēļ.

321 No tā izriet, ka ir jānoraida argumenti, ko prasītāji izvirzīja attiecībā uz to, ka, iespējams, ir pārkāptas tiesības tikt uzklausītiem Sankciju komitejā pirms to iekļaušanas to personu sarakstā, kuru līdzekļi ir iesaldējami, piemērojot attiecīgās Drošības padomes rezolūcijas.

322 Otrkārt, prasītāju iespējamās tiesības tikt uzklausītiem, pirms tiek pieņemta apstrīdētā regula, nevar tikt liegtas tikai tādēļ, ka nedz ECTK, nedz Kopienu tiesību vispārējie principi nepiešķir indivīdiem nekādas tiesības tikt uzklausītiem, pirms tiek pieņemts normatīva rakstura tiesību akts, kā to apgalvo Padome un Apvienotā Karaliste.

323 Ir tiesa, ka judikatūra par tiesībām tikt uzklausītam nav piemērojama kontekstā ar Kopienas likumdošanas procesu, kura rezultātā tiek pieņemti normatīvie akti, kas netieši paredz ekonomiskās politikas izvēli un ir vispārēji piemērojami attiecīgajiem uzņēmējiem (Pirmās instances tiesas 1996. gada 11. decembra spriedums lietā T-521/93 *Atlanta* u.c./EK, *Recueil*, II-1707. lpp., 70. punkts, kas apelācijas rezultātā apstiprināts ar Tiesas 1999. gada 14. oktobra spriedumu lietā C-104/97 P *Atlanta*/ Eiropas Kopiena, *Recueil*, I-6983. lpp., 31.–38. punkts).

324 Tomēr šajā gadījumā apstrīdētajai regulai nav tikai normatīvs raksturs. Tā kā tā ir vispārēji piemērojama attiecīgajiem uzņēmējiem (skat. šā sprieduma 186. punktu), tā tieši un individuāli skar prasītājus, kas turklāt ir minēti arī kā sankciju subjekti. Līdz ar to šā sprieduma iepriekšējā punktā minētā judikatūra nav piemērojama.

325 Tādēļ ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesību uz aizstāvību ievērošana visos procesos, kas uzsākti pret personu un kuru rezultātā var tikt pieņemts tai nelabvēlīgs tiesību akts, ir Kopienu tiesību pamatprincips, un tas ir jānodrošina, pat ja attiecīgajam procesam nav nekāda tiesiskā regulējuma. Šis princips nosaka, ka jebkura persona, pret kuru var tikt piemērotas sankcijas, var lietderīgi paust savu viedokli sakarā ar faktiem, kas pret to tiek izvirzīti sankciju pamatojumam (Tiesas 1994. gada 29. jūnija spriedums lietā C-135/92 *Fiskano*/Komisija, *Recueil*, I-2885. lpp., 39. un 40. punkts; 1996. gada 24. oktobra spriedums lietā C-32/95 P Komisija/*Lisrestal* u.c., *Recueil*, I-5373. lpp., 21. punkts, un 2000. gada 21. septembra spriedums lietā C-462/98 P *Mediocurso*/Komisija, *Recueil*, I-7183. lpp., 36. punkts).

326 Tomēr Padome un Komisija pamatoti atzīmē, ka šī judikatūra attīstījās tādās jomās kā konkurences tiesības, cīņa pret antidempingu un valsts atbalsts, kā arī disciplinārlietu vai finanšu atbalsta samazināšanas tiesības, kurās Kopienu iestādēm ir plašas izmeklēšanas un procesuālās pilnvaras, kā arī plaša rīcības brīvība.

327 Saskaņā ar judikatūru Kopienu tiesiskās kārtības piešķirto garantiju un it īpaši ieinteresēto personu tiesības paust savu viedokli ievērošana ir savstarpēji saistīts ar iestādes, kas ir attiecīgā tiesību akta autore, rīcības brīvības īstenošanu (Tiesas 1991. gada 21. novembra spriedums lietā C-269/90 *Technische Universität München*, *Recueil*, I-5469. lpp., 14. punkts).

328 Taču šajā gadījumā, kā tas izriet no sākotnējiem apsvērumiem par attiecībām starp starptautisko tiesisko kārtību, ko noteikušas Apvienotās Nācijas, un iepriekš formulēto Kopienu tiesisko kārtību, Kopienu iestādēm Kopienu tiesiskajā kārtībā ir jātransponē Drošības padomes rezolūcijas un Sankciju komitejas lēmumi, kas tām nebūt nepiešķir tiesības noteiktajā to īstenošanas stadijā paredzēt jebkādu Kopienas mehānismu individuālu situāciju izvērtēšanai vai atkārtotai izvērtēšanai, jo gan attiecīgo pasākumu būtība, gan atkārtotas izvērtēšanas mehānismi (skat. šā sprieduma 309. un turpmākos punktus) pilnībā ir Drošības padomes un tās Sankciju komitejas kompetencē. Līdz ar to Kopienu iestādēm nav nedz izmeklēšanas pilnvaru,

nedz iespējas kontrolēt faktus, uz kuriem atsaucas Drošības padome un Sankciju komiteja, nedz rīcības brīvības attiecībā uz šiem faktiem, nedz arī rīcības brīvības attiecībā uz iespēju noteikt sankcijas attiecībā pret prasītājiem. Kopienu tiesību princips attiecībā uz tiesībām tikt uzklausītam nevar tikt piemērots tādos apstākļos, kur ieinteresēto personu uzklausīšanas rezultātā iestāde nekādā gadījumā nepārskatītu tās nostāju.

329 No tā izriet, ka Kopienu iestādēm nebija jāuzklausa prasītāji pirms apstrīdētās regulas pieņemšanas.

330 Tādējādi ir jānoraida prasītāju izvirzītie argumenti par to, ka esot pārkāptas to tiesības tikt uzklausītiem Kopienu iestādēs pirms apstrīdētās regulas pieņemšanas.

331 No iepriekš minētā izriet, ka prasītāju izvirzītie argumenti par to tiesību uz aizstāvību pārkāpumu ir jānoraida.

— Par tiesību uz efektīvu tiesisko aizsardzību tiesā iespējamo pārkāpumu

332 Izvērtējot prasītāju argumentus saistībā ar to tiesību uz efektīvu tiesisiko aizsardzību tiesā iespējamo pārkāpumu, ir jāņem vērā vispārējie apsvērumi, kas jau tiem tika veltīti, Pirmās instances tiesai veicot likumības kontroles apmēra iepriekšējo izvērtēšanu, tostarp attiecībā uz pamattiesībām, kas Pirmās instances tiesai ir jāveic attiecībā uz Kopienu tiesību aktiem, ar kuriem tiek īstenotas Drošības padomes rezolūcijas, kas pieņemtas atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai.

333 Šajā gadījumā prasītāji varēja celt prasību par tiesību akta atcelšanu Pirmās instances tiesā atbilstoši EKL 230. pantam.

334 Šīs prasības ietvaros Pirmās instances tiesa pilnībā veic apstrīdētās regulas likumības kontroli pār to, kā Kopienu iestādes ievēro kompetences normas, kā arī ārējā likumība un būtiskās procesuālās normas, kuras attiecas uz to darbību.

335 Pirmās instances tiesa tāpat kontrolē apstrīdētās regulas likumību attiecībā uz Drošības padomes rezolūcijām, kas ir jāīsteno ar šīm regulām, tostarp no procesuālo un materiālo tiesību normu atbilstības viedokļa, ievērojot iekšējo saistību un regulu samērīgumu ar rezolūcijām.

336 Tā kā Pirmās instances tiesai ir jāveic šī kontrole, tā uzskata, ka šajā tiesvedībā nav būtiski, ka, iespējams, tika pieļautas kļūdas prasītāju un divu citu organizāciju, kas ietvertas apstrīdētajā regulā, identificēšanā (skat. šā sprieduma 196. un 197. punktu), jo netika apstrīdēts, ka prasītāji ir tās fiziskās personas un organizācija, kas 2001. gada 9. novembrī tika ietvertas Sankciju komitejas sarakstā (skat. šā sprieduma 24. punktu). Tas izriet pat no tā, ka Zviedrijas policijas iestādes, izvērtējot otrā prasītāja grāmatvedības dokumentus, apstiprināja, ka tie ir kārtībā (skat. šā sprieduma 198. punktu).

337 Šās prasības atcelt tiesību aktu ietvaros Pirmās instances tiesa turklāt atzina savas tiesības veikt apstrīdētās regulas likumības kontroli un netieši –attiecīgo Drošības padomes rezolūciju likumības kontroli saistībā ar pārākām starptautisko tiesību normām *jus cogens*, tostarp imperatīvajām normām, kas vērstas uz cilvēka tiesību vispārēju aizsardzību.

338 Turpretī, kā tas tika norādīts šā sprieduma 276. punktā, Pirmās instances tiesai nav netieši jākontrolē pašu attiecīgo Drošības padomes rezolūciju saderība ar tādām pamattiesībām kā tās, ko aizsargā Kopienu tiesiskā kārtība.

339 Pirmās instances tiesai nav arī jāpārbauda, vai nav pieļauta kļūda to faktu un pierādījumu novērtējumā, ko Padome izvirzījusi veikto pasākumu pamatojumam, ne arī — izņemot šā sprieduma 337. punktā noteiktajā ierobežotajā apmērā — netieši kontrolēt šo pasākumu veikšanas iespēju un samērīgumu. Šāda kontrole nevarētu tikt veikta, nepiesavinoties Drošības padomes priekšrocības, kas noteiktas Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļā, pirmkārt, konstatēt draudus starptautiskajam mieram un drošībai un, otrkārt, veikt atbilstošus pasākumus, tiem stātos pretī vai tos novērstu. Turklāt jautājums, vai indivīds vai organizācija rada draudus starptautiskajam mieram un drošībai, tāpat kā jautājums, kādi pasākumi ir veicami attiecībā uz ieinteresētajām personām, lai šos draudus novērstu, netieši nozīmē politisku novērtējumu un novērtēšanas lēmumus, kas principā ietilpst tās iestādes kompetencē, kurai starptautiskā sabiedrība ir uzlikusi pamatatbildību par starptautiskā miera un drošības uzturēšanu.

340 Tādējādi ir jāatzīst, ka gadījumā, kas norādīts šā sprieduma 339. punktā norādītajā gadījumā prasītājiem nav nekādas tiesiskās aizsardzības iespēju tiesā, jo Drošības padome neuzskata par lietderīgu izveidot neatkarīgu starptautisku tiesu, kas tiktu pilnvarota lemt — gan tiesiski, gan faktiski — par prasībām, kas celtas par Sankciju komitejas pieņemtiem individuālajiem lēmumiem.

341 Tomēr ir arī jāatzīst, ka šis robs prasītāju tiesiskajā aizsardzībā kā tāds nav pretrunā ar *jus cogens*.

342 Šajā ziņā Pirmās instances tiesa atzīmē, ka tiesības vērsties tiesā, kas ir princips, ko atzīst gan Vispārējās cilvēka tiesību deklarācijas 8. pants, gan Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, ko pieņēma Apvienoto Nāciju Ģenerālā asambleja 1966. gada 16. decembrī, 14. pants, nav absolūtas. Pirmkārt, no šīm tiesībām var atkāpties gadījumā, ja pastāv īpaši sabiedrībai bīstami draudi, kas apdraud nācijas pastāvēšanu, kā arī pie noteiktiem nosacījumiem, ko paredz minētā pakta 4. panta 1. punkts. Otrkārt, pat ja nepastāv šādi ārkārtēji apstākļi, ir jānosaka noteikti ierobežojumi, kas ir neatņemama šo tiesību sastāvdaļa, tādi kā tie ierobežojumi, kas ir vispārpieņemti nāciju kopienā un kuri attiecas uz valsts neaizskaramības doktrīnu (šajā sakarā skat. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 2001. gada 12. jūlija spriedumu lietā *Prince Hans-Adam II de Liechtenstein* pret Vāciju, *Recueil des arrêts et décisions*, 2001-VIII, 52., 55., 59. un 68. punkts, un 2001. gada 21. novembra spriedumu lietā *McElhinney* pret Īriju, *Recueil des arrêts et décisions*, 2001-XI, it īpaši 34.–37. punkts) un starptautisko organizāciju neaizskaramības doktrīnu (šajā sakarā skat. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1999. gada 18. februāra spriedumu lietā *Waite* un *Kennedy* pret Vāciju, *Recueil des arrêts et décisions*, 1999-I, 63. un 68.–73. punkts).

343 Šajā gadījumā Pirmās instances tiesa uzskata, ka prasītāju tiesību vērsties tiesā ierobežojums, kas izriet no jurisdikcijas imunitātes, kura Apvienoto Nāciju dalībvalstu iekšējā tiesiskajā kārtībā principā piemīt Drošības padomes rezolūcijām, kas pieņemtas, pamatojoties uz Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļu, atbilstoši piemērojamajiem starptautisko tiesību principiem (tostarp Statūtu 25. un 103. punktam) ir neatņemama to tiesību sastāvdaļa, kuras garantē *jus cogens*.

344 Šāds ierobežojums ir pamatots gan ar to lēmumu būtību, kas Drošības padomei ir jāpieņem atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu VII nodaļai, gan arī ar to likumīgo mērķi. Šās lietas apstākļos prasītāju interese, lai viņu lieta pēc būtības tiktu izskatīta tiesā, nav pietiekama, lai būtu pārsvarā pār būtiskajām vispārējām interesēm, kas saistītas ar starptautiskā miera un drošības uzturēšanu pret draudiem, ko Drošības padome skaidri identificē, atbilstoši Apvienoto Nāciju Statūtu tiesību normām. Šajā ziņā ir jāatzīst, ka ļoti svarīgs ir apstāklis, ka, atšķirībā no neierobežotu vai nenoteiktu laiku piemērojamu pasākumu paredzēšanas, rezolūcijas, ko vienu pēc otras pieņēma Drošības padome, tomēr ir paredzējušas atkārtotas izskatīšanas

mehānismu, saglabājot iespēju atstāt spēkā šos pasākumus pēc tam, kad ir pagājuši 12 vai 18 un vairāk mēneši (skat. šā sprieduma 16., 26., 37. un 313. punktu).

345 Visbeidzot, Pirmās instances tiesa uzskata, ka, tā kā nepastāv starptautiska tiesa, kuras kompetencē ietilptu Drošības padomes tiesību aktu likumības kontrole, tādas organizācijas kā Sankciju komiteja izveidošana un tiesību aktos paredzētā iespēja vērsties šajā komitejā jebkurā brīdī, lai atkārtoti izskatītu jebkuru individuālu gadījumu, izmantojot formalizētu mehānismu, kas netieši skar gan "adresāta valdību", gan "noteicošo valdību" (skat. šā sprieduma 310. un 311. punktu), ir uzskatāms par citu saprātīgu līdzekli, lai pienācīgi aizsargātu prasītāju pamattiesības, kuras tiek atzītas ar *jus cogens*.

346 No iepriekš minētā izriet, ka ir jānoraida prasītāju izvirzītie argumenti attiecībā uz viņu tiesību uz efektīvu tiesisko aizsardzību tiesā iespējamo pārkāpumu.

347 Tā kā neviens no prasītāju izvirzītajiem pamatiem un argumentiem netika pieņemts un Pirmās instances tiesa uzskata, ka tā ir pietiekami noskaidrojusi lietas apstākļus, vadoties no lietas materiāliem un norādījumiem, ko lietas dalībnieki iesniedza tiesas sēdē, prasība ir jānoraida un nav jāapmierina pieteikums par pirmā prasītāja un sera Džeremija Grīnstoka, kas ir Sankciju komitejas iepriekšējais priekšsēdētājs (skat. šā sprieduma 199. punktu), uzklausīšanu.

## Par tiesāšanās izdevumiem

348 Atbilstoši Reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas

dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Atbilstoši Reglamenta 87. panta 4. punkta trešajai daļai Pirmās instances tiesa var nolemt, ka personām, kas iestājušās lietā, savi tiesāšanās izdevumi jāsedz pašām. Atbilstoši Reglamenta 87. panta 6. punktam, ja tiesvedību lietā izbeidz pirms sprieduma taisīšanas, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem pēc saviem ieskatiem.

349 Ņemot vērā šās lietas apstākļus un lietas dalībnieku prasījumus, ir pamats piemērot šīs tiesību normas, lemjot, ka prasītāji papildu saviem tiesāšanās izdevumiem atlīdzina Padomes tiesāšanās izdevumus, kā arī tiesāšanās izdevumus, kas Komisijai radušies līdz 2002. gada 10. jūlijam, ieskaitot tiesāšanās izdevumus, kas radušies pagaidu noregulējuma procesā. Apvienotā Karaliste un Komisija par laika periodu pēc 2002. gada 10. jūlija sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA

(otrā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

**1) izbeigt tiesvedību attiecībā uz prasību atcelt Padomes 2001. gada 6. marta Regulu (EK) Nr. 467/2001, ar ko aizliedz eksportēt noteiktas preces un pakalpojumus uz Afganistānu, pastiprina lidojumu aizliegumu un attiecina uz Afganistānas *Taliban* līdzekļu un citu finanšu resursu iesaldēšanu un ar kuru tiek atcelta Regula (EK) Nr. 337/2000, un Komisijas 2001. gada 12. novembra Regulu (EK) Nr. 2199/2001, ar ko ceturto reizi groza Regulu (EK) Nr. 467/2001;**

2) **noraidīt prasību daļā, kurā tā ir vērsta pret Padomes 2002. gada 27. maija Regulu (EK) Nr. 881/2002, ar kuru paredz īpašus ierobežojošus pasākumus, kas vērsti pret konkrētām personām un organizācijām, kas saistītas ar Osamu Bin Ladenu, *Al-Qaida* tīklu un *Taliban*, un ar kuru atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 467/2001;**

3) **prasītāji papildus saviem tiesāšanās izdevumiem atlīdzina Padomes tiesāšanās izdevumus, kā arī tiesāšanās izdevumus, kas Komisijai radušies līdz 2002. gada 10. jūlijam, ieskaitot tiesāšanās izdevumus, kas radušies pagaidu noregulējuma izskatīšanas laikā;**

4) **Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā karaliste un Komisija par laika periodu pēc 2002. gada 10. jūlija sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.**

Forwood Pirrung Mengozzi

Meij Vilaras

Pasludināts atklātā tiesas sēdē, Luksemburgā, 2005. gada 21. septembrī.

Sekretārs

H. Jung

Priekšsēdētājs

J. Pirrung

Satura rādītājs

Atbilstošās tiesību normas ..... II - 3546

Prāvas priekšvēsture ..... II - 3549

Process un lietas dalībnieku prasījumi ..... II - 3562

Par apstrīdētās regulas pieņemšanas procesuālajām sekām ..... II - 3568

Par lietas būtību ..... II - 3570

1. Par pirmo pamatu, kas saistīts ar to, ka Padome nebija tiesīga pieņemt apstrīdēto regulu ..... II - 3570

Par pirmo daļu ..... II - 3570

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 3570

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 3579

— Par Regulas Nr. 467/2001 juridisko pamatu ..... II - 3579

— Par apstrīdētās regulas juridisko pamatu ..... II - 3585

Par otro daļu ..... II - 3596

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 3596

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 3597

Par trešo daļu ..... II - 3597

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 3597

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 3598

2. Par otro pamatu, kas saistīts ar EKL 249. panta pārkāpumu ..... II - 3598

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 3598

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 3599

3. Par trešo pamatu, kas saistīts ar prasītāju pamattiesību pārkāpumu ..... II - 3602

Lietas dalībnieku argumenti ..... II - 3602

Pirmās instances tiesas vērtējums ..... II - 3612

Ievada apsvērumi ..... II - 3612

Par attiecībām starp starptautisko tiesisko kārtību, ko noteic Apvienotās Nācijas, un valsts vai Kopienu tiesisko kārtību ..... II - 3614

Par Pirmās instances tiesas veicamās likumības kontroles apmēru ..... II - 3621

Par prasītāju pamattiesību iespējamo pārkāpumu ..... II - 3628

— Par prasītāju tiesību izmantot savu īpašumu iespējamo pārkāpumu II - 3628

— Par tiesību uz aizstāvību iespējamo pārkāpumu ..... II - 3632

— Par tiesību uz efektīvu tiesisko aizsardzību tiesā iespējamo pārkāpumu ..... II - 3640

Par tiesāšanās izdevumiem ..... II - 3644